

On our English
language New
Website

WWW.PREET
NEWS.COM

preetnews2020
@gmail.com

PREETNAMA ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

ਨਿਊਯਾਰਕ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ

Online and Print Media +1 201-312-4180

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ
ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ,
ਲੇਖ ਅਤੇ ਕਾਵਿ
ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਈ ਦੇਖੋ
ਸਾਡੀ ਵੈਬਸਾਈਟ
www.preetnama.com

ਸਾਲ 2, ਅੰਕ 65, ਮਿਤੀ : 12 ਅਗਸਤ, 2020 ਤੋਂ 18 ਅਗਸਤ, 2020 ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਦਪੁਰ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ ਨੇ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਨਿਊਯਾਰਕ - ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ' ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੇ ਰੇ ' ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਦਪੁਰ ਜੀ ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਦਪੁਰ ਇੱਕ ਯੋਗ, ਇਮਾਨਦਾਰ, ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਵਾਲੀ ਤੇ ਮਿੱਠ-ਬੋਲੜੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹਨ ਜੋ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਨ-ਦੇਹੀ ਤੇ ਵਧੀਆਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ।

BJ Studio 646-403-7334

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ੍ਰ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜ਼ੀਆ ਜੀ ਨੂੰ ਸਰੋਪਾ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਨਿਊਯਾਰਕ - ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਖੇ ' ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੇ ਰੇ ' ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜ਼ੀਆ ਜੀ ਨੂੰ ਸਰੋਪਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜ਼ੀਆ ਜੀ ਇੱਕ ਨੇਕ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੇ ਬੜੇ ਸਮਝਦਾਰ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਹਨ ਜੋ ਲੰਮੇ ਸਮੇ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸੇਵਕ ਬਣ ਕੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜ਼ੀਆ ਜੀ ਇੱਕ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਕ (ਪ੍ਰਧਾਨ) ਵਜੋਂ ਅਹੁੱਦਾ ਸੰਭਾਲਣਗੇ।

BJ Studio 646-403-7334

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨਜ਼ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਰੁਝਾਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤੇ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨਜ਼ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਆਨਲਾਈਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ 'ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲਾ' ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ 9 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨਜ਼ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੇਵਾਰਾ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨੇ ਗਏ 9 ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਚ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੀਤਲ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਮਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ 9 ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨਜ਼ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੰਡਾ ਅਤੇ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ

, ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੰਤ ਦਸਤਾਰ ਕੋਚ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਜੇਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ 9 ਮੁਕਾਬਲੇ ਚ ਜਸਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲਾ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੂਜਾ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੀਜਾ, ਹਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੌਥਾ ਅਤੇ ਸਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਵਾਂ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ 9 ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ 500 ਡਾਲਰ ਦੂਜਾ 400, ਡਾਲਰ ਤੀਜਾ 300, ਡਾਲਰ, ਚੌਥਾ 200, ਪੰਜਵਾਂ 100 ਡਾਲਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੰਡਾ, ਜਤਿੰਦਰ ਸੋਨੂੰ ਹੁੰਦਲ, ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਤੁੰਗ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਟੀ ਜੇ ਹੁੰਦਲ, ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ ਗਿੱਲ, ਹਰਵੀ ਕਾਹਲੋਂ ਤੇ ਸੀਤਲ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਆਦਿ ਹਾਜਿਰ ਸਨ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਾਲਜ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੁਰੰਤ ਖੋਲ੍ਹੇ - ਭੋਮਾ ਜੰਮੂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ੍ਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਮਾ, ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਸ੍ਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੋ 63ਜਕੀਪੁਰ ਸ੍ਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠਾ, ਸ੍ਰ ਹਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਭਾਤਪੁਰ ਜੱਟਾਂ, ਸ੍ਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ ਤੇ ਸ੍ਰ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਟਾਂਡਾ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾ ਬਣਾਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰ, ਬੈਂਕ, ਬਜਾਰ, ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ, ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਮਾਲ ਆਦਿ ਸਭ ਕੁੱਝ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਰੋਲਾ ਪਾ ਕੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਾਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਡਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਸਿਰਫ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ/ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਅਪਣੇ ਚਹੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਹਾਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਖੁਲ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾ ਕਿਹਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਗ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਸਜੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਰੰਤ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਵੀ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਕੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਮਾਪੇ ਅਜੇਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤੇ ਕਈ ਅਪਣੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆ ਵੀ ਗਵਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮਿਡਲ ਤੱਕ ਦੇ ਸਕੂਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨੌਵੀਂ ਦਸਵੀਂ +1 ਤੇ +2 ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਪਾਸੇ ਤੁਰੰਤ ਧਿਆਨ ਦੇਂਦੇ ਹੋਏ ਸਕੂਲ ਕਾਲਜ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੇਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ।

ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਸਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਚੌਥੀ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ 22-23 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮਨਾਏਗਾ : ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ

ਨਿਊਯਾਰਕ/ ਸਰੀ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਸਰੀ ਦੇ ਬਾਨੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਸਰੀ ਕੈਨੇਡਾ 22-23 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੌਥੀ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣਵੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਚੋਣਵੇਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨਗੇ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨਾਲ ਜੁੜਣਗੇ। ਚਾਰ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਇਸ ਗਿਆਨ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ, ਵਿਗਿਆਨ, ਧਰਮ, ਸਮਾਜ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਲ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹੋਵੇਗੀ ?

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਾਈ ਪਾਬੰਦੀ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)-ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਧਾਰਤ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਤੋਂ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਾਹਿਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਪੱਕੇ ਨਿਵਾਸ ਆਗਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਸਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਣਕਿਆਸੀ ਪਰਿਵਾਰ ਅਧਾਰਤ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ ਅਗਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਧਾਰਤ ਦੇ ਕੋਟੇ 'ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਦੇ ਐਲਾਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਤਰਜੀਹ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਤਰਜੀਹ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਾਰਤ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੌਮੀਅਤ ਸਮੂਹ ਹੈ। ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਭਗ 300,000 ਲੋਕੀ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਐਚ -1 ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਟੇਟਸ

ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਥਿੱਤੀ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੋਟੇ ਕਾਰਨ, ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਕਤ, ਉਹ ਲੋਕ ਪੈਟਰਨ ਉੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ-ਅਧਾਰਤ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ 7% ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਸ਼ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ 140,000 'ਤੇ

ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਐਕੜਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਲਗਭਗ 110,000 ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਰੋਲਓਵਰ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਟਾਰਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਵੱਡੇ ਪੂਲ ਵਿਚ 7% ਦੀ ਹੱਦ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਭਾਰਤ ਲਈ ਇਸਦਾ ਅਰਥ 5,000 ਹੈ। ਪਰ, ਜਦੋਂ ਨੰਬਰ ਰੈਸਟ ਵਰਲਡ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਹ ਬੈਕਲਾਗ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਈ.ਬੀ.-1 ਅਤੇ ਈ.ਬੀ.-2 ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ROW ਲਈ ਨੰਬਰ ਅਪ-ਟੂ ਡੇਟ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 52-3 ਲਈ 15 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਬੈਕਲਾਗ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਬਹੁਤੇ ਰੋਲਓਵਰ ਨੰਬਰ 52-3 ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੈਕਲਾਗ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਤਰੀਕਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾ ਦੇਵੇਗੇ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਫੋਅਰਨੇਸ ਫਾਰ ਹਾਈ ਸਿਕੱਲਡ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਕਟ, ਜਾਂ ਐਸ 386, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਯੂਐਸ ਸੈਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੋਂ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਦੇ ਬੈਕਲਾਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਖਾਲਸਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦਾ 'ਡਾ. ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ' ਸਮਾਗਮ ਵੱਖਰੀ ਛਾਪ ਛੱਡ ਗਿਆ

× ਖਾਲਸਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਰੈਡਲਜ਼ ਟਾਊਨ ਦਾ ਸਰਵੋਤਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਣਿਆ
× 'ਡਾ. ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ' ਵੰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਈ

ਮੈਰੀਲੈਂਡ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) - ਖਾਲਸਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਪੰਜਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਬਾਲਟੀਮੋਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਦਿੱਖ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਇਸ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਹਰ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਇਵਜਾਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਟਾਈਪਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਰਪੂਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ ਡਾ. ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਡਾ. ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਡਾ. ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਦੀ ਬਰਸੀ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਦਿੱਤੇ

ਗਏ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2019-20 ਦਾ ਸਰਵੋਤਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੁਬਸੂਰਤ ਟਰਾਫੀ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸਾਲ ਦਾ ਸੇਵਾ ਐਵਾਰਡ ਅੰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਕੰਨਸੋਲੇਸ਼ਨ ਇਨਾਮ ਅਭੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਥਾ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਐਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਵਾਰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਡਾ. ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਿਮੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਵਾਰਡ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ। ਡਾ. ਅਜੈਪਾਲ ਦੀਆਂ ਗੁਰੂਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰੋਪਾਓ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰ ਖਿਚਵਾਈ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਵੋਤਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅੰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ,

ਅਭੈਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਮੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਨੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਵੰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਹਨਾ ਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਨੇ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ। ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਗਮ ਵੱਖਰੀ ਛਾਪ ਛੱਡ ਗਿਆ।

ਇਸ ਅਕ ਦਾ ਸਵਾਲ
ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੈਂਡਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ?
ਜਵਾਬ :-
ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ
ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੁਆਬ ਈਮੇਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
preetnamausa@gmail.com

ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੇ ਵਰਜੀਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਪੱਖੀ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ ਮੋਟਰ ਸੂਕੇਅਡ ਰੋਕਿਆ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਵਰਜੀਨੀਆ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੁਨੀਤ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੁਭ ਇਛਾਵਾ

ਵਰਜੀਨੀਆ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) - ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰਸਕੇਡ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਪੱਖੀ ਰੈਲੀ ਚਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਪੁਨੀਤ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ

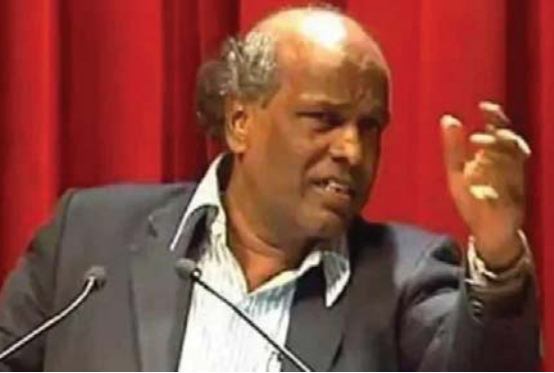
ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾਕਟਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਏ ਜੀ ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ। ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਯੂ-ਟਰਨ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਬਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਫੋਟੋਆਂ ਖਿੱਚਣ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਤਾਜ਼ਾ ਗਵਾਹੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਕ ਔਰਤ ਨੇ ਬਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀਆਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭੀੜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਸੀ। ਇਕ ਆਦਮੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੁਣਿਆ ਹੈ: ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 25 ਮਈ ਨੂੰ ਜਾਰਜ ਫਲਾਇਡ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀਆਂ

ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੈਮੋਕਰੇਟਸ ਦੇ ਸੱਦੇ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸੱਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੀ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਫੋਰਸ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਡੀ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦੇ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰੈਲੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਨਿਉਯਾਰਕ ਅਤੇ ਸਾਰਤੋਗਾ ਸਪ੍ਰਿੰਗਜ਼, ਸਮੇਤ ਬਲੈਕ ਲਿਵਜ਼ ਮੋਟਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਰੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਹ ਰੈਲੀ ਬਹੁਤ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ ਤੇ ਵਧੀਆਂ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸ ਦਿਆਂ, ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇੰਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸਮਰਥਕ ਹੈ। ਬਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੌਕੀਦਾਰ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ। ਬਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ

ਵਾਲੇ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਉੱਤਮ ਪੇਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅੱਜ ਕਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਲੈਕ ਲਾਈਵਜ਼ ਮੋਟਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਹੰਗਾਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮਨੋਬਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਉਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ 400% ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੀ ਰੈਲੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਕੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਕ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਬਗੈਰ ਕੁਮਿਨਟੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਪੁਨੀਤ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਸ਼ਲਾਘਾ ਯੋਗ ਹੈ।

ਕੋਵਿਡ -19 ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਵੀ ਰਾਹਤ ਇੰਦੋਰੀ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ

ਨਿਉਯਾਰਕ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)-ਉਰਦੂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਵੀ ਰਾਹਤ ਇੰਦੋਰੀ, “ ਸਭ ਕਾ ਖੂਨ ਹੈ ਸ਼ਮਿਲ ਯਹਾਂ ਕੀ ਮਿੱਟੀ ਮੈਂ; ਕਿਸੀ ਕੇ ਬਾਪ ਕਾ ਹਿਦੋਸਤਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇੰਦੋਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਹਨਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਥਿਰ ਰਹੀ। ਉਹ 70 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਕੋਵਿਡ -19 ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਵਿਨੋਦ ਭੰਡਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾ ਨੂੰ 60% ਨਮੂਨੀਆ ਸੀ। ਇੰਦੋਰੀ ਦੇ ਟਵਿੱਟਰ ਉਪਾਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਕਵੀ, ਪੇਂਟਰ, ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦਾ ਗੀਤਕਾਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਵੀ ਨੇ ਟਵਿੱਟ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਲਦੀ ਸਿਹਤਯਾਬੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਘਰ ਕੋਈ ਫੋਨ ਨਾਂ ਕਰੇ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਟਵਿੱਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਡੇਟਸ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਤਰਾਂ ਹਨ

ਬੌੜੀ ਹੈ (ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਲਹੂ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਹਿਦੋਸਤਾਨ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੇ ਰਾਹਤ ਇੰਦੋਰੀ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਅਫਸੋਸ ਦਾ ਇਜਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਯੁਗ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਲੋਹ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸਾਜਿਦ ਤਰਾਰ ਮੁਸਲਿਮ ਫਾਰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹਤ ਇੰਦੋਰੀ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਹਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਲਾਉਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੱਛ-ਗਿਛ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਰਾਹਤ ਇੰਦੋਰੀ ਫਰਾਖਿਦਲੀ ਤੇ ਅਪਨੀ ਮਜ਼ਾਜ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਜੋ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਕਦਰ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ਿਦਮਤ ਤੇ ਧਾਰਣੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਦਿਲੋਂ ਸਲਾਮ ਹੈ। ਅੱਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਦਿਲੋਂ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਵਸਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਸਾਬਕਾ ਉਪ- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਬਾਈਡਨ ਨੇ 2020 ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਲਾਨਿਆ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਜੋਅ ਬਿਡੇਨ ਨੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੈਨੇਟਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੈਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਭਰੇ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਜੋਅ ਬਾਈਡਨ ਦੀ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 2020 ਦੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈਰਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਮੁੱਢਲੀ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਨਸਲੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਿਡੇਨ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ ਝੜਪ ਹੋਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਜੋਅ ਬਾਈਡਨ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਬਲਾ ਕਾਲੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਅਮਰੀਕੀ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। 55 ਸਾਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ ਕੁਝ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਟਿਕਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਡਨ 77 ਸਾਲਾ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਰਧ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਬਿਡੇਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਨੇ ਹਫਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਆਸਅਰਾਈਆਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜਿਆ ਅਤੇ ਬਿਡੇਨ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲੈਂਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਮਹਿਲਾ ਹੈ ਜੋ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਮਾਈਕ ਪੈਂਸ ਤੱਕ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਨਵਰੀ 2021 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੇ ਇਸ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਈਮੇਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਵਿਕਟਰੀ ਨੇ ਤੇਲਗੂ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮੈਗਾ ਮੀਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕੀਤੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਇਸ ਲੜੀ ਨੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੇ “ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ” ਨੀਤੀ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ 4 ਹੋਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਿਉਂ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਉੱਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਲਗਭਗ 70% ਏਸ਼ੀਅਨ ਪੈਸੀਫਿਕ ਅਮਰੀਕੀ ਘਰ ਤੋਂ ਹੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਵਿਕਟਰੀ ਸਾਰੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਪੈਸੀਫਿਕ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੈਗਾ ਮੀਟ ਅਪਸ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਵਿਕਟਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਵਿਕਟਰੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲੈ ਕੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਪੈਸੀਫਿਕ ਅਮਰੀਕੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਬੜਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਾਡੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ

ਸਾਲ ਹੋਰ ਰਹਿਣਾ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਦੌਰ ਬਣਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿੱਧੇ ਭਾਸ਼ਣਕਾਰ ਵਜੋਂ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜੋ ਇੱਕ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਗੱਲਬਾਤ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਉਤਰੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਏਸ਼ੀਅਨ ਅਮਰੀਕਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਗੂੜ੍ਹੇ ਮਿੱਤਰ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਟਰੰਪ ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਮੁੜ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵੱਲਟੀਅਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਣਗੇ। ਕਾਰਾ ਕੋਢੀਆਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਏਸ਼ੀਅਨ ਅਮਰੀਕਨ ਦਾ ਰੋਲ ਟਰੰਪ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਏਸ਼ੀਅਨ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪੂਰਾ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਸਰਵੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸੀ.ਐਚ.ਟੀ.ਦਾ ਵੈਬੀਨਾਰ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐ.ਸਿ)ਸ.ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਸਰਵੇ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਜ਼ੁਮ ਐਪ ਰਾਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਉਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਡਾ. ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ (ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਹਿਮਦਪੁਰ, ਮਾਨਸਾ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਏ.ਐੱਸ. ਸੰਬੰਧੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਸ ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਹੋੱਡ ਟੀਚਰ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੜ੍ਹਾਓ ਪੰਜਾਬ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਰਵੇ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰਿਪੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੈਂਟਰ ਹੋੱਡ ਟੀਚਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਲਾਭ ਸਿੰਘ ਉਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਰਵੇਖਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ, ਢਾਂਚਾਗਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪਰਖ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਰਵੇ ਦੌਰਾਨ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੱਖੋਂ ਕੋਈ ਸੱਮਸਿਆ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਪੜ੍ਹੇ ਪੰਜਾਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਨੈਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਰਵੇਖਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਐਨ.ਏ.ਐੱਸ.(ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਸਰਵੇ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਵੈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਿਆਰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਗਗਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਬਲਾਕ ਮਾਸਟਰ ਟਰੇਕਰਾਂ ਅਤੇ ਕਲੱਸਟਰ ਦੇ ਕਲੱਸਟਰ ਟਰੇਕਰਾਂ ਨੇ ਬਤੌਰ ਰਿਸੋਰਸ ਪਰਸਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਸਟ੍ਰੀਟ 113 ਰਿੰਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਖੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ‘ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਏ ਰੇ ਦਿਵਸ’

ਨਿਊਯਾਰਕ (9 ਅਗਸਤ)- ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਰਿੰਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ‘ ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਏ ਰੇ ‘ ਦਿਵਸ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਗਸਤ 7 ਨੂੰ ਅਰੰਭ ਅਖੰਡ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ 2009 ਵਿੱਚ ਸ. ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ) ਵੱਲੋਂ ‘ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਏ ਰੇ ਦਿਵਸ’ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੇ ਲੈਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਦਪੁਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਈਵ ਦੌਰਾਨ ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਟਾਹਲੀ ਜੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਮੇਟੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਨ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿਹਾ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਟਾਹਲੀ ਜੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਆ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸ. ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਗੁਰਬਖਸ਼

ਸਿੰਘ ਟਾਹਲੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਦਪੁਰ ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜ਼ੀਆ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰੋਪੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ. ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਟਾਹਲੀ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ

। ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੱਲੜਵਾੜ ਜੀ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਜੱਥਾ ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਡਾਨਾ ਨੇ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੌਂਡ ਗਰੰਥੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਕਥਾਵਾਚਕ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਗਾਥਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਈ। ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਈ ਸਟਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ।

ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਸਟ੍ਰੀਟ 113 ਰਿੰਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਖੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ 'ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਏ ਰੇ ਦਿਵਸ'

ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਸਟ੍ਰੀਟ 113 ਰਿੰਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਖੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ **‘ਸਾਰਾ ਗੁਰੂ ਲਾਏ ਰੇ ਦਿਵਸ’**

Photo Coverage By
Baldev Singh
BJ Studio
Ph (646) 403-7334

ਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਗਾ
718-207-6496

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਬੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਯ ਕਰਕੇ ਇਯ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤੰਤਰ। ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਕਲ ਤਾਕਤਵਰ ਜਾਂ ਭਾਗੂ ਭਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤੀਜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਰਬ ਸੰਮਿਤੀ ਜਾਂ ਆਮ ਰਾਇ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਭਤੋਂ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਗਰੁੱਪਵਾਦ, ਇਲਾਕਾਵਾਦ, ਸਵਾਰਥਵਾਦ ਆਦਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਈਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥ ਅਪੂਰੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਆਪਾ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਹਨ ਚਾਹੇ ਵਿਦੇਸ਼

ਵਿਚ। ਉਹ ਅਤਿ ਭਾਰੂ ਅਤੇ ਮਾਰੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਗੁਰਮੱਤਿ ਸੋਚ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਵਾਜ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਭਾਰੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸ਼ਹਿਦ ਦੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਵਾਂਗ ਉਸ 'ਤੇ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਗੁਰਮੱਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੀ ਰਾਇ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਠੀਕ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚੁਣ ਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਭੇਜਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਕਸਰ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਸਗੋਂ ਸਵਾਰਥਵਾਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਧਾਰਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਵੋਟਾਂ ਪਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸੰਗਤ

ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਬਰਾਦਰੀ, ਇਲਾਕਾਵਾਦ, ਮਿੱਤਰਤਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਆਦਿ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੁਰਮੱਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕਈ ਅਣਭੌਲ ਚਿਹਰੇ ਵੀ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਸੋ ਅਜਿਹਾ ਤੰਤਰ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਿੱਖ ਫਲਸਫਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੋੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਜੰਗ ਤੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫੌਜ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਸਗੋਂ ਇਕ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹਿਰਦਾ ਕਿੰਨਾ ਕੌਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਜ਼ੁਲਮ, ਅਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣਾ ਕਮਰਕੱਸਾ ਕਸਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਪਣਾ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਬਣਾ ਲਵੇ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੈਠਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਸਿਰਫ ਮਿਲ ਬੈਠਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਦਾ ਸਿੱਖ

ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਹਰਤ, ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਭੈੜੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਕੇ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਆਸਤ ਧਰਮ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸੱਚ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਡੰਡੇ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਮੀਰੀ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਪੀਰੀ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਪਾਈ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਕਿ ਸੋਚ ਤੇ ਹੱਕ ਲਈ। ਅਨਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਨਾ ਕਿ ਮੰਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀਸਟੀ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਦੇਵਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਫਿਰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੁੱਧ ਸੰਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ। ਦੈਤ ਰੂਪੀ ਸੰਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਤੱਤੀ ਤਵੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਪਿਆ। ਸਰੀਰ ਉਪਰ ਛਾਲੇ ਪੁਆਉਣੇ ਪਏ। ਪਰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨਾਲ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਇਆ। ਸਗੋਂ ਸੋਚ ਦੀ ਖਾਤਰ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨਾਲ ਹੱਥ ਨਾ ਮਿਲਾਇਆ ਤੇ ਸੱਚ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸੀਸ ਦੇਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੀਹਾਂ ਵਿਚ ਚਿਣਵਾਉਣਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੁੰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਵੀ ਸਿਹਾ। ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜਰਦਿਆਂ ਕੰਡਿਆਂ 'ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨਾਲ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਹੱਕ ਤੇ ਸੱਚ ਖਾਤਰ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਸ਼ੋਹਰਤ, ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਵਾਰਥ ਖਾਤਰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸ ਬਦੌਲਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ਹਿਹ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਆਖੀਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵੀਰੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੋਹਰਤ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਤੁਹਾਡੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਹਰ ਥਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਾ ਮਿਲਦਾ। ਸੋ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਕੀਤਾ, ਹੁਣ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦਾ ਹੁਣ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਹੀ

ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵੇਰ ਦਾ ਭੁਲਿਆ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲਿਆ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ੈਤਾਨ ਕੌਣ ਹਨ। ਕਿਸ ਦਾ ਰੂਪ ਹਨ। ਪਛਾਣਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਮਸੰਦਾਂ ਜਾਂ ਮਹੰਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਹੀ ਹਨ। ਇੰਨਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦੌਰ ਰੂਪੀ ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਹੇ। ਦੈਤਾਂ ਨੇ ਮਹੰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੰਘਾਂ, ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇਣੀ ਪਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਨਾਂ ਨੇ ਅਖੌਤੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਫਲਸਫੇ ਦੇ ਅਰਥ ਨਿਰਰਥ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੁਸ਼ਟ ਮਾਰ ਮੁਕਾਏ ਗਏ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਤੀ ਜਾਂ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤੇ ਉਹ ਅਨੇਕ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਭਟਕਦੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਫਿਰ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਸਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਪੂਰੇ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੇਕ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਬਣ ਕੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਅਸੀਂ ਸਹਿਜੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੱਤ ਤਿਆਗ ਕੇ ਗੁਰਮੱਤਿ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਆਤਮਾਵਾਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਏਹ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਬੰਦੇ ਖੁਦਾਇ ਕੀ ਬਾਤ ਕਰ ਖੁਦਾਇ ਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬਾਤ ਬੰਦ ਕਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਭ ਨੇ ਛੋੜ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਬੰਦੇ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਬੰਦੇ

ਰਬਾਬ ਇਰਾਨ ਸਾਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਗਰੋਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੇ ਅਪਣਾਇਆ। ਰਬਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜਾਨ ਰਿਚਰਡ ਵੱਲੋਂ 1777 ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਪਹਿਲੀ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਅਰਾਬਿਕ ਪਾਰਸੀਅਨ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। Dictionary, Persian and English Oxford Clearendom Press 1777 Page 463"

ਰਬਾਬ ਤਿੰਨ ਅਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ

- 1) 21 ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਕਾਰ ਵਾਲੀ ਰਬਾਬ
 - 2) 19 ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਅਕਾਰ ਵਾਲੀ ਰਬਾਬ
 - 3) 5 ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਛੋਟੇ ਅਕਾਰ ਵਾਲੀ (ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਵਾਲੀ) ਰਬਾਬ
- ਇਰਾਨ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਤਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 7ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਇਰਾਨੀ ਸੂਫੀ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਰਬਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਬਾਬ ਖੁਰਾਸਾਨ ਦਾ ਪੁਰਾਤਨ ਸਾਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪਿਛੋਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਜਰਬਾਇਜ਼ਾਨ, ਕਸ਼ਮੀਰ, ਭਾਰਤ, ਤੁਰਕੀ, ਇਰਾਕ, ਤਜ਼ਾਕਿਸਤਾਨ, ਓਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਰਬਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀਤ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋੜ ਵਾਲੇ ਟੋਟੇ ਤੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਬੱਕਰੀ ਦੀ ਖੱਲ ਚੜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਕਰੀ ਦੀਆਂ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਾਈਲਾਨ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਵੀ

ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਬਾਬ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ (ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਇਲਾਹੀ ਜੋਤ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੈਣ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਸੀ ਮਗਰੋਂ ਰਾਏ ਬੁਲਾਰ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਦਰਜਾ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ) ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਰਬਾਬ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ "ਮਰਦਾਨਿਆ ਛੇੜ ਰਬਾਬ ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਈ ਹੈ"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ 19 ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਕਾਰਨ ਰਬਾਬੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਈ ਵਜੋਂ ਕੀਰਤਨੀਏ ਬਣੇ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਰਬਾਬ ਦੇ ਧਨੀ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਤਨ ਰਬਾਬ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ 4 ਤੋਂ 6 ਤਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਬਣੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ 5 ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ (1459-1534) ਮੁੱਢਲਾ ਜੀਵਨ : ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 1459 ਨੂੰ ਰਾਏ ਭੋਏ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਮੀਰ ਬਦਰਾ ਜੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਲੱਖੋ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਮਰਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਗੋਤ ਚੋੜੜ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੀ। ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਮ ਦਾਨਾ ਸੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਗਰੋਂ ਦਾਨੇ ਦਾ ਨਾਮ

ਬਦਲਕੇ ਮਰਦਾਨਾ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਤੇ ਇੱਕ ਓਅੰਕਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ 9 ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਂ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਜਿਸ ਥਾਂ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਹਮ ਉਮਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਉਸ ਥਾਂ ਉਪਰ ਹੁਣ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਲ ਲੀਲਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਜੱਦੀ ਘਰ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। (ਹੁਣ ਇਸ ਘਰ ਉਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ, ਓਕਾਫ ਬੋਰਡ ਵਾਲੇ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ)। ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਉਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਮਿਲਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਰਬਾਬ ਵਜਾਉਣਾ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਖਾਨਦਾਨ ਦਾ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਕੰਮ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਰਬਾਬ ਦਾ ਰਿਆਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਭਲਾ ਰਬਾਬ ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅਗੋਂ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਜਮਾਨ ਮੈਂ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਗਮੀ ਮੌਕੇ ਗਾਣਾ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਵਜਾਉਣੀ ਸਿਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੰਗਕੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚੱਲ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਗਵੱਈਆ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੀ। ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੂੰ ਇਹ ਰਬਾਬ ਤਾਂ ਵਜਾ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਦੀ ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਗਾ ਕੇ ਵਜਾ ਤੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਈ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰ। ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਬਾਬ ਵਜਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਬਾਣੀ ਤਾਂ ਉਚਾਰੀ ਸੀ ਪਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੀਰਤਨ ਮਰਦਾਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਚੁਣਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ, " ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੇਰੀ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਨੇੜਤਾ ਵਧਦੀ ਗਈ।

ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਅੱਲਾਦ
ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ 21 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ 1740 ਵਿਚ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿਖੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਦੇ ਨਾਮ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦੇ 3 ਬੱਚੇ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 2 ਸਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਪੁੱਤਰੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ 'ਰਜਾਦਾ' ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ 'ਸਜਾਦਾ' ਸੀ।

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ (ਕਪੂਰਥਲਾ)
ਸਮੇਂ ਦੇ ਚਲਦੇ ਪਿਤਾ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਭੈਣ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੋਲ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈਆ ਜੈ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਨਵਾਬ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਦੇ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਲਈ। ਇਥੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਮਗਰੋਂ ਪਿਤਾ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸੁੱਖ ਸ਼ਾਂਦ ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਵੇਈ ਨਦੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਦਾਸੀਆਂ ਉਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸੋਚਿਆ।

ਫਰਿਦੇ ਵਾਲੀ ਰਬਾਬ

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਤੋਂ 7 ਰੁਪਏ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਨਵੀਂ ਰਬਾਬ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਕਪੂਰਥਲੇ ਭੇਜਿਆ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਾਰੀਗਰ ਫਰਿਦੇ ਨੂੰ 7 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਵਧੀਆ ਰਬਾਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਫਰਿਦੇ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਰਬਾਬ ਕਿਉਂ ਤੇ ਕਿਸ ਲਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਫਰਿਦੇ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਮਾਰਗ ਉਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਫਰਿਦਾ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਪੈਸੇ ਲਏ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਬਾਬ ਆਪ ਆਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਸੁਣ ਮਰਦਾਨਿਆ ਅਸਾਂ ਤੈਨੂੰ ਤਾਰ ਦਾ ਗੁਣ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਛੇੜ ਰਬਾਬ ਬਾਣੀ ਆਈ ਹੈ।"

ਉਸ ਰਬਾਬ ਨਾਲ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਇਲਾਹੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਫਰਿਦੇ ਵਾਲੀ ਰਬਾਬ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨਾਲ ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਯੂਰਪੀ ਵਿਚ 4-5 ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕੀਰਤਨ ਜ਼ਰੀਏ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੱਬ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਾਲਤਾ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 24 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 28 ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ।

ਉਦਾਸੀਆਂ

1. ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਸੀ 1500-1506 (7 ਸਾਲ)
 2. ਦੂਜੀ ਉਦਾਸੀ 1506-1513 (7 ਸਾਲ)
 3. ਤੀਸਰੀ ਉਦਾਸੀ 1514-1518 (5 ਸਾਲ)
 4. ਚੌਥੀ ਉਦਾਸੀ 1519-1521 (3 ਸਾਲ)
 5. ਪੰਜਵੀਂ ਉਦਾਸੀ 1523-1524 (1-2 ਸਾਲ)
- ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ 31-32 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਤੇ ਕੁਰਾਹੇ ਪਈ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਚਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਉਮਰ 41-42 ਸਾਲ ਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ 3 ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ।
1. ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕਟਵਾਉਣੇ
 2. ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਲੇ ਉਠਕੇ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰੋ
 3. ਜੋ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਆਵੇ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ

ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ 47 ਸਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਕੇ ਬਰਫਾਨੀ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਠੰਡ, ਰੋਗਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅੱਗ ਵਰਾਉਂਦੀ ਗਰਮੀ, ਜੰਗਲਾਂ, ਉਜਾੜਾਂ ਤੇ ਵੀਰਾਨਾਂ ਵਿਚ ਭੁੱਖ ਪਿਆਸ ਸਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਸਬਰ ਦਾ ਮੁਜਸਮਾ ਬਣਕੇ ਭਾਈ (ਭਰਾ) ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ

ਗੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ਨ
ਰਿਸ਼ਰਚਰ ਐਮ. ਏ. ਹਿਸਟਰੀ ਓਰੀਐਂਟਲ ਰਬਾਬੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ

ਬਾਬਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕੀ ਲਗਦਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਪਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਹੈਂ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ 19 ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਉਚਾਰੀ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਜੁਬਾਨੀ ਕੰਠ ਸੀ। ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਰਬਾਬ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ 5 ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੌਰਾਨ

ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਹਰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਦੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਰਨ ਲੱਗੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੰਡ ਕਿਉਂ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਚੁੱਕਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦੇ, ਇਹ ਸੁਣਦੇ ਸਾਰ ਹੀ 'ਸਤਿਬਚਨ' ਕਹਿ ਕੇ ਲੋੜਵੰਦ ਗਰੀਬਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਤਿਆਗ ਦੀ ਮੂਰਤ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਉਚਾਰੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਰਬਾਬ ਦੀਆਂ ਅਗੰਮੀ ਧੁੰਨਾਂ ਨਾਲ ਬੇਅੰਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕੋਲ ਜਮਾਲਪੁਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਕੇ ਇੱਕ ਕੋਹੜੀ ਦੀ ਝੁੱਗੀ ਵਿਚ ਰਾਤ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਦਮ ਰੱਖੇ। ਜਗਨਨਾਥ ਵੀ ਗਏ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਕੇ ਧਨਾਸਰੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਆਰਤੀ ਨਾਲ ਰਬਾਬ ਵਜਾ ਕੇ ਕੁਰਾਹੇ ਪਈ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾਇਆ।

ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ 267 ਸਰੂਪ ਕਦੇ ਛਪੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ: ਗਿ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਹੋਈਆਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 267 ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਲੈ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਐਕਟਿੰਗ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ 267 ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਦਕਿ ਇਹ ਸਰੂਪ ਕਦੇ ਛਪੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਸਟੋਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਜਿਸ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ

ਰੱਖਣਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਸਮੇਂ 5 ਲੱਖ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰੁਸਤਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 267 ਸਰੂਪ ਛਾਪਣ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਰੂਪ ਕਦੇ ਛਪੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲੀਆਂ ਕਿ ਸਰੂਪ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਨੇ

ਆਪਣੀ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੀ ਫੇਰੀ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਵਿੱਚ ਪਏ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਲੇ ਫਰਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਜੋ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਉੱਤੇ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਹੈ, 'ਚ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੀਆਂ

ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤੂਲ ਵਫ਼ਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸ਼ਾਂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲੀਹ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 10 ਅਗਸਤ : ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਲਾਗ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲੀਹ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਤਿੰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਮੰਦੀ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। 2019-20 ਵਿਚ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਵਾਧਾ ਦਰ 4.2% ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਹੁਣ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅਤੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੋਰੋਨਾ ਲਾਗ ਦੇ ਵਧਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਭਵਿੱਖ ਅਜੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਰੋਨਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ 2020-21 ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ 1970 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਰਾਬ ਤਕਨੀਕੀ ਮੰਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਡਿਟ ਗਰੰਟੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪੂੰਜੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੀਜਾ - ਸੰਸਥਾਗਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਮੰਦੀ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। 2019-20 ਵਿਚ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਵਾਧਾ ਦਰ 4.2% ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਹੁਣ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅਤੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੋਰੋਨਾ ਲਾਗ ਦੇ ਵਧਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਭਵਿੱਖ ਅਜੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਰੋਨਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ 2020-21 ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ 1970 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਰਾਬ ਤਕਨੀਕੀ ਮੰਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਅੰਕੜੇ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਛਾਲ ਆਇਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਕ ਦਿਨ 'ਚ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨਾਲ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ 54,859 ਲੋਕ ਰੋਗ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 15,35,743 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਮਿਆਦ 'ਚ 1007 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 44,386 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ 6,34,945 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1490 ਘੱਟ ਕੇ 1,45,865 ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ 390 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 17,575 ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 13,348 ਲੋਕ ਰੋਗ ਮੁਕਤ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਕੇ 3,51,710 ਹੋ ਗਈ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲੇ ਇਸੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਹਨ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1626 ਵਧਣ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲੇ 87,112 ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸੂਬੇ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 2036

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ 9097 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੁੱਲ 1,38,712 ਲੋਕ ਰੋਗ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੱਖਣੀ ਰਾਜ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1208 ਵਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੁਣ 80,981 ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 107 ਵੱਧ ਕੇ 3198 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 145 ਘੱਟ ਹੋ ਕੇ 53,336 ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 4927 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੂਬੇ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 2,38,638 ਲੋਕ ਰੋਗ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲੇ ਵੱਧ ਕੇ 62 ਵੱਧ ਕੇ 10,729 ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 4111 ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 1,30,587 ਮਰੀਜ਼ ਰੋਗ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 996, ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ 789, ਪੰਜਾਬ 'ਚ 586, ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ 483, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ 472, ਓਡੀਸ਼ਾ 'ਚ 272, ਝਾਰਖੰਡ 'ਚ 177, ਆਸਾਮ 'ਚ 145, ਉਤਰਾਖੰਡ 'ਚ 125, ਕੇਰਲ 'ਚ 108, ਹਿਮਾਚਲ 'ਚ 15, ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ 3, ਦਾਦਰ-ਨਾਗਰ ਹਵੇਲੀ ਅਤੇ ਦਮਨ-ਦੀਵ 'ਚ 2 ਅਤੇ ਸਿੱਕਮ 'ਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ 20 ਮੌਤਾਂ, 988 ਨਵੇਂ ਕੇਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਆਏ ਦਿਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਨਵੇਂ ਕੋਰੋਨਾ ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 988 ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਦਕਿ 20 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 604 ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਹੁਣ ਤਕ 24889 ਮਰੀਜ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 15735 ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 8550 ਐਕਟਿਵ ਕੇਸ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ 129 ਲੋਕ ਆਕਸੀਜਨ ਸਪੋਰਟ 'ਤੇ ਹਨ ਤੇ 22 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਜੋ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ 246 ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤੇ ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ 198 ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ 32, ਜਲੰਧਰ 'ਚ 156, ਸੰਗਰੂਰ 'ਚ 60, ਮੁਹਾਲੀ 'ਚ 59, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 'ਚ 37, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ 'ਚ 6, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 'ਚ 28, ਤਰਨਤਾਰਨ 'ਚ 13, ਬਠਿੰਡਾ 'ਚ 24, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ 'ਚ 15, ਮੋਗਾ 'ਚ 6, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ 'ਚ 14, ਮੁਕਤਸਰ 'ਚ 10, ਕਪੂਰਥਲਾ 'ਚ 6, ਰੋਪੜ 'ਚ 5, ਬਰਨਾਲਾ 'ਚ 23, ਫਰੀਦਕੋਟ 'ਚ 25, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ 'ਚ 14 ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ 'ਚ 11 ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ।

ਕੋਰੋਨਾ ਆਫ਼ਤ : ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਛੱਡੇ 11 ਹਜ਼ਾਰ ਕੈਦੀ, ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛੱਡਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ!

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਲ ਰਹੀ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਘਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਇਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ. ਕੇ. ਜੈਨ, ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਜੇਲ੍ਹਾਂ) ਆਰ. ਵੈਕਟ ਰਤਨਮ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ (ਜੇਲ੍ਹਾਂ) ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬੰਦ ਤਕਰੀਬਨ 4 ਤੋਂ 5 ਹਜ਼ਾਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣੀ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 31 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹੋਈ, ਜਿਸ 'ਚ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਏ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 30 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਪੈਰੋਲ 30 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਰੋਗ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। 6 ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕੀਤਾ ਤਬਦੀਲ : ਕੋਰੋਨਾ

ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ 6 ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 2 ਹੋਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਲੈਵਲ-1 ਕੋਵਿਡ ਕੇਅਰ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 25 ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ 23,500 ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ : ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 25 ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਸ ਸਮੇਂ 23,500 ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਅਤੇ 17,000 ਕੈਦੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 11,500 ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਧੀਆ ਆਚਰਣ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਐਕਟ 'ਚ ਸ਼ੇਰ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਰੋਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ 16 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ 17,000 ਕੈਦੀਆਂ 'ਚੋਂ 9000 ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਕੋਰੋਨਾ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 150 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੈਦੀ ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ 5 ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਪੈ ਰਿਹੈ 'ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਪਾਤ' ਦਾ ਸਹਾਰਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦੇਸ਼ ਦੇ 6 ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਦਵਾਈ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ, ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਗਰਭਪਾਤ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਿੱਲਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਪਾਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਡਾਰ ਰਿਪ੍ਰੋਡਕਟਿਵ ਹੈਲਥ ਸ ਰ ਿ ਵ ਸ ਂ ਜ ਿ ਈ ਡੀ ਆ (ਐਚਆਰਐਚਐਸ. ਆਈ.) ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ, ਪੰਜਾਬ, ਹ ਰ ਿ ਆ ਣ ਾ , ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਦੇ 1500 ਦਵਾਈ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰ ਕੇ ਪਤਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਫੀਸਦੀ ਦਵਾਈ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਗਰਭਪਾਤ ਦੀ ਦਵਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ

ਸਿਰਫ ਇਕ ਫੀਸਦੀ ਦਵਾਈ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਗਰਭਪਾਤ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ 2-2 ਫੀਸਦੀ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ 6.5 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ 34 ਫੀਸਦੀ ਦਵਾਈ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਗਰਭਪਾਤ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਅਸਾਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 69.6 ਫੀਸਦੀ ਦਵਾਈ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਗਰਭਪਾਤ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਸਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਐਚਆਰਐਚਐਸਐਈ. ਮੁਤਾਬਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਝੰਡਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲੱਗਭਗ 79 ਫੀਸਦੀ ਦਵਾਈ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਗਰਭਪਾਤ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵੇਚਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ADVISORY BOARD

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

+1 (201) 312-4180

ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜ਼ਰਸੀ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਵਾਨ ਸ਼ਿਕਾਰੋ

ਜਤਿੰਦਰ ਸਪਰਾ

ਜੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ

ਸੁਖਮੰਦਰ ਬਰਾੜ (ਭਗਤਾ

ਭਾਈਕਾ) ਵੈਨਕੂਵਰ,

ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨਰ

9592398822

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜਮੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਟ ਛਾਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰਤੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles
ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜਹਾਨਾਂ ਤੁਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਨਜ਼ਰੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਨਜ਼ਰੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਉਂ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ?

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਚਮੁੱਚ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਉਂ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਫੋਕੇ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਧਿਰ ਹੀ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਫੇਰੀ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਹਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੰਡਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੁੜੀ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹਰ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੀ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ,

ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਆਖ ਰਹੀ ਹੈ “ਸਭ ਅੱਛਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ”। ਕੀ ਅੱਛਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਲੀਡਰ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੱਸਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਚਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੀਡਰ ਇੱਕ ਦਮ ਵਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਤੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਲੋਕ ਚੁਣਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬੱਚਾ ਬੱਚਾ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਹਤ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਗਰੀਬ, ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੱਜ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰੇ ਹੋਏ

ਹਨ, ਪਰ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗੁਸਤ ਹੋ ਕੇ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨੀਯਤ ਹੀ ਖੋਟੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨੀਯਤ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੂਬੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾਵਾਂਗੇ। ਜੇਕਰ ਵੋਟ ਪਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਦੇਖਣਾ ਹੁਣ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ?

ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਕਾਤਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾ ਤੇ ਵੀ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ- ਗਿੱਲ ਕਾਲੇਕੇ, ਤਰਸੇਮ ਖਾਲਸਾ

ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ) ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਨਾਲ ਕਈ ਘਰਾਂ ਦੇ ਚਿਰਾਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਬੁਝ ਗਏ ਕਈਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਸੁਹਾਗ, ਕਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਾਪ, ਅਤੇ ਕਈ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਸਦਾ ਲਈ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਕੀ

ਵਿਅਕਤੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੌਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਬੇਖ਼ਬਰ ਬਸ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਗੋਗਲੂਆਂ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਝਾੜਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਖਾਲਸਾ ਸੇਵਕ ਜਥਾ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਗਿੱਲ ਕਾਲੇਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਕਾਲੇਕੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅੱਡੀ ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਿਪਾਹੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 100 ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਗਿੱਲ ਕਾਲੇਕੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਭਾਵੁਕ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਅਸਫਲ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਫਸਰ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਦਿਹਾਤੀ ਜੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਲਝਾਉਣ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਮਗਰਮੱਛਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਸ੍ਰ.ਗਿੱਲ ਕਾਲੇਕੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸ੍ਰ.ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਹੋਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਭਖ ਰਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਖੁਦ ਕੁਝ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਮਿਲ ਸਕੇ ਉਕਤ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਜਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇਸਦੀ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਥੋੜੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਕਾ ਵੱਡੇ

ਮਗਰਮੱਛਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਇਹ ਜ਼ਾਲਮ ਲੋਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁਝ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਸੱਥਰ ਵਿਛਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਸ੍ਰ.ਗਿੱਲ ਕਾਲੇਕੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਤੁਰੰਤ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਥੇਦਾਰ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕੇ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕੇ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਲਕਾ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਬਸਪਾ), ਮਨਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਲਡੀ, ਬੀਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿਕੂ, ਰਾਵਲ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਿਆਸ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਗੁਰਬੀਰ ਸਿੰਘ (ਤਿਨੇ ਰਈਆ), ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਡਾਕਟਰ ਬੱਬਾ ਕਾਲੇਕੇ, ਰਾਜੂ ਜੱਸਲ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੇਵ ਬਿਆਸ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਧੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਲਾਮ
ਲਿਖਾਂ ਕੀ ਤੇਰੀ ਸਿਫਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਤ ਧੀਏ,
ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਮੋਚ ਦੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਫਜ਼ ਹੈ ਨਹੀਂ,
ਤੂੰ ਵਿੱਚਿਆ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਜਿਹੜਾ,
ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਲੂਟ ਉੱਠਦੇ ਜਿਵੇਂ ਹੱਥ ਹੈ ਨਹੀਂ,
ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਤੂੰ ਬਚਾਉਣ ਖਾਤਰ,
ਜਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮੌਰਚਾ ਲਾ ਬੈਠੀ,
ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਸਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਨਾਲ ਨੇ,
ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਹੋਰ ਮੰਗਣਾ ਧੀ ਮੇਰੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਭਾਗ ਨੇ,
ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ,
'ਪ੍ਰੀਤ' ਨੇ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸ਼ਾ ਦਿੱਤਾ,
ਜਾਮੀਰਾਂ ਸੁੱਤੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨੂੰ,
ਆਪਣੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਰਾਹੀਂ ਜਗਾ ਦਿੱਤਾ,
ਪ੍ਰੀਤ ਰਹਿੰਦੀ ਭਾਵੇਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਏ,
ਪਹਿਰਾਵਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਬੋਲੀ ਵੀ ਦੇਸੀ ਏ,
ਵਿਰਸੇ ਖਾਤਰ ਹਿੱਕ ਤਾਣ ਕੇ ਮੌਰਚਾ ਲਾ ਬੈਠੀ,
ਅਰਦਾਸ ਮੇਰੀ ਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਉਹ ਡਟੀ ਰਹੇ,
ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ,
ਦੁਹਾਈ ਪਾਉਂਦੀ ਇਹੋ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਰੇ,
ਸਦਕੇ ਜਾਂਵਾਂ ਧੀਏ ਮੇਰੀਏ ਸਬਰ ਤੇ ਸਿੱਦਕ ਤੇਰੇ ਤੋਂ,
ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਧੀਏ ਬਿਰਕ ਜਾਂਦੇ ਬੁੱਲਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਮੇਰੇ ਤੋਂ,
ਅਸਲ ਖੂਹ ਹੈ ਉਹੀ ਹੁੰਦਾ,
ਜਿੱਥੋਂ ਪਿਆਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇ,
ਮਾਲੀ ਉਹੋ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ,
ਜਿਸਦੇ ਹੱਥ ਲਾਇਆ ਫੁੱਲ ਖਿੜ ਜਾਵੇ,
“ ਲਾਡੀ ਕਾਲੇਕੇ “ ਆਖੇ ਮੇਰੀਏ ਧੀਏ,
ਤੂੰ ਹੱਥ ਅਸਮਾਨੀ ਨਾ ਲਿਆ,
ਇਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ‘ ਪ੍ਰੀਤ ‘ ਧੀ ਨੇ ਜਿਵੇਂ,
ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਲਾ ਲਿਆ।
ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਕਾਲੇਕੇ, ਸਬ-ਐਡੀਟਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਲਹਿਰ ਪੰਜਾਬ

ਰਹਿਬਰ ਇੱਕ ਸੋਚ !
ਇੱਕ ਰਹਿਬਰ ਤੁਰਿਆ ਆਨੰਦਪੁਰ ਤੋਂ ,
ਉਹਦੀ ਵਾਟ ਲੰਮੇਰੀ ਲੱਗਦੀ ਏ...
ਪਹਾੜ ਬਣ ਉਹ ਖੜ ਗਿਆ ਸੀ ,
ਹਰ ਪਾਸੇ ਅਧਰਮ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਵਗਦੀ ਸੀ ...
ਕਿੱਥੇ ਕੀ ਕੀ ਹੋਣਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ
ਉਹ ਜਾਣਕਾਰ ਸੀ ਰਾਹਵਾਂ ਤੋਂ ...
ਦੋ ਚਮਕੌਰ ਤੇ ਦੋ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ,
ਪੁੱਤ ਜੋ ਸੀ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਵਾਂ ਤੋਂ ...
ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ,
ਕੰਢਿਆਂ ਦੀ ਸੋਜ ‘ਤੇ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ ...
ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ,
ਹਾਲ ਮੁਰੀਦਾ ਦਾ ਕਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ...
ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦਾ ਉਹ ਰਾਖਾ ਸੀ ,
ਉਹਨੇ ਐਸਾ ਪੰਥ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ...
ਪਾਇਆ ਕੀ ਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ
ਚਿੜੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਹੀ ਰਹਾ ਦਿੱਤਾ ...
ਖੰਡੇ ਦੀ ਧਾਰ ‘ਚੋਂ ਇੱਕ ਪੁੱਤ ਹੋਇਆ ,
ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਕਦੇ ਮਿਟਣਾ ਨਹੀਂ ...
ਉਹ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੇ ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦਾ ,
ਕਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ...
ਕਦੇ ਸਮਝਿਆ ਉਹਦੀ ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ?
ਉਹਨੇ ਜੰਮਿਆ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਨਾ ,
ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੋ ਜੰਮਦਾ ਹੈ ਉਹਨੇ ਮਰਨਾ ਹੈ ...
ਉਹਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਦੂ ਏ ,
ਉਹ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ...
ਤੀਰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ,

ਉਹਦੀ ਕਲਮ ਸ਼ੁਕਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ...
ਇੱਕ ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੀ ,
ਅੰਗਰੇ ਦੀ ਰੂਹ ਥਰ-ਥਰਦੀ ਸੀ ...
ਗੁਰੂ ਆਏ ਬੜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ,
ਉਹਦੇ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਢੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ...
ਬੜਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਲਿਆ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ,
'ਸਰਬਜੀਤ ' ਉਹਦਾ ਪੰਥ ਪਿਆਰਾ ਮੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ...
ਉਹਦਾ ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਮੁਕਣਾ ਨਹੀਂ
ਰਚਨਾ --ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਮੋਬਾਇਲ- 76967-08575
ਪਿੰਡ- ਮਹਿਣਾ (ਮੋਗਾ)

ਸੌਖ
ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਆਏ ਰਸਮੀ ਸੋਗ ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਮਗਰੋਂ ਆਪਣੇ ਲਾਮ ਲਜ਼ਕਰ ਸਮੇਤ ਚਲੇ ਗਏ? ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵੰਡਣ ਆਏ। ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਈਆਂ ਉੱਨੀ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਚੈੱਕ ਦੇ ਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਿੱਦੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੀ, “ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ ਬਥੇਰੀ ਲੜ ਲੜ ਕੇ ਦਾਰੂ ਡੱਢਦਾ ਸੀ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਚ ਵੱਟ ਲਿਆ, ਜੇ ਕਿੱਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਹੁਣ ਵੀ ਝੁਲਸ ਲੈ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਤੇਰੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੈੱਕ ਮਿਲ ਜੇ ਕੁਝ ਸੌਖ ਹੋ ਜਾਈਏ।

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ
70091073003

ਪੰਛੀਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ

ਪੰਛੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ। ਪੰਛੀਆਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਾਂਝ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕਾਦਰ ਨੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਤੇ ਪੰਛੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਮਨੁੱਖ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਜੰਗਲਾਂ 'ਚੋਂ ਕਬੀਲਿਆਂ, ਬਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਮਟਿਆ ਉਸਦੀ ਸਾਂਝ ਦੇ ਪੰਛੀ ਵੀ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਉਸਦੀ ਸਾਂਝ ਬਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਘਰ ਵੀ ਕੱਚੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਖ਼ਤ ਉਦੋਂ ਸਾਂਝ ਦੇ ਪੰਛੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਘਰ ਪੱਕੇ ਹੋਏ, ਛਤੀਰੀਆਂ ਬਾਲੇ ਤੇ ਫਿਰ ਗਾਡਰਾਂ ਵਾਲੇ ਤੇ ਆਖਰ ਲੈਂਟਰਾ ਵਾਲੇ ਘਰ ਬਣੇ ਤਾਂ ਇਸ ਸਫ਼ਰ ਦੌਰਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਾਥੀ ਪੰਛੀ ਵੀ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ। ਸਾਡੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਖਾਸ ਜ਼ਿਕਰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਇਕ ਖਾਸ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਘਰ ਜਦੋਂ ਕੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਦਾਦੀਆਂ ਪੜ੍ਹਦਾਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਤੇ ਗੋਲੂ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਘੁੱਗੀਆਂ, ਕਬੂਤਰ, ਮੋਰ, ਤੋਤੇ, ਚਿੜੀਆਂ ਤੇ ਕਾਵਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ ਜਾਂ ਫਾਈਨ ਆਰਟ ਦੇ ਟੀਚਰ ਨੇ ਸਿਖਾਏ ਸਨ ਉਹ ਪਿਆਰੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣੇ... ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਇਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲੀ ਸਾਂਝ ਸੀ ਪੰਛੀਆਂ

ਦੇ ਨਾਲ.... ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦੱਸਦੀਆਂ ਸਨ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ.... ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਮ ਸੀ ਜਿਵੇਂ: ਆਰੀ ਨੀ ਸਾਡੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਉਡਾਰੀ ਸਈਓ ਨੀ ਮੈਂ ਚੁੱਗਣ ਚੱਲੀ ਜਿੱਥੇ ਗਈ ਮੇਰੀ ਚੋਗ ਖਿਲਾਰੀ ਮਾਏ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਖੌਫ਼ ਜਿਹਾ ਖਾਏ ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟ ਜਾਣਗੇ ਨੀ ਮੇਰੇ ਘੁੱਗੀਆਂ ਕਬੂਤਰ ਪਾਏ ਉੱਡਦਾ ਤੇ ਜਾਵੀਂ ਕਾਵਾਂ ਬੈਂਦੜਾ ਜਾਈਂ ਵੇ

ਬੈਂਦੜਾ ਜਾਈਂ ਵੇ ਮੇਰੇ ਪੇਕੜੇ ਉੱਡਦਾ ਤੇ ਜਾਵੀਂ ਕਾਵਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਦੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਇਹ ਦਾਦੀਆਂ, ਪੜ੍ਹਦਾਦੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਦਾਜ ਲਈ ਕਸੀਦੇ ਕੱਢਦੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਕੇਸਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਕੱਢਾਈਆਂ ਕੱਢਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਘੁੱਗੀਆਂ, ਮੋਰ ਤੇ ਤੋਤੇ ਆਮ ਕਰਕੇ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ... ਨਾਲ ਹੀ ਕੱਪੜੇ ਤੇ, ਪੱਖੀਆਂ ਤੇ ਸੂਈ ਧਾਗੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪੰਛੀ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਦਾਜ ਦੀ ਉਹ ਮੋਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਜੋ ਉਸਨੇ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਸਿਖਕੇ ਸੂਈ ਧਾਗੇ ਨਾਲ ਕੱਢਾਈ ਕਰਕੇ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਹੋਰ ਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਪੰਛੀ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਸਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜਦੇ ਸਨ।

ਸਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਖਾਸ ਸਥਾਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪੂਰੇ ਪੂਰੇ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਜਾਂਦੇ ਸਨ.... ਜਦੋਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬਨੇਰੇ ਬੋਲੇ ਕਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਸੌਂਹ ਵੇ ਮੇਰੇ ਸੱਜਣਾ ਮੈਂ ਔਸੀਆਂ ਪਾਉਣੀ ਆਂ ਵੇ ਆਜਾਂ ਦਿਲ ਜਾਨੀਆਂ.... ਤੇ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਕਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਕਾਂ ਕਾਂ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਉਸ ਗੀਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਖਿੜ ਜਾਂਦੇ ਸਨ.... ਘਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਹੁਣਿਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਪਤਾ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਕਾਂ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ....

ਕਈ ਸਾਡੇ ਵੀ ਬਨੇਰੇ ਉੱਤੇ ਬੋਲ ਵੇ ਨਿੱਤ ਬੋਲਦਾਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਕਾਵਾਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਤੋਤੇ ਆਮ ਕਰਕੇ ਪਾਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ,। ਚਿੜੀਆਂ, ਘੁੱਗੀਆਂ, ਕਬੂਤਰ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਦੇ ਬਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨਦਾਨਾਂ ਵਿਚ ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ... ਬੱਚੇ ਦਿੰਦੇ ਸਨ... ਘਰ ਵਿਚ ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਚੀਂ ਚੀਂ, ਘੁੱਗੀਆਂ ਦੀ ਘੁੱ ਘੁੱ ਅਤੇ ਕਬੂਤਰਾਂ ਦੀ ਗੁਟਰਗੁੰ ਇਕ ਅਜੀਵ ਜਿਹਾ ਸੰਗੀਤਕ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਉਹ ਆਲ੍ਹਣੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਂਡਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਡਾਰੀ ਮਰਨਾ ਸਿੱਖਣ ਤੱਕ ਦੇਖਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਆਲ੍ਹਣੇ 'ਚੋਂ ਬੱਲੇ ਡਿੱਗ ਜਾਣ ਤੇ ਅਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੌਲੇ ਪੌਲੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਲ੍ਹਣੇ 'ਚ ਰੱਖ ਦੇਣਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਸਗੋਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਤੇ ਵੱਸਦਾ ਰੱਸਦਾ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡੇ ਘਰ ਨੂੰ.... ਪਰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਂਝਾਂ ਤੇ ਵਾਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ... ਸਾਡੇ ਲੈਂਟਰਾ ਵਾਲੇ ਤੇ ਚਾਰੇਂ ਤਰਫੋਂ ਬੰਦ ਕਮਰਿਆਂ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸਾਡੇ ਇਹ ਵੱਡੇ ਤੇ ਮਹਿੰਗੇ ਘਰ ਸਾਡੀ ਪੰਛੀਆ ਨਾਲ ਉਸ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਖਾ ਗਏ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੀ ਪਤਾ ਕਿ ਘੁੱਗੀ ਰੰਗਾ ਵੀ ਇਕ ਰੰਗ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ... ਇਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦੋ... ਇਕ ਹਲਕਾ ਗੁੰ... ਤੇ ਦੂਜਾ ਗੁਲਾਬੀ ਜਾਂ ਇੱਟ ਵਰਗਾ... ਬੱਚੇ ਵਿਚਾਰੇ ਵੀ ਕੀ ਕਰਨ... ਨਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਉਹ ਘੁੱਗੀਆਂ ਦਿਸਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਸਾਡੀਆਂ ਦੇਸੀ ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੜੀਆਂ ਤੇ ਚਿੜੇ... ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ, ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਚਿੜੀ ਜਾਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇਖਣੀਆਂ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬੂਹੇ ਬਾਰੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣੀਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਕੱਪੜਾ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜਕੇ ਚਿੜੀ ਜਾਂ ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਉਡਾਈ ਜਾਣਾ... ਬੈਠਣ ਨੀ ਦੇਣਾ... ਕੋਈ ਦੱਸ ਪੰਦਰਾਂ ਮਿਟਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਫ਼ ਕੇ ਡਿੱਗ ਪੈਣਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਣਾ.... ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਣਾ ਤੇ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਕੋਲੀ ਜਾਂ ਬਾਟੀ ਵਿਚ ਨੀਲ ਘੋਲਣਾ ਤੇ ਉਸ ਚਿੜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੀਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬਣਾ ਤੇ ਰੰਗਣਾ... ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਸੀ ਕਿ ਚਿੜੀ ਜਾਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੀਲ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਨਾ ਪਵੇ... ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਨੀਲਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣਾ ਤੇ ਸੁੱਕ ਜਾਣਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਿੜੀ ਜਾਂ ਚਿੜੀਆਂ ਨੇ ਵਾਪਿਸ ਸਾਡੇ ਘਰ ਜਾਂ ਮੁਹੱਲੇ ਆਉਣਾ

ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੀਲੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਿ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਤੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਉਹ ਦੇਖੋ ਉਹੀ ਚਿੜੀ ਜਿਹੜੀ ਅਸੀਂ ਫੜੀ ਸੀ ਤੇ ਰੰਗ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਮੰਮੀ ਅਕਸਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਤੇ ਰੋਕਦੇ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਸੁਣਦੇ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਟੋਕਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਡੰਡੇ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਉਸਨੂੰ ਰੱਸੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਕੇ.... ਦੂਰ ਬੈਠ ਜਾਣਾ... ਟੋਕਰੇ ਥੱਲੇ ਦਾਣੇ ਜਾਂ ਰੋਟੀ ਦੇ ਟੁੱਕੜੇ ਰੱਖ ਦੇਣੇ... ਜਦੋਂ ਪੰਛੀਆਂ ਨੇ ਦਾਣੇ ਜਾਂ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਆਉਣਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਰੱਸੀ ਖਿੱਚ ਕੇ ਟੋਕਰਾ ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ ਤੇ ਪੰਛੀ ਫੜਕ ਲੈਣੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦੇਣਾ... ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚੇ ਕਿੱਥੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ...।

ਅੱਜ ਜਦ ਵੱਡਾ ਘਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ... ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਲਗਾ ਲਏ ਹਨ ਤਾਂ ਹੁਣ ਇਹ ਪੰਛੀ ਅੰਦਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਪਰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਰੱਬ ਦੇ ਅਲਾਹਮ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਦੇ ਹਨ.... ਸਾਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਗਾਉਣ ਲਈ... ਲੋਅ ਲਗਦੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖਿੜਕੀਆਂ ਤੇ ਲੱਗੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੁੰਝਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ... ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਤੱਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਰ ਕਲੋਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਅਸ਼ੋਕਾ ਟ੍ਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਨੇ ਪਾਏ ਹਨ ਆਲ੍ਹਣੇ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਚੀਂ ਚੀਂ... ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਦੀ ਕੰਧ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਹੈ ਰੋਜ਼ ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਪਾਣੀ ਤੇ ਨਾਲ ਰੱਖਦਾਂ ਹਾਂ ਰੋਟੀ ਦੀਆਂ ਬੁਰਕੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ.... ਆਉਂਦੇ ਨੇ ਕਾਂ, ਸ਼ੈਰਕਾਂ, ਚਿੜੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪੰਛੀ... ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਪੰਨਵਾਦ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਂਝ ਬਣਾਈ ਹੈ ਸਾਡੀ।

ਕੁਝ ਦਿਨ ਹੋਏ ਸਾਡੀ ਕਿਚਨ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਜੋ ਅਸੀਂ ਖੋਲ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ.... ਇਕ ਸ਼ੈਰਕਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਨੇ ਆਲ੍ਹਣਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ... ਅਸੀਂ ਤੱਕਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਕਲਾਕਾਰੀ ਨੂੰ... ਪਰ ਫਿਰ ਕੁੱਝ ਐਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਗਿਆ... ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉਸ ਭਾਵੁਕਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਵਿਅਕਤ

ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ: ਪਿਆਰੀ ਸ਼ੈਰਕੇ.... ਮਾਫ਼ ਕਰੀ ਪਿਆਰੀ ਸ਼ੈਰਕ ਮੈਂ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਵਾਰ ਤੇਰਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਪਤਾ ਨੀ ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲੱਗੀ ਸੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਕੋਈ ਬਦਬੁਦਾਰ ਕੀੜੇ ਮਕੌੜੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਦਬੁਦਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਡੀ ਰਸੋਈ ਦੀ ਜਾਲੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀ ਉੱਟ ਨਾਲ ਜੋ ਖੋਲ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪਾ ਰਹੇ ਸੀ ਆਲ੍ਹਣਾ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਸੰਤਾਨ ਲਈ ਪਤਾ ਨੀ ਇਸ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦਬੁਦਾਰ ਕਿਉਂ ਸੀ ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਸਾਡਾ ਆਪਣੀ ਰਸੋਈ 'ਚ ਜਾਣਾ ਤੇ ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣਾ ਦੁੱਭਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਉਜਾੜਣਾ ਪਿਆ ਤੁਹਾਡਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਤੇ ਖੋਲ ਦਿੱਤਾ ਮੈਂ ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਖੋਲ ਦਿੱਤੀ ਉਸਦੀ ਚੋਨ ਲਮਕਾ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਤਾਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਨਾ ਕੋਈ ਸਹਾਰਾ ਤੇ ਬਣੇ ਨਾ ਤੁਹਾਡਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਤੇਨੂੰ ਪਤੇ ਅੱਜ ਜਦ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਚੁੰਝ 'ਚ ਸਫ਼ੈਦੇ ਦੇ ਪੱਤੇ ਲਈ ਆ ਬੈਠੀ ਉਸੇ ਗਰਿੱਲ ਵਿਚ ਪਰ ਟਕਾ ਨਾ ਸਕੀ ਉਹ ਪੱਤੇ ਤੇ ਰੱਖ ਨਾ ਸਕੀ ਨੀਂਹ ਆਪਣੇ ਉਸ ਆਲ੍ਹਣੇ ਦੀ ਫਿਰ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤੇ ਉੱਡ ਗਈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਚੁੰਝ ਲੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟਿਕਾਣੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ 'ਚ ਕਿਉਂਕਿ ਆਲ੍ਹਣਾ ਤਾਂ ਬਨਾਉਣਾ ਹੀ ਹੈ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਦੋਨਾਂ ਜੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਸੰਤਾਨ ਲਈ ਸੱਚ ਜਾਣੀ ਮੇਰੇ ਕਲੋਜੇ 'ਚੋਂ ਰੁੱਗ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਨਮੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਈਂ ਮੇਰਾ ਇਹ ਪਾਪ

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
94170-74669

ਦੇਖ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਆ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲੇ ਸੀ ਅਸੀਂ ਮਿਲਕੇ ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਡਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸੋਈ ਅੰਦਰੋਂ ਜਾਲੀ ਵਿਚਦੀ ਦੇਖ ਦੇਖ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਆਲ੍ਹਣੇ 'ਚ ਪਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਸੂਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਝਾਂ ਖੋਲੀ ਦੇਖਕੇ ਮੇਰੀ ਧੀ ਖਿੜ ਖਿੜ ਹੱਸੀ ਸੀ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਫਿਰ ਉੱਡ ਗਏ ਸਨ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਉਡਾਰੀ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ

ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮੁੜ ਆਈ ਸੀ ਤੂੰ ਤੇ ਤੇਰਾ ਘਰ ਵਾਲਾ ਫਿਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤੁਸੀਂ ਤੀਲਾ ਤੀਲਾ ਪੰਖ ਪੰਖ ਕਰਕੇ ਬਣਾਉਣਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਹੀ ਆਲ੍ਹਣਾ ਠੀਕ ਉਸੇ ਥਾਂ

ਅਸੀਂ ਸਭ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਾਰ ਖੇਡ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਪਤਾ ਨੀ ਕਿਉਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਜਾੜਣਾ ਪਿਆ ਤੁਹਾਡਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਪਰ ਤੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੀਂ ਜੇ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਕੋਈ ਠਿਕਾਣਾ ਤੇ ਆ ਜਾਵੀਂ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੈਂ ਟੰਗ ਦੇਵਾਂਗਾ ਫਿਰ ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਤੇ ਤੂੰ ਬਣਾ ਲਈਂ ਆਪਣਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਆਪਣੀ ਸੰਤਾਨ ਲਈ ਪਰ ਤੂੰ ਮੁੜ ਜ਼ਰੂਰ ਆਈਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਦਈਂ ਪਿਆਰੀਏ ਸ਼ੈਰਕੇ.... ਮਨ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਰਿਹਾ ਕਈ ਦਿਨ... ਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਮੈਂ ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੁਬਾਰਾ ਟੰਗ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਪਿਸ ਆ ਸਕੇ ਉਹ ਜੋੜਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਤੇ ਬਣਾ ਸਕੇ ਆਪਣਾ ਆਲ੍ਹਣਾ....। ਰੱਬ ਕਰੇ ਸਾਡਾ ਇਹ ਪਿਆਰ ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

Long Island Car Parade set to be biggest India Day celebration in USA

Hicksville, NY: Even as the bigger India Day celebrations in America have been forced by Covid-19 to downsize this year to just tricolor unfurling, Long Island's IDP USA is set to keep India's flag flying high with a Car Parade on August 15 in Hicksville, the hub of Long Island and the newest Little India. This is the 8th year in a row that IDP USA is orga-

nizing the India Day Parade, albeit in an innovative way this time. This was announced on August 4 at a Zoom press conference addressed by IDP USA President, Mukesh Modi, and his team, as well founders of the parade, Bobby Kalotee and Kamlesh Mehta.

Over 150 cars are expected to form the cavalcade starting from Patel Brothers on South Broadway at 4 p.m., where dignitaries such as Town of Oyster Bay Supervisor Joe Saladino, State Senator Kevin Thomas, Grand Marshall Raj Bhayani and IDP USA President Mukesh Modi will speak from a stage after tricolor flag hoisting. A high official from the Indian consulate is also expected to grace the occasion. The cars displaying two Indian flags on either side,

led by the IDSP USA float with the Grand Marshal and couple of other VIPs, will drive down from Patel Brothers to Apna Bazar, make a U-Turn, pass in front of Asa Mai Hindu temple, and culminate in Badshah Farmers Market. At the end point, there will be a short program concluding around 6 p.m; it will comprise a couple of patriotic songs, greetings from dignitaries, as well as recognition of sponsors, team members and supporters. At Patel and Badshah, cold drinks and small snack packs will be distributed free.

President Mukesh Modi said that all necessary permissions have been taken and all protocols and guidance of health authorities will be strictly followed. He elaborated, "All participants will

stay socially distanced and wear masks. The occupants of the cars will not come out of their vehicles. Only a limited number of people will be allowed to assemble at the programs at the start and end points." All along the parade route, establishments will distribute flyers on safeguards to prevent Covid. Those watching and cheering the parade from the sidewalks are required to also wear masks and maintain social distance of 6 feet. Bobby Kalotee in his remarks to the Zoom meeting said we should never forget the leaders and martyrs who fought for India's independence. "Corona has confined us to our homes, making us realize how important freedom is," he said. Kamlesh Mehta commended the hard work put in

by Mukesh Modi's team, and was confident that the Car Parade will be very successful and will count as the biggest celebration of India's Independence in the tristate area, if not America. Immediate Past President of IDP USA Jay Jasbir Singh expressed satisfaction with the preparations for the parade. The entire proceedings of the Car Parade can be seen live on YouTube, and the Facebook page of Radio Zindagi (540 AM), which will also broadcast it live. The link for YouTube webcast will be given a day before the parade on www.idpusa.org. Those wishing to register their cars (some slots are still open) can go to www.idpusa.org. Participation is free.

Ayodhya marks the twilight of the first Republic

The last time a temple existed in Ayodhya, Krishnadevaraya was emperor in the South ruling over the Vijayanagara empire, Nuno da Cunha was governor of Portuguese India, Spanish conquistadors were setting foot in Texas, and Suleiman the Magnificent was inaugurating the era of Ottoman supremacy in West Asia. With the bhoomi puja on August 5, the long saga of struggle of a people has come to an end. This day falls on the first anniversary of the full constitutional integration of Jammu and Kashmir to India, making it a symbolic date in post-colonial India. This is the twilight of the first Republic.

The first Republic was founded on the myth of a secular-socialist India supposedly born out of the anti-colonial struggle. However, the Indian freedom movement was always a Hindu movement. From its origin, symbolism, language, and support base, it was the continuation of a Hindu resurgence already underway, but which was disrupted by the British conquest. The coming together of various pagan traditions in the Indian subcontinent under the umbrella of Hinduism is a long-drawn-out process. But it began to consolidate as a unified political entity in the colonial era in the form of Hindutva. The Hindutva concept is driven by an attempt by the older pagan traditions, united by a dharmic framework and intertwined by puranas, myths and folklore, to navigate the modern political and intellectual landscape dominated by nations and nation-states. Hindutva is not Hinduism. Hindutva is a Hindu political response to political Islam and Western imperialism. It seeks to forge Hindus into a modern nation and create a

powerful industrial State that can put an end to centuries of persecution that accelerated sharply over the past 100 years when the Hindu-Sikh presence was expunged in large swaths of the Indian subcontinent. India's freedom struggle was guided by the vision of Hindu nationalism and not by constitutional patriotism. The Congress brand of nationalism was but a subset of this broader Hindu nationalism with the Congress itself as the pre-eminent Hindu party. The Muslim question forced the Congress to adopt a more tempered language and symbolism later and to weave the myth of Hindu-Muslim unity. But it failed to prevent the Partition of India. The Congress was taken over by Left-leaning secular denialists under Jawaharlal Nehru who, instead of confronting reality, pretended it did not exist. After centuries, Hindus were the dominant power. Despite self-denial, the post-colonial State was essentially a Hindu State. The

misleading secular-communal debate blinded us to the obvious; the Republic of India is a Hindu reformist State. It abolished the caste system, integrated and Sanskritised the Dalits and large sections of tribals, codified Hindu social laws, revived classical and folk art forms and replaced Urdu-Persian with Hindi and native languages, controlled Hindu temples, introduced an element of uniformity in temple laws and even harmonised rituals and continues to intervene in Hindu social and religious matters with popular legitimacy. At the same time, it has left Islam outside its ambit in the guise of minority rights and freedom of religion. The Indian state intensified the historical process of Hindu consolidation even as Nehruvian elites denied that India is a Hindu polity above all. Hindu nationalism has never been fringe; it is Nehruvian

secularism that was the fringe. And with the fall of the old English-speaking elites, the system they created is also collapsing along with accompanying myths like Ganga-Jamuni tehzeeb and Hindu-Muslim unity. The fact is that Hindus and Muslims lived together, but separately. And they share a violent and cataclysmic past with each other, which has never been put to rest. Ganga-Jamuni tehzeeb was an urban-feudal construct with no serious takers outside a limited circle. In villages, whatever unity existed was because the caste identities of both Hindu and Muslims dominated instead of religious identities or because Hindu converts to Islam maintained earlier customs and old social links with Hindus like common gotra and caste.

But all that evaporated quickly with the Islamic revivalist

movements such as the Tabligh and pan-Islamism from 19th century onwards. It never takes much for Hindu-Muslim riots to erupt. There was nothing surprising about the anti-Citizenship (Amendment) Act (CAA)? protests and widespread riots. As political communities, Hindus and Muslims have hardly ever agreed on the big questions of the day. What we are witnessing today is twilight of the first Republic. The Bharatiya Janata Party (BJP) is but a modern vehicle of the historical process of the rise of the Hindu rashtra. In the north, Jammu and Kashmir is fully integrated. In the south, Dravidianism is melting away. In the east, Bengal is turning saffron. In the west, secular parties must ally with a local Hindutva party to survive. The political debate has decisively shifted from the pseudo-secular paradigm to the Hindu-pseudo Hindu one. The Ram mandir is reborn. The CAA is the law. The National Population Register is underway. And the National Register of Citizens will happen sooner or later. Although history is never linear, it is time to face the truth: Hindu nationalism has always been the bedrock of the Indian State and polity. However, as we witness the rise of a new republic, the question which we must ask is what its shape will be? Is becoming a Hindu State India's destiny? There are no clear answers given the lack of precedent, barring a few instances such as the Vijayanagara empire.

Even the Hindutva movement has concerned itself with the Hindu rashtra and not Hindu rajya.

Donald Trump calls Kamala Harris 'meanest' and 'most horrible' US senator

Kamala Harris, 55, became the first Black woman and first Asian-American on a major party presidential ticket. Known as an aggressive campaigner, she has won statewide elections three times in California.

President Donald Trump said he was "a little surprised" that Democratic challenger Joe Biden selected Senator Kamala Harris of California as his running mate, saying she had been "nasty" to the former vice president in primary debates. "She was my number one pick" to run with Biden, Trump said at a Tuesday news conference. Trump attacked Harris for her questioning of Brett Kavanaugh over sexual misconduct allegations during his Senate confirmation hearings to join the Supreme Court. "I thought she was the meanest, the most horrible, the most disrespectful of anybody in the U.S. Senate," Trump said. Minutes after Biden announced Harris as his pick on Tuesday, Trump tweeted a campaign ad calling Harris a "phony," saying she criticized the Biden for supporting "racist policies" when they ran against each other for the Democratic presidential nomination. Harris, 55, became the first Black woman and first Asian-American on a major party presidential ticket. Known as an aggressive campaigner, she has won statewide elections three times in California. She built her early career as district attorney of San Francisco and was elected as the state's attorney general.

Hong Kongers rush to buy Lai's paper, stocks in his company

Mainland-born Lai, who was smuggled into Hong Kong on a fishing boat when he was a penniless 12-year-old, is one of the most prominent democracy activists in the city and an ardent critic of Communist Party rule in Beijing.

Hong Kong's markets watchdog had to urge investors to "exercise extreme caution" after shares of Next Digital Ltd rose more than 2,000% to a 12-year high, spurred by an online campaign for its detained owner media tycoon Jimmy Lai. Lai was released on bail in the early hours of Wednesday morning, flanked by his lawyers, and greeted by a throng of supporters who chanted "fight till the end" and "support apple, have an apple a day", referring to the pro-democracy tabloid. Readers had queued from the early hours of Tuesday to get copies of the newspaper, a day after police raided its offices and took Lai into detention, the highest-profile arrest under the national security law. "Apple Daily must fight on," the front-page headline read, amid fears the new law is eroding media freedoms guaranteed when the former British colony returned to Chinese rule in 1997. "The prayers and encouragement of many readers and writers make us believe that as long as there are readers, there will be writers, and that Apple Daily shall certainly fight on." More than 500,000 copies were printed, compared with the usual 100,000, the paper said on its website. Mainland-born Lai, who was smuggled into Hong Kong on a fishing boat when he was a penniless 12-year-old, is one of the most prominent democracy activists in the city and an ardent critic of Communist Party rule in Beijing. The sweeping security law imposed on June 30 punishes anything China considers secession, subversion or terrorism. The city's Beijing-backed government and Chinese authorities say the law is necessary to restore order after months of at times violent anti-government protests last year, sparked by fears China was slowly eroding those freedoms. Police detained Lai for suspected collusion with foreign forces after about 200 officers searched the newspaper's offices, collecting 25 boxes of evidence. Handcuffed and apparently wearing the same clothes after spending the night in jail, he was driven by police on Tuesday to his yacht which police searched, according to media footage. On his release, Lai left in a black car without speaking. Beijing has labelled Lai a "traitor" in the past and issued a statement supporting his arrest. The Beijing-backed China Daily newspaper said in an editorial Lai's arrest showed "the cost of dancing with the enemy". Shares in Next Digital, which publishes Apple Daily, surged for a second day, gaining more than 2,078% from Friday's close, after online pro-democracy forums called on investors to show support. Its market value rose as high as HK\$5.17 billion (\$666.7 million) from some HK\$200 million.

German authorities conduct raids in money laundering probe

German authorities raided an import-export company and the home of a businessman in the state of Brandenburg on Tuesday on suspicion he was involved in a scheme to launder millions of euros (dollars) for Russian criminals, prosecutors said. The suspect is accused of receiving some 7 million euros (\$8.3 million) in illegally obtained money, laundering it in Germany and then transferring it to offshore accounts for "individuals from Russia," the Frankfurt prosecutors office said. The suspect, whose name wasn't released, is alleged to have been part of the so-called "Troika Laundromat" - a money laundering network linked to the former Russian investment bank Troika Dialog, which is said to have maintained a network of offshore companies with accounts in Baltic banks, prosecutors said in a press release. Federal German police have been investigating the network since the beginning of 2019, prosecutors said. Authorities gave no further details on the investigation or the suspect, and prosecutors' spokeswoman Nadja Niesen said she could not comment beyond the release. German authorities have been cracking down on Russian money laundering schemes, and last year seized properties worth more than 40 million euros (\$47 million) they alleged were purchased through another network, known as the Russian Laundromat. That scheme, they said at the time, involved moving some \$22 billion from Russia into Europe through banks in Moldova and Latvia using fictitious companies. Much of what is publicly known of the laundromat operations comes from the Organized Crime and Corruption Reporting Project, whose journalists were also involved in the Panama Papers revelations, reporting how documents from a Panamanian law firm showed hundreds of rich and powerful people registered companies in tax havens. The OCCRP, citing documents obtained by it and the Lithuanian news site 15min.lt, has reported that the main purpose of the Troika Laundromat was to channel billions of dollars out of Russia, allowing Russian oligarchs and politicians to secretly acquire shares in state-owned companies, buy property in Russia and abroad and more. The Troika was made up of at least 75 companies in a complex financial web, which functioned from 2006 to early 2013, the OCCRP reported last year. The Kremlin has dismissed the OCCRP reports as being untrue or distorted, and "nothing particularly novel."

Coronavirus found on frozen seafood in China

Authorities in China have found the novel coronavirus on the packaging of imported frozen seafood that arrived from the port city of Dalian, which recently battled a surge of cases, a local government said on Tuesday. The virus was found on the outer packaging of frozen seafood bought by three companies in Yantai, a port city in eastern Shandong province. The Yantai city government said in a statement the seafood was from an imported shipment that landed at Dalian but did not say where it originated. In July, customs officers in Dalian, a major port in the northeastern province of Liaoning, found the coronavirus in the packaging of frozen shrimps imported from Ecuador, and China then suspended imports from three Ecuadorean shrimp producers. The novel coronavirus is believed to have emerged in a market that sold seafood and wildlife in the central Chinese city of Wuhan late last year. It has since spread around the world, with some new cases brought back into China from returning travellers. Some of the seafood that the three Yantai companies bought had been processed for export, while the rest had been kept in cold storage and has not entered the market, the Yantai government said.

Moderna, US in Covid-19 vaccine deal for up to \$1.5 billion

It's the latest in a string of supply deals reached to stockpile the most advanced vaccines in testing. Moderna shares gained 8.5% to \$74.80 in late trading in New York.

Moderna Inc. reached a deal with the US to manufacture and distribute 100 million doses of its experimental vaccine for Covid-19, in a pact valued up to \$1.5 billion, the company said Tuesday. "I'm pleased to announce we've reached an agreement with Moderna to manufacture and deliver 100m doses of the coronavirus vaccine candidate," President Donald Trump said at a White House briefing. "We're on track to rapidly produce 100 million doses as soon as the vaccine is approved." It's the latest in a string of supply deals reached to stockpile the most advanced vaccines in testing. Moderna shares gained 8.5% to \$74.80 in late trading in New York.

Heavenly Places On The Earth, Everyone Must Visit In Their Life

-Dr. Dimpy Gupta
BDS, MBA(Symbiosis, Pune)
Relationship manager
Indus Hospitals(Mohali,
Dera Bassi, Fatehgarh
Sahib,Punjab)

When Man Himself has tucked a few pieces of Heaven on Earth itself, why to imagine to die to know what heaven might be . Once in a lifetime, everyone likes to visit places with spectacular mountain ranges, sparkling emerald lakes, thundering waterfalls, dreamy ancient towns perched on high cliffs, and parks that attract millions of people from all over the world.

Why travel thousands of miles, spending thousands of dollars and your precious time away from the real world & beauty of nature? The real allure is found in nature — no man-made object or structure is as captivating as the picturesque scenes of this planet. So, let's have a look on the Heavenly Places on the earth that you must surely visit, once in a lifetime!!

Grand Canyon, USA : The Grand Canyon, an immense gorge carved by the Colorado River over the last

5,000 years, is a steep, 1-mile-deep, and up to 18-mile-wide gash in the fabric of the world. The layers of colorful rock show the passage of time and some of the rocks at the bottom are even 1,8 billion years old. Its sheer size is mindblowing and although only a small portion of it can be viewed, even from the best vantage point, its geology and its age give you butterflies in the stomach. Most people may limit their visit from the southern rim. There is a lot of life growing on the canyon's steep sides — you can see more of it hiking the trails of the northern rim, where it is also less crowded. Some of the most popular viewpoints are Yavapai Observation Station, Mary Colter's Lookout Studio, and Mather Point

Bodiam castle, East Sussex, England: This castle became open to public in 1925, only after Lord Curzon's death. Although, it was built in 1385 and its possession was passed through

several generations until the line of its owners became extinct and a new king was appointed in 1483. But, this castle remains unseen an unknown for so many of us. It's one of England's best known and loved castles, encircled by its iconic moat and surrounded by the lush greenery so characteristic of this land. It was built in a unique and interesting way. It is one of the few truly quadrangular castles and has chambers on the outer walls and inner courts. There are towers at each of its entrance points and all four of its corners, which acted as lookouts for potential attacks.

Tunnel Of Love, Ukraine : It is a 3-km part of a railway track located in Klevan. This tunnel, embellished with emerald green foliage, seems to be right out of a beautiful dream, especially for couples. Many tourists, ride the trains to enjoy this beautiful experience. It is also believed, that if you make any wish here with your significant other, it will definitely come true.

Victoria Falls, Zambia/ Zimbabwe : The largest waterfall in the world, this enormous waterfall on the Zambezi River on the border between Zambia and Zimbabwe can be heard from 40 kilometers away. Across the falls, is a basalt wall of the same height covered with dense jungle, offering magnificent views of the main falls and the number of continuous falls as the water zigzags through the series of

gorges. The waters of the normally placid Zambezi river falls over the edge of the wide basalt cliff into the magnificent gorge 100 meters below. It is aptly named Mosi-oa-Tunya – the Smoke that Thunders – by locals as its breathtaking view is of incomparable beauty and majesty. The spray of the water can be seen from 50 km away as it rises 400 meters in the air, creating permanent clouds and endless rainbows.

Hashima island, Japan: The island saw population between 1887 and 1974 as a coal mining facility. This is one of the 505 uninhabited islands in Nagasaki Prefecture. As petroleum replaced coal in Japan around 1960's, such coal mines began shutting down and Hashima fell in the same category. The key features of the island, includes the entrance to one of the mine shafts, and some of the ruined, concrete apartment

buildings. There are plenty of great photo opportunities throughout, and the tour guides give interesting insights into the lifestyle and conditions on the island for its former residents.

Mount Roraima, Venezuela, Brazil : This peak is claimed by Venezuela, Guyana, and Brazil and the summit is about 31 sq. km in area . The mountain is the highest peak in the Guyana Highland Range, and Maverick Rock, the highest point of this peak, lies in Venezuela. The only way to reach atop is by trekking, and the best time to do so is from December through March. This cloud-covered Heaven on Earth is a flat top mountain bound by cliffs on all three sides that are around 400 m high.

Oia, Santorini, Greece : Oia is the most popular and the most beautiful of all the picturesque villages of the beautiful Greek island of Santorini and also, one of the prettiest places in the world. Only about 11 km from Fira, on the north of the island, Oia is known for its traditional stone houses lining the narrow streets, breathtaking blue-domed churches, and sunbaked verandas. Oia is more quiet than busy Fira and most people enjoy its quaint beauty by slowly exploring its narrow streets. It is located on top of a cliff with a spectacular view of the Palea volcano, Nea Kameni, and the island of Thirassia,.

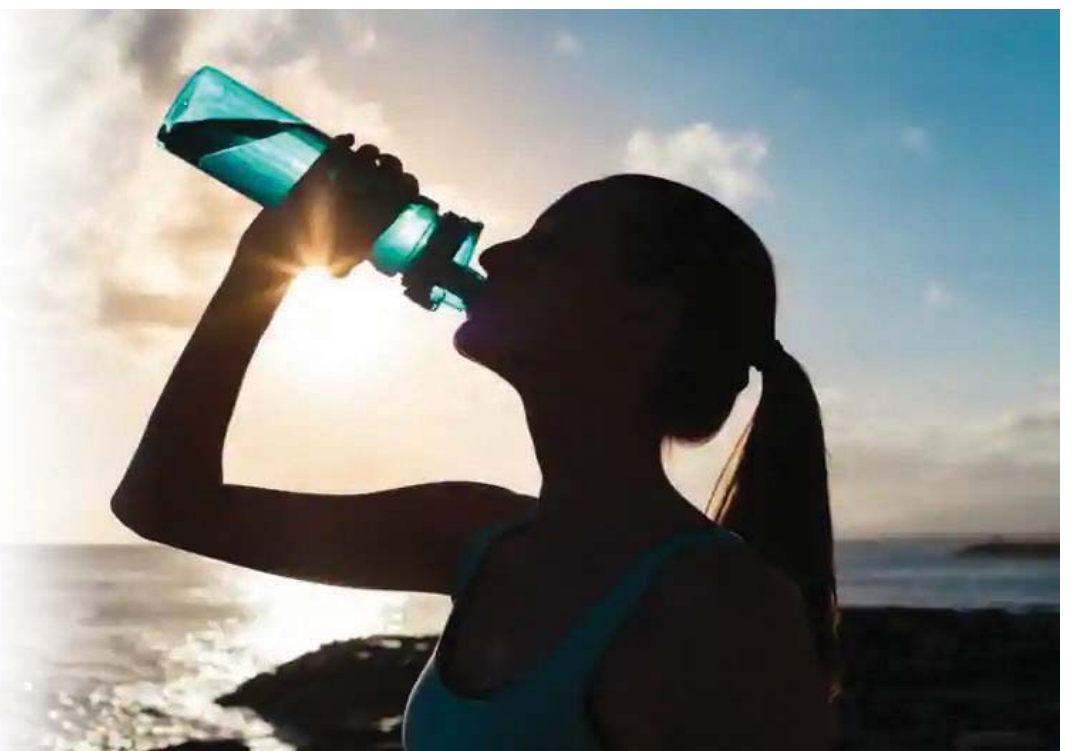
Dehydration can affect your brain, make it tough to perform simple tasks

Dehydration is bad for your health as it alters the human brain shape and activity and even slackens simple task performance.

According to a recent study, dehydration alters the human brain shape and activity and even slackens task performance. A Georgia Institute of Technology study suggests that when dehydration strikes, part of the brain can swell, neural signalling can intensify, and doing monotonous tasks can get harder. The researchers also found that even without dehydration, exertion and heat put a dent in test subjects' performance, but water loss made the dent about twice as deep. "We wanted to tease out

whether exercise and heat stress alone have an impact on your cognitive function and study the effect of dehydration on top of that," said Mindy Millard-Stafford, the study's principal investigator. In the experiments, when participants exercised, sweated and drank water, fluid-filled spaces called ventricles in the centre of their brains contracted. But with exertion plus dehydration, the ventricles did the opposite; they expanded. Functional magnetic resonance imaging (fMRI) revealed the differences. Oddly, the

ventricle expansion in dehydrated test subjects may not have had much to do with their deeper slumps in task performance. "The structural changes were remarkably consistent across individuals," said Millard-Stafford. "But performance differences in the tasks could not be explained by changes in the size of those brain areas." "The areas in the brain required for doing the task appeared to activate more intensely than before, and also, areas lit up that were not necessarily involved in completing the task," said

the study's first author Matt Wittbrodt. "We think the latter may be in response to the physiological state: the body signalling, 'I'm dehydrated'." The task subjects completed was mindless and repetitive. For 20 straight minutes, they were expected to

punch a button every time a yellow square appeared on a monitor. Sometimes, the square appeared in a regular pattern, and sometimes it appeared randomly. The task was dull for a reason. "It helped us to avoid the cognitive complexity behind

elaborate tasks and strip cognition down to simple motor output," Wittbrodt said. "It was designed to hit essential neural processing one would use to make straightforward, repetitive movements." The study has been published in *Physiological Reports*.

Mental health issues don't ruin teenagers' friendships

Teenagers with similar levels of mental health issues, such as anxiety and depression, are more likely to remain friends, a new study has found.

Teenagers with similar levels of mental health issues, such as anxiety and depression, are more likely to remain friends, but dissimilarities can create incidence instability, a new study has found. "An important

takeaway from our study is that children's personal struggles need not adversely impact their social relationships," said Brett Laursen, Professor at the Florida Atlantic University (FAU). "Mental health issues do

not necessarily ruin chances of making and maintaining worthwhile friendships," he added. Youth who resembled one another were more likely to remain friends from one year to the next. "Behavioural similarity is tremendously important to a friendship. Shared feelings and shared experiences are the glue that holds a friendship together," Laursen said. For the study, published in

the *Journal of Research on Adolescence*, the team included 397 adolescents (194 boys, 203 girls) in 499 same-sex friendships, who were followed from grade seven (median age 13), through to the end of high school in grade 12. They examined the degree to which internalising symptoms — anxiety, depression, social withdrawal and submissiveness — predicted the dissolution

of teenage friendships. In most respects, boys and girls did not differ in the factors that predicted friendship instability. However, one notable exception was — submissiveness increased friendship instability for boys, but decreased friendship instability for girls. "Compared with girls, boys are more competitive and confrontational in interactions with

friends, suggesting that dissimilarity on submissiveness may be a liability when it comes to the activities that many boys prefer such as sports and games," Laursen said. "Compared to boys, girls tend to favour extended dyadic exchanges, and so they may respond to submissive behaviour with support and empathy, which may strengthen friendship ties," he noted.

Raksha Bandhan 2020, 3 unique and useful gift ideas for your loving sister

This Raksha Bandhan 2020, move over chocolates and personalised mugs. From fitness classes to safety kits, we've put together a list of super useful (and affordable) gifts you can buy for your sister.

Raksha Bandhan celebrates the beautiful bond between a brother and sister. The ritual involves sisters tying a rakhi (sacred thread) around their brother's wrist. In return, brothers promise to take care of their sisters. This year, Raksha Bandhan 2020 will be celebrated on 26th August 2020, Sunday. So, if you are looking for some last

minute gifting ideas, we've got you sorted. These gifts are not only affordable but will be super useful to your sister.

A safety kit

Keep the true spirit of Raksha Bandhan alive by gifting your sister this DIY safety kit. Buy a pepper spray, a small torch and a self defence alarm. Put these together in a box and it will make an ideal gift for your sister, especially in a

country like ours. All the items are available on Amazon.com. Price range: ₹199 - ₹599.

Gifts of fitness

This could be the best gift for your sister, something that she will cherish for a lifetime. You can gift your sister a fitness pass via Guavapass and let her pick the activities she wishes to try. Currently, this pass is available only in Mumbai. Price: Starting from Rs

899. **Personal assistant** Gift your sister an Amazon Echo or a Google Home. Even the basic versions are pretty helpful to schedule appointments, play songs and listen to commands. Available on Amazon.com and Flipkart.com respectively. Price range: Rs 4,099.

समाज में समग्र क्रांति के अग्रदूत योगेश्वर श्रीकृष्ण

नरेन्द्र सहगल

अधर्मियों आतंकवादियों समाज घातकों देशद्रोहियों और भ्रष्टाचारियों को समाप्त करने के उद्देश्य से धराधाम पर अवतरित हुए योगेश्वर श्रीकृष्ण जन्म से लेकर अंत तक अपने निर्धारित उद्देश्य के लिए सक्रिय रहे। वे एक आदर्श क्रांतिकारी थे। कृष्ण के जीवन की समस्त लीलाएं क्रियाकलाप प्रत्येक मानव के लिए प्रेरणा देने वाले अदभुत प्रसंग हैं। इस संदर्भ में देखें तो श्रीकृष्ण का सारा जीवन ही कर्म क्षेत्र में उतरकर समाज एवं राष्ट्र के उत्थान के लिए निरंतर संघर्षरत रहने का अतुलनीय उदाहरण है। आदर्शसिद्धान्तों को व्यवहार में उतारने का दिशा निर्देश है। योगेश्वर कृष्ण की जीवनयात्रा कंस के कारावास की कठोर कोठरी से प्रारम्भ होती है। जेल में यातनाएं सह रहे वासुदेव और देवकी की कोख से जन्म लेकर और फिर जेल के सीकचों को तोड़कर मुक्त होकर उन्होंने आतंकवाद और अधर्म के साथ युद्ध करने का बिगुल बजा दिया। जेल से मुक्त होकर नंदग्राम में सुरक्षित पहुंच जाने के समाचार से अत्याचारी शासक कंस और उसके मददगार सभी राक्षसी राजा भय से कांप उठे। नंदग्राम में माता यशोदा की गोद में खेल कर और बालसखाओं के साथ कृष्ण ने जो साहसिक लीलाएं कीं उनसे

समाज. सेवाए सामाजिक समरसता धर्म.रक्षण नारी सशक्तिकरण और संगठन में शक्ति का दर्शन शास्त्र समाया हुआ है।

अन्याय के विरुद्ध संगठित सशस्त्र प्रतिकार

बाल सखाओं का संगठन बनाकर मक्खन की मटकियां फेड़ना पूंजीवादी तानाशाह के विरुद्ध क्रांति का संकेत है। किसानों, मजदूरों द्वारा परिश्रमपूर्वक कमाया गया धन ;मक्खन के मटके कंस जैसे तानाशाहों ;पूंजीपतियों के घरों में जाते थे। कृष्ण की बाल सेना ने इस धन को रोक कर ग्रामवासियों में वितरित करने की प्रथा को जन्म दिया। इस लिए तो किसानों की पत्नियों माताओं.बहनों ;गोपियों ने कृष्ण के इस कार्य को सदैव प्रेमपूर्वक स्वीकृति दी। बाल कृष्ण को ग्रामवासियों ने माखनचोर कहकर अपना स्नेहिल आशीर्वाद भी दिया। जब पूरे क्षेत्र में मूसलाधार वर्षा होने से घर परिवार पर संकट छाने लगा तो बाल कृष्ण ने अपनी हथेली पर गोवर्धन पर्वत को उठाकर सबको इसके नीचे शरण दी। इंद्र देवता के कथित आतंक से समाज को सुरक्षित करके कृष्ण ने यह संदेश दिया कि एक नेता के नेतृत्व में संगठित होकर प्रत्येक संकट से छुटकारा पाया जा सकता है। सामाजिक सुरक्षा का यही सर्वोत्तम मार्ग है।

बाल सखाओं के संगठन के माध्यम से अनुशासन के महत्व को समझा दिया गया। बाल कृष्ण ने अपने सखाओं को सैनिक प्रशिक्षण मलयुद्ध गोपनीयता और अन्याय के विरुद्ध सशक्त प्रतिकार करना भी सिखाया। परिणाम स्वरूप कृष्ण के नेतृत्व में इन्हीं सैनिकों ने कंस शिशुपाल पूतना जैसे राक्षसी तानाशाहों का संहार करने में सफलता प्राप्त की। आम जनता का शोषण करने वाले इन अत्याचारी शासकों असमाजिक एवं अराजक तत्वों को समाप्त करके कृष्ण ने सामाजिक भेद.भाव को समाप्त करने की आवश्यकता का मार्ग प्रशस्त कर दिया गोपियों के संग रासलीला करने के प्रसंगों को

भी अध्यात्मिक आधार पर नारी सशक्तिकरण और मातृशक्ति के संदर्भ में समझना चाहिए। गोपियों में अगुवा गोपी अर्थात नारी संगठन का नेतृत्व सम्भालने वाली गोपी राधा को शास्त्रों में श्रीकृष्ण की शक्ति कहा गया है। इसका अर्थ बहुत गहरा है। ईश्वरीय शक्ति श्रीकृष्ण को भी मातृशक्ति का सहारा लेना पड़ा। रासलीला तो नारी शक्ति को संगठित करने और दिशा देने का मार्ग मातृ था। इन रास लीलाओं में जाति मजहब क्षेत्र के लिए कोई स्थान नहीं था। बेटी बचाओ बेटी पढ़ाओ का संदेश था गोपियों के संग रासलीला के आध्यात्मिक आयोजनों में।

क्रांति का आधार: बांसुरी और सुदर्शन चक्र

आज हम देखते हैं कि सेना में सैनिकों के प्रशिक्षण अनुशासन संचालन इत्यादि में बैंड का बहुत योगदान होता है। इस बैंड की धुन सुन कर न केवल सैनिकों के ही अपितु साधारण नागरिकों के मन में भी उत्साह निष्ठा और लगन के भाव जागृत हो जाते हैं। किसान मजदूर बाल वृद्ध महिलाएं शहरवासी और ग्रामवासी इन सबको संगठित करने की शक्ति थी कृष्ण की बांसुरी की धुन में। समाज और धर्म की रक्षा के लिए समय आने पर श्रीकृष्ण ने बांसुरी छोड़कर सुदर्शन चक्र भी उठा लिया था। महाभारत के युद्ध के पहले श्रीकृष्ण पांडवों के दूत बनकर दुर्योधन को धर्म शिक्षा देने के लिए सीधे उसके दरबार में जा पहुंचे किसी प्रकार से युद्ध टल जाए इसका प्रयास उन्होंने किया। शांतिवार्ता से ही समस्यायें सुलझनी चाहिए युद्ध तो अंतिम रास्ता है। योगेश्वर श्रीकृष्ण तो मातृ पांच गांव मिलने पर भी पांडवों को संतुष्ट करने की नीति पर चल रहे थे। परन्तु युद्ध के बिना एक इंच

भूमि भी नहीं दूंगा के उत्तर से युद्ध अनिवार्य हो गया। श्रीकृष्ण ने भीष्म पितामह और विदुर जैसे विद्वानों के माध्यमों से भी दुराचारी दुर्योधन को समझाने की कोशिश की थी। परन्तु उसके ऊपर तो युद्ध का भूत सवार था। इस भूत को उतारने का एक ही रास्ता बचा था। कुरुक्षेत्र का मैदान।

युद्ध के मैदान में कर्मयोग का उपदेश युद्ध के मैदान में भी श्रीकृष्ण ने आदर्श राजनीति कूटनीति का परिचय दिया। धर्म और अधर्म के मध्य होने जा रहे युद्ध से पहले अर्जुन को गीता के उपदेश के माध्यम से सारे संसार को कर्मयोग का उपदेश देना उनके ईश्वरी अवतार का सबसे महत्वपूर्ण कार्य था। मानव के समस्त क्रियाकलापों को सुचारु दिशा देकर उसे अंतिम लक्ष्य मोक्ष तक पहुंचाने का रास्ता है गीता। गीता का उपदेश देकर क्रांतिकारी योगेश्वर श्रीकृष्ण ने जगद्गुरु की भूमिका निभाते हुए अपने पूर्णावतार को सार्थक कर दिया था। अर्जुन को घोर अवसाद और निराशावाद से निकालकर कर्मपथ पर अग्रसर कर के श्रीकृष्ण ने गीता का रहस्य मुख्य उपदेश समस्त विश्व के सामने रखा। श्रीकृष्ण ने अधर्म का साथ दे रहे भीष्म पितामह जैसे दिग्गज विद्वानों तथा दुर्योधन अश्वत्थामा और कर्ण जैसे योद्धाओं को भी समाप्त करवाने में संकोच नहीं किया। श्रीकृष्ण का आध्यात्मिक कर्मयोगी जीवन मानव की सभी समस्याओं का समाधान प्रस्तुत करता है। अतः जन्माष्टमी के पवित्र अवसर पर उन राष्ट्रभक्त संस्थाओं को कृष्ण के जीवन एवं कार्यपद्धति से प्रेरणाशिक्षा लेनी चाहिए।

मौसम के साथ अब आरोपों की बौछार

ओमप्रकाश मेहता

महाराष्ट्र इन दिनों सुर्खियों में है चोदह जून को फिल्म अभिनेता सुशांत सिंह राजपूत की कथित आत्महत्या तथा पालघर साधु लिंचिंग मामले में सुप्रीम कोर्ट और राजनीति दोनों से घिर गई है महाराष्ट्र की शिवसेना सरकार। भाजपा के वरिष्ठ नेता और राज्य के पूर्व मुख्यमंत्री नारायण राणे ने तो मुख्यमंत्री के मंत्री पुत्र पर ही सुशांत काण्ड में शामिल होने का आरोप लगा दिया है राणे का कहना है कि मंत्री आदित्य ठाकरे सुशांत काण्ड से पूरी तरह जुड़े हैं तथा सुशांत की मौत आत्महत्या नहीं बल्कि हत्या का परिणाम थी राणे ने आरोप को आगे बढ़ाते हुए कहा कि इसी कारण से सुशांत की मौत के मामले की सीबीआई से जांच कराने की मांग शिवसेना सरकार ने टुकरा दी थी तथा इसी कारण से मुम्बई पुलिस बिहार पुलिस की जांच में सहयोग भी नहीं कर रही थी। राणे से पूर्व महाराष्ट्र के एक और पूर्व मुख्यमंत्री देवेन्द्र फड़नवीस ने भी इसी मामले में शिवसेना सरकार पर गंभीर आरोप लगाते हुए सीबीआई जांच की मांग की थी। किंतु जब सुशांत के पिता के के सिंह ने पटना ;बिहार में बेटे की मौत और उसके पन्द्रह करोड़ रूपयों के बारे में प्राथमिकी दर्ज कराई और मुख्यमंत्री नीतीश कुमार से सीबीआई जांच की मांग की तब बिहार सरकार ने तत्काल सीबीआई जांच की मांग मंजूर कर केन्द्र को सिफारिश भिजवाई और केन्द्र के कार्मिक मंत्रालय ने उसी दिन तुरंत.फुरत प्रस्ताव को मंजूरी देकर मामला सीबीआई

को सौंप दिया और सीबीआई ने जांच की कार्यवाही शुरू भी कर दी। सुशांत काण्ड की मुख्य आरोपी फिल्म अभिनेत्री रिया चक्रवर्ती की याचिका पर इधर सुप्रीम कोर्ट ने भी सुनवाई प्रारंभ कर दी और महाराष्ट्र सरकार से कई सवाल पूछ लिए जिनमें जांच में बिहार पुलिस को सहयोग नहीं करने व बिहार के एक आईपीएस असर को मुम्बई में बेवजह परेशान कर क्वारंटीन करने सम्बंधी गंभीर सवाल भी थे जिनका महाराष्ट्र सरकार जवाब नहीं दे पा रही है इधर सुशांत मामले में आए दिन नए.नए तथ्य सामने आ रहे हैं जिसमें सुशांत की महिला मॅनेजर दिया की मौत का भी मामला है इसमें एक और युवा अभिनेता सूरज पंचोली का नाम भी सामने आ रहा है जो मीडिया के सामने अपनी सफाई देने में जुट गए हैं। सुशांत काण्ड के साथ तीन महीने पहले पालघर में घटे साधु लिंचिंग काण्ड भी अब सुप्रीम कोर्ट सवालों के साथ सामने ला रही है। ये तो सब घटनाक्रम है जो शिवसेना सरकार के गले की फँस बन गए हैं किंतु यदि राजनीतिक आईने में इन काण्डों को लेकर शिवसेना सरकार का चेहरा देखा जाए तो वह धुंधला सा जरूर दिखाई देता है। महाराष्ट्र की सरकार अपने हाथों से चले जाने से भाजपा अभी भी काफ़ी परेशान है इसलिए वह शिवसेना सरकार को घेरने का कोई भी मौका छोड़ नहीं रही है वहीं बिहार में चूँकि चुनाव निकट है इसलिए वहां की भाजपा समर्थित जदयू सरकार के मुख्यमंत्री भी गैर भाजपा.जदयू दलों को घेरने का कोई मौका चूक नहीं रहे हैं।

गीत

बच्चों की खातिर धरा पर, होते जब माँ बाप ईस्वर।
क्यों नहीं सुन पा रहे है, फिर हमारे दर्द का स्वर।
क्या तुम अपने अंश को, दुख से भरा संसार दोगे।
अपने ही हाथों से हमको, तुम कहो क्या मार दोगे।
है सजा किस जुर्म की, यह तो बता दो क्या खता है।
यह तुम्हारा अंश तुमसे, अंकुरण भर मांगता है।
क्यों नहीं महसूस होते, अशक जो बहते हैं निर्झर।
क्यों नहीं.....
बेटियाँ हँसती तो कहते, हँसता यह सारा जहाँ है।
नन्हे पैरों में छनकती पायलों सा स्वर कहाँ है।
तोतरी बोली में मम्मी, पापा कह आवाज दूंगी।
मैं तुम्हारे हर सपन को, इक नई परवाज दूंगी।
महकता आँगन रहेगा, आँगी खुशिया निरंतर।
क्यों नहीं.....
मैं तुम्हारे नाम को संसार में रोसन करूँगी।
और हर पल जिंदगी का महकता चंदन करूँगी।
राष्ट्र आराधन करूँगी, जग में ध्वज फहराउंगी मैं।
लाख गम आएँ भले, खुशियाँ सदा बिखराउंगी मैं।
कीर्ति फैलाउंगी जग में, रख लो यह पत्थर पे लिखकर।
क्यों नहीं सुन.....
डॉ गोविन्द श्वाजबश
रायबरेली (उ प्र)

गीत

मन ये चाहे मेरा लेखनी हो रहूँ
प्रीति के आखरों में सँवरती रहूँ
मेरा प्यारा वतन प्रेम का छंद है
अपने भारत का यशगान लिखती रहूँ।
प्रेममय भावना की दया धर्म की
त्याग बलिदान की भोली तस्वीर है
मैंने पाया जनम हिन्द की भूमि पे
मानती हूँ बड़ी मेरी तकदीर है
विश्व के आसमा पर दमकता है जो
ऐसे भारत की पहचान लिखती रहूँ।
मेरा प्यारा वतन
कहीं पर ऋचाएँ चतुर्वेद की
मन्त्र पूरित कहीं नित्य होते हवन
निर्झरा जान्हवी की धवल धार में
सूर्य को ये हिमालय भी करता नमन
प्रेम का सार जिसने दिया विश्व को
कृष्ण गोपाल घनश्याम लिखती रहूँ।
मेरा प्यारा वतन
देश की आन पर जो फिदा हो गए
जो लगाते थे निज जान की बोलियां
रंग बसन्ती का तन पे सजा के कवच
खेलते शान से रक्त की होलियाँ
लोरी गा के सुलाती है माँ भारती
उसकी ममता का सोपान लिखती रहूँ।
मेरा प्यारा वतन
डॉ सुमन सुरभि

ਦਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕਲਾ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕੇਸਰੀ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸਿੱਖਿਆ ਕੋਸ਼' ਵਿੱਚ ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਕਲਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ- ਗਿਆਨ ਕਲਾ, ਧਿਆਨ ਕਲਾ, ਹਠ ਕਲਾ, ਸੰਜਮ ਕਲਾ, ਧਰਮ ਕਲਾ, ਵਿੱਦਿਆ ਕਲਾ, ਜਤ ਕਲਾ, ਸਤ ਕਲਾ, ਅਕਲ ਕਲਾ, ਨਿਯਮ ਕਲਾ, ਚਾਤਰਤਾ ਕਲਾ, ਸ਼ੁਰਮ ਕਲਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਕਲਾ, ਦਾਨ ਕਲਾ ਆਦਿ। ਚੰਗਾ ਤੇ ਸੁਚੱਜਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਕਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਨ ਦੇਣੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ- ਇਕ ਨਿੱਤ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨੈਮਤਿਕ। ਪਹਿਲਾ ਰੋਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦਾਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦਾਨ। ਚੌਥਾ ਵਰਣਾ ਲਈ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਪਰ ਦਾਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇਵਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਵਿੱਚ ਦਾਨ ਦਾ ਉਚੇਰਾ ਮਹੱਤਵ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਦਾ ਦੀ ਕਿਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੇਵੇ। 'ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਕਿਛੁ ਹਥੁ ਦੇਇ। ਨਾਨਕ ਰਾਗੁ ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ'। ਦਾਨ ਉਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਹੋਵੇ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਰਗ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੌਕੇ ਜਾਂ ਖਾਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਧਰਮ-ਅਰਥ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ

'ਦਸਵੰਧ' ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। 'ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ' ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਲਿਖਦੇ ਹਨ- 'ਦਾਨੁ ਮਹਿਡਾ ਤਲੀ ਖਾਕੁ ਜੋ ਮਿਲੈ ਤ ਮਸਤਕਿ ਲਾਈਐ'। ਗੁਰਮਤਿ ਵਿੱਚ ਪਰੰਪਰਿਕ ਅਤੇ ਖਾਸ ਅਨੁਸ਼ਠਾਨਿਕ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਦਾਨ ਕੇਵਲ ਪੈਸੇ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਅੰਗ ਦਾਨ, ਖੂਨ ਦਾਨ, ਵਿੱਦਿਆ ਦਾਨ, ਗਿਆਨ ਦਾਨ, ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ, ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਗਰਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਆਦਿ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ। ਨਿਆਸਰਿਆਂ, ਸ਼ਤੀਆਂ, ਸ਼੍ਰੀਆਂ, ਦੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਣ ਦੇ ਜਤਨ ਕਰਨਾ। ਦਾਨ ਤੇ ਭੇਟ ਵਿਚ ਅੰਤਰ----- ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਲੋੜਵੰਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਵਸਤੂ ਦਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਅਮੀਰ ਗਰੀਬ ਇਕ ਸਮਾਨ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪਿਆਰ ਸਵਰੂਪ ਦਿੱਤੀ ਵਸਤੂ ਭੇਟ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਇਕ ਕਲਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ? ਦਾਨ (ਦੇਣ ਦਾ ਕਰਮ) ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦ

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਰਾਂ
89688 92929

ਖੈਰ, ਤਿਆਗ, ਦਾਤ, ਧਰਮ, ਪੁੰਨ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਆਦਿ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦਾਨੀ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੇ ਦਾਨ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਯੋਗ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਮੰਗਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਨ ਦੀ ਜਾਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਉਸਦੇ ਬਣਾਏ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੋਂ। ਦਾਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਉਪਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹਉਮੈ

ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਾਨ ਦੀ ਕਲਾ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਦਾਨ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿੱਥੇ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੀ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਨ ਸਹੀ ਥਾਂ ਤੇ ਸਾਰਥਕ ਹੋ ਸਕੇ। ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਵਿਹਲੜ ਦੇ ਹੱਥ ਦੇ ਦੇਣਾ ਦਾਨ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਐਸ਼ਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੀ ਬਣੇਗੀ। ਦਾਨ ਪਰਉਪਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹਉਮੈ

ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਾਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਪਰ ਕੁਝ ਦਾਨ ਜਿਸਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲੇ, ਲੋੜ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਮਦਦ ਲਈ ਆ ਜੁੜਨ, ਇਕ ਕਾਫਲਾ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਰੂਪ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਚਾਰੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ

ਹਨ। ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਰੋਟੀ ਆਦਿਕ ਦੇ ਕੇ ਫੋਟੋਆਂ ਕਰਕੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹੰਕਾਰ ਤੇ ਹੋਛੇਪਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਲਾ ਦੀ ਗੱਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ- "ਅਕਲੀ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ ਅਕਲੀ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ॥ ਅਕਲੀ ਪੜਿ ਕੈ ਬੁਝੀਐ ਅਕਲੀ ਕੀਚੈ ਦਾਨੁ॥ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਗੁਰੁ ਏਹੁ ਹੋਰਿ ਗੱਲਾਂ ਸੈਤਾਨੁ॥"

ਸ਼ਿਆਮੇ ਦੀ ਕੁੰਡੀ

ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਸ਼ਿਆਮੇ ਸਿੱਧੂ ਕਿਆ ਨੂੰ ਭਾਈ ਐਤਕੀ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਬਿਲ ਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਆਮੇ ਨੂੰ ਆਪ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਇੱਲ ਤੋਂ ਕੁੱਕੜ। ਅਖੇ ਬੇਬੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲਿਆ ਬੁਲਾ ਕੇ, ਵਿਖਾਈਏ ਬਿਲ ਵੀ ਦਸ ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਆਏ ਹੋਣਗੇ। ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਕੁੰਡੀ ਤੇ ਕਰਦਿਆਂ। ਕੁੰਡੀ ਤਾਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਲਾਹੁੰਦੇ। ਚੱਲ ਤਰੀਖ ਪੁੱਛਲਾਂਗੇ ਕਿਤੇ ਲੰਘ ਜਾਵੇ। ਭਰ ਆਵਾਂਗੇ ਵਕਤ ਨਾਲ ਹੀ। ਬੇਬੇ ਗਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਆ ਗਿਆ ਤੇਜ਼ੀ। ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੱਧੂ ਮੁੱਛਾਂ ਤੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੀ ਉਂਗਲ ਤੇ ਅੰਗੂਠਾ ਜਿਹਾ ਫੇਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਭਤੀਜ ਬੈਠ ਮੰਜੇ ਤੇ। ਹੋਰ ਚਾਹ ਪੀਵੇਂਗਾ ਘੁੱਟ ਕੁ, ਤੇਜ਼ੀ ਕਹਿੰਦਾ ਚਾਹ ਨੀ ਪੀਣੀ ਮੈਂ ਜਾਣਾ। ਕੰਮ ਸੀ ਕੋਈ ਚਾਚਾ, ਹਾਂ ਭਤੀਜ ਕੰਮ ਸੀ ਆਹ ਬਿਲ ਵੇਖੀ ਮੰਜੇ ਤੇ ਪਏ ਸਿਰਹਾਣੇ ਬੱਲਿਓਂ ਬਿਲ ਕੱਢਿਆ। ਤੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਸ਼ੇਰਾ ਦੱਸੀ ਕੀ ਤਰੀਕ ਆ ਭਰਨ ਦੀ ਦਸ ਵੀਹ ਆਏ ਨੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਭਰ ਆਵਾਂਗੇ। ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਚਾਚਾ ਦਸ ਵੀਹ ਕਿਵੇਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ...? ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਆਉਂਦੇਗੇ ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਹੀੜਕੁੰਡੀ ਤੇ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਿਆਮੇ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਨਾਲੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਫੀਟਿੰਗ ਵੀ ਕਰਵਾ ਲਈ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਹੋਗੇ। ਤੇਜ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਬਿਲ ਦੇ 2743 ਰੁਪਏ ਨੇ। ਸ਼ਿਆਮਾ ਕੱਢੇ ਅੱਖਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਇਹ ਕੀ, ,, ,, ,, ?,, ਬੇਬੇ ਕਹੇ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਕੁੰਡੀ ਲਾਉਣਿਆਂ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਕੁੰਡੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਥਾਂ ਬਦਲੀਆ ਸ਼ਿਆਮੇ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਤੇਜ਼ੀ ਕਹਿੰਦਾ ਐਵੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਿਆ ਚਾਚਾ ਇਹ। ਸ਼ਿਆਮਾ ਚੱਲ ਪਿਆ ਮਾਣ ਆਦਰ ਕਰਨ। ਬੇਬੇ ਕਹਿੰਦੀ ਨਿਚਲਾ ਬੈਠਜਾ ਹੋਰ ਨਾ ਮੈਥੋਂ ਘੋਸਲੇ ਖਾ ਲਈ। ਸ਼ਿਆਮਾ ਕਹਿੰਦਾ ਚੱਲ ਬੇਬੇ ਜੋ ਹੋ ਗਿਆ ਕੋਈ ਨਾ, ਹੁਣ ਚਾਹ ਬਣਾ ਹੀਟਰ ਤੇ ਘੁੱਟ ਨਾਲੇ ਤੇਜ਼ੀ ਪੀ ਲਊ। ਜਾ ਓਏ ਤੇਜ਼ੀ ਕੁੰਡੀ ਲਾ ਹੀਟਰ

ਚਲਾਈਏ। ਸਵੇਰੇ ਬਿਜਲੀ ਆਲੇ ਫਿਰਦੇ ਸੀ। ਓਦੋਂ ਉਤਾਰਨੀ ਪਈ। ਤੇਜ਼ੀ ਕਹਿੰਦਾ ਚਾਚਾ ਕੁੰਡੀ ਕਿੱਥੋਂ ਲਾਉਣੀਆਂ। ਸ਼ਿਆਮਾ ਕਹਿੰਦਾ ਭਤੀਜ ਓਥੇ ਲਾ ਦੇ ਇੱਟਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਦੇ ਓਹਲੇ। ਤੇਜ਼ੀ ਕੁੰਡੀ ਲਾਉਣ ਪੌੜੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ। ਤੇਜ਼ੀ ਦਿਮਾਗ ਲਾ ਕੇ ਸੋਚ ਦਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਰ ਕਿੱਧਰ ਜਾਂਦੀ ਆਹ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ। ਤੇਜ਼ੀ ਕਹਿੰਦਾ ਚਾਚਾ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਕੁੰਡੀ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਜੋੜ। ਸ਼ਿਆਮਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿਉਂ ਭੁਕਾਈ ਮਾਰਦਾ ਆਹ ਵੇਖ ਲੈ ਗੌਰ ਨਾਲ ਮੋਮੀ ਕਾਗਜ਼ ਜਿਹਾ ਬੰਨਿਆਂ ਹੋਇਆ। ਤੇਜ਼ੀ ਕਹਿੰਦਾ ਚਾਚਾ ਇੱਥੋਂ ਕੁੰਡੀ ਲਾਉਣਾ ਤੂੰ। ਹੋਰ ਯਰ ਕਿੱਥੋਂ ਲੱਗੂ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਲੱਗਦੀਆਂ। ਰੋਜ਼ ਲਾਉਣਿਆਂ ਹੀਟਰ ਚੱਲਦਾ, ਗਰਮੀਆਂ ਚ ਫਰਿਜ਼ ਕੂਲਰ ਮੋਟਰ ਸਭ ਚਲਾਇਆ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਹੋਰ ਕਿੱਥੋਂ। ਤੇਜ਼ੀ ਉੱਚੀ ਹੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾ ਓਏ ਤੇਰੇ ਚਾਚਿਆ। ਇਹ ਤਾਂ ਮੀਟਰ ਚੋਂ ਆਉਂਦੀਆ ਤਾਗ। ਬੇਬੇ ਹੱਥੋਂ ਚਾਹ ਆਲੀ ਪਤੀਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਹੀ ਸੁਟ ਗਈ। ਤੇ ਸ਼ਿਆਮਾ ਆਪਣੀ ਕਰਤੂਤ ਤੇ ਹੱਸਿਆ ਵੀ ਤੇ 2743 ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਦੁਖੀ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਸ਼ਿਆਮਾ ਕਹਿੰਦਾ ਬੇਬੇ ਫਿਰ ਆਪਾਂ ਮੀਟਰ ਚੋਂ ਹੀ ਕੁੰਡੀ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਾਹਾਹਾਹਾ ਜਮਾਂ ਜੱਗੋਂ ਤੇਰਵੀਂ ਹੋ ਗਈ ਗਰੀਬ ਨਾਲ ਰੱਬਾ।

ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਵਾਲਾ
ਸੰਪਰਕ 98787-98726

ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਮੌਤ

ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤਿ ਨਾ ਜਾਨੇ ਕਿੰਨਿਆਂ ਯੋਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾ ਕੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਨਮ ਲੈ ਕੇ ਆਪਾਂ ਇਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਮਾਂ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਪਿਤਾ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਭੈਣ ਭਰਾ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਫੇਰ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪਰ ਸਾਡੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਬ ਤੋਂ ਬੁਰੀ ਆਦਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਂ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਆਪਣੀ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਨੇ ਅਨਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੁਰੇ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਲੜਾਈ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਈਰਖਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਮਦਦ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਨਾ ਝੁੱਕਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਕੇ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਆਪਣੇ ਬੁਰੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਚੱਕਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਪਰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਆ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸਮਾਂ ਹੈ ਮੌਤ ਦਾ ਸਮਾਂ। ਜਦ ਇਨਸਾਨ ਉਸ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਦਵਾਰੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੋਚ ਹੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਬਸ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦਿਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਚੰਗਾ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਫੇਰ ਇਹ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਅੱਜ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਰ ਦਾ ਮਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭੈਣ ਭਰਾ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਮੂੰਹ ਵੱਟ ਕੇ ਪੂਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਲਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਤੋੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪੁੱਤ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਪਿਉ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਸ ਪੂਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਮਾਂ ਪਿਉ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਕ ਜਹਿਰ ਵਰਗੀ ਸੱਚਾਈ ਇਹ

ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਪਣਿਆ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਯਾਨਿ ਮਾਂ ਪਿਉ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੁੱਜੇ ਵਿੱਚ ਸੋ ਕੰਮਿਆ ਕੱਢਦੇ ਹਨ, ਸੋ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਈ ਵੇਲੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਉਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਹ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਕਦਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖੇ, ਸੇਵਾ ਕਰੇ

ਚੱਕਰ ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੱਜ ਬਹੁਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੂਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਮਿਲ ਲਵੋ ਪਰ ਸਮਾਂ ਏਨੀ ਛੇਤੀ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਵੀ ਇੱਛਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਫੇਰ ਚਾਹੇ ਬੇਸ਼ਕ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਆ ਜਾਵਣ। ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਚਲਾ ਕੇ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਤਰਸਣ ਵਾਲੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਪਰ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਤੇ ਨਾ ਬਦਲਣ ਵਾਲੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਮੌਤ ਤੇ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤਵਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅਬਰੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਰਸਣ ਪਾ ਕੇ ਸਾਡੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਦਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਤਮਾ ਚੰਗੀ ਸੀ। ਮੌਤ ਦੇ ਰਾਹ ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ ਜਾਉਣਾ ਹੈ ਪਰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਤਾਕਤਵਰ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਸਮਾਂ ਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬ ਪਾਸੇ ਸੁੱਖ ਹੀ ਸੁੱਖ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਰੋਣ ਤੇ, ਕੋਸਣ ਤੇ, ਕੁਰਲਾਉਣ ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।

ਜਾਨਵੀ ਬਿੱਠਲ
97819-29714

IDP USA

INDIA DAY PARADE
LONG ISLAND • NEW YORK

SATURDAY, AUGUST 15, 2020 AT 4PM

1st
Time Ever

CAR PARADE

STARTS FROM PATEL BROTHERS HICKSVILLE & ENDS AT BADSHAH FARMERS MARKET HICKSVILLE
PRESIDENT MUKESH MODI & TEAM INVITES ALL
TO BRING CULTURE AND COMMUNITY TOGETHER TO CELEBRATE INDIA'S INDEPENDENCE DAY

DR. RAJ BHAYANI
GRAND MARSHALL

PARADE CAN BE SEEN LIVE
ON YOU TUBE
By YAAHO PHOTO

FREE PARTICIPATION
REGISTER YOUR CAR AT
www.idpusa.org

Live Parade Will Be Covered
By Radio Zindagi 540 AM

PATRONS SPONSORS

GOLD SPONSORS

PROUD SPONSORS

DR. URMILESH ARYA

SATBIR S. BEDI

D P SINGH

INDU JAISWAL

KANCHANA POOLA

VIKAS DHALL

SHASHI MALIK

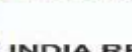
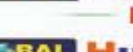
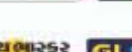
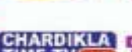
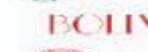
BENEFACTORS

GOBIND BATHIJA
ANJU & SANJU SHARMA
ANMOL DHAWAN
ANU JAIN

DEEPAK BANSAL
DR. BHAVANI SIRINIVASAN
GOVIND GUPTA
KAMLESH SHAH, CPA
MOHINDER MIGLANI
MOHINDER TANEJA

NEELEMA SRIVASTWA
NEERU BHAMBRI
NEETU CHABRA
ONKAR SINGH
PAUL BINDRA
PRITPAL MANN

PUPUL CHOPRA
REKHA CHICHARA
RENU KAPOOR
SANJEEV JINDAL
VINOD MONGA

Please Contact
For More Information

917-215-1491, 516-857-5297, 516-633-5229

Our Parade Can Be Seen Live On Youtube Please Visit :- www.idpusa.org

P&D BY: BROADWAY PRINTING & SIGNS - 516 697-6200

GUIDELINES OF
COVID-19

In Case if you will be watching
the parade on the streets

WEAR MASK
SOCIAL DISTANCE 6FT

PLEASE COOPERATE WITH OUR
VOLUNTEERS & ENJOY INDIA DAY PARADE

IDP PARADE ROUTE AUG, 15, 2020

STARTS FROM PATEL BROTHERS
THEN PASS APNA BAZAR
PASS ASAMAI HINDU TEMPLE
END AT BADSHAH FARMERS MARKET

Our Parade Can Be Seen Live On Youtube Please Visit :- www.idpusa.org

ਖਿੜਦੇ ਫੁੱਲ ਤੇ ਹੱਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ਸੋਹਣੇ ਲਗਦੇ ਨੇ

ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲਿਖਿਆ “ ਖਿੜਦੇ ਫੁੱਲ ਤੇ ਹੱਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ਸੋਹਣੇ ਲਗਦੇ ਨੇ, ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਰਝਾਇਆ ਮੂੰਹ ਲੋਕੀ ਦੂਰ ਹੀ ਨੱਸਦੇ ਨੇ” ਅੱਜ ਦੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਨੇ ਇਨਸਾਨੀ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੋਂ ਹਾਸੇ ਛੂਹ ਮੰਤਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕੀ ਹੱਸਣਾ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋਣ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜੇ, ਹਾਸੇ ਠੱਠਿਆ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਲੋਕ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਹੱਸਿਆ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਹਾਸਾ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜਾ ਮਾੜਾ ਮੋਟਾ ਹਾਸਾ ਆਉਂਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਮੂੰਹ ਦੇ ਵਿਚੇ ਹੀ ਘੁੱਟ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਸੇ ਨੂੰ ਬੁੱਲਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੰਦੇ, ਉੱਚੀ ਹੱਸਣ ਵਿਚ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਚੀ ਹੱਸਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਲਈ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਭੋਜਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਮੁਕਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹੱਸਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਹੱਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਇਕ ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲਿਖਿਆ।

“ਭੁੱਖੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵੱਜੀਆਂ, ਇੱਕ ਉਮਰ ਨਿਆਣੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਹੱਸਦਾ ਚਿਹਰਾ, ਉਹ ਤਸਵੀਰ ਪੁਰਾਣੀ ਸੀ”

ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਇਨਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਟ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਝ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਹੋ ਕੇ ਤਣਾਅ ਅਧੀਨ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕੁੱਝ

ਵਿਅਕਤੀ ਆਸ਼ਵਾਦੀ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਸੋਚ ਨਾਲ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਨੰਦ ਭਰਪੂਰ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਗੁਰੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਦਿਨ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਹੱਸੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹੱਸਣ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਰੋਤਾਜ਼ਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਮੇਡੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਰਝਾਏ ਹੋਏ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਰੋਣਕ ਲਿਆਦੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਕਮੇਡੀ ਫਿਲਮਾਂ, ਕਮੇਡੀ ਸੀਰੀਅਲ, ਕਮੇਡੀ ਡਰਾਮੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਭਰਪੂਰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਹੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰੀਰ ਹਲਕਾ ਫੁਲਕਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਾਸੇ ਵਿਚ ਹੀ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਦੇ ਹਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਰਝਾਏ ਹੋਏ ਚਿਹਰਿਆਂ ਉਪਰ ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਦਾ ਸ਼ਿਗਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਯੋਗ ਗੁਰੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਹਾਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਯੋਗ ਕਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀ, ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਕੇ ਨਿਰੋਗ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਜਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਦੂਰ ਨੱਸ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ,

ਮੁਰਝਾਏ ਹੋਏ ਚਿਹਰੇ ਸਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੱਸਦਿਆਂ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਸਦਿਆਂ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਆਨੰਦ, ਪਿਆਰ, ਕੋਮਲਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਨੇਹ, ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਆਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਬਾਗ-ਬਗੀਚੇ ਵਿਚ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਫੁੱਲਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਚਿਹਰੇ ਉਪਰ ਇਕ ਦਮ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਸੋਚ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ ਲਾਉਣੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਰਝਾਏ ਹੋਏ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇੱਕ ਫੁਲਵਾੜੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਰ ਬੁਝੇ ਹੋਏ ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਮ ਹੀ ਖਿੜੇ ਮਿੱਥੇ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦੇ, ਕਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫਲਾਣਾ ਬੰਦਾ ਤਾਂ ਯਾਰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਖਿੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਬੰਦਾ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹੱਸ ਕੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਉਸ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅੱਜ ਬੜਾ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਖਿੜਿਆ ਫਿਰਦਾ। ਇਹ ਸਭ ਅਲਫ਼ਾਜ਼ ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹੱਸ ਕੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉਪਰੋਂ ਝੱਲਦਾ ਨੂਰ, ਮੰਨ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਹਾਸੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੇ

ਮੁੱਖ ‘ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਗੀਤ ਵਿਚ ‘ਬੋੜ੍ਹਾ-ਬੋੜ੍ਹਾ ਹੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਹੀਦਾ, ਦੁੱਖ ਹੋਵੇ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਹੀਦਾ’ ਰਾਹੀਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਹਾਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਉਰਦੂ ਕਲਮ ਨਵੀਸਾਂ, ਗਾਇਕਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਸੇ ਨੂੰ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ‘ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਵਾਉਣਾ ਤਾਂ ਸੌਖਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਸਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ। ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੱਸਦਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਸਦੇ ਇਸ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਹੋ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਸਤਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਉਥੇ ਹੀ ਜੀਵਨ ਯਾਤਰਾ ਪੂਰਨ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ (ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ) ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਚੰਗਿਆਈ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਿੱਤਰ ਸਨੇਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਚੰਗੇ ਹੋਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਨਗੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੋਜਨ ਸਰੀਰ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਾਸੇ ਨੂੰ ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ਸਭ ਨੇ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਸਰਕਸ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੋਕ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹਾਸਿਆ ਦਾ ਰੰਗ ਭਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਬੋਹੜਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਛਾਵਾਂ ਹੀ ਵੰਡੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਵਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ? ਕਿਸ ਜਾਤੀ, ਧਰਮ, ਖਿਆਲ ਜਾਂ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ

ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਸ਼ਹਿ ਨੂੰ ਝੁਕ ਕੇ ਸਲਾਮ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਤਪੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇ ਠੰਡੇ ਝੋਕੇ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੰਦਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੋਹੜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਦਮ ਦਰ ਕਦਮ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਕੋੜਾ ਮਿੱਠਾ ਦਰਦ ਵੰਡਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗਾ।

ਕਦੇ ਕਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੁਸਬੀਬਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਸੋਚ ਕੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਟੈਂਸ਼ਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਹ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੁਸੀਬਤ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਮੁਸੀਬਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਸੋਚ ਕੇ ਕਦੇ

ਵੀ ਤਣਾਅ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਨਾ ਕਰੋ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਚੋਹਰੇ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਰੱਖੋ। ਛਿੱਦਾ ਧਾਲੀਵਾਲ ਕੁਰਾਈ ਵਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਮੈਸੇਜ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਉਥੇ ਮੁਰਝਾਏ ਹੋਏ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਫਿਲਮ ਰੀਸ ਦੀ ਘੜੀਸ, ਲਾਰਾ ਲੱਖਾ, ਤਾਏ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉ, ਬੰਦ ਮੁੱਠੀ, ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਲੱਲੂ ਕਰੇ ਕਵੱਲੀਆ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਰੋਣਕ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਛਿੱਦਾ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਫੋਨ ਨੰ : 75082-54006

ਚਿੱਠੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਟਸਐਪ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਤੱਕ

ਅਜਕਲ੍ਹ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਪੱਤਰ ‘ਤੇ ਹੋਏ ਦਸਤਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲੇ ਸਿਆਹੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਹ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਖ ਦੇ ਫੋਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਹ ਅਣਗਿਣਤ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਗਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਇੰਨੇ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਸੋਚ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। 1996 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਅਖਬਾਰ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਵੰਡਣ ਵਾਲਾ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਬੜਾ ਹਿੰਮਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ੀ ਬੰਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਸਾਈਕਲ ਰਾਹੀਂ 75-80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਪੈਂਡਾ ਮਾਰ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦੇ ਤੱਕ ਉਹ ਅਖਬਾਰ ਘਰੋ-ਘਰੀ ਪੁੱਜਦੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰੀ ਖ਼ਬਰ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਫੋਨ ਆ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਬੰਦਾ ਐਸ ਵੇਲੇ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। ਖ਼ਬਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖੀਸੇ

ਦਾ ਸ਼ਿਗਾਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਕੜ ਲਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਘਰ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਗੁਆਚਿਆ-ਗੁਆਚਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੋਬਾਇਲ ਘਰ ਰਹਿ ਜਾਏ ਬੰਦਾ ਹੀ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦਾ

ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਸਿਰਫ਼ ਰੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ‘ਤੇ ਸੁਨੇਹਾ ਲਿਖ ਕੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਮਾਤ ਭਾਵ ਪੰਜਵੀਂ ਦੇ ਦੋ ਮੁੰਡੇ ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਮੁੰਡੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਰੁੱਕਾ ਦੇ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਮੁੰਡੇ ਦੂਜੇ ਸਕੂਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣੀ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਲ ਜਾਂ ਖੇੜੇ-ਖੇੜੀਂ ਬੜੇ ਚਾਈਂ-ਚਾਈਂ ਜਾਂਦੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਕੂਲੋਂ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ, ਛੁੱਟੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸਕੂਲ ਵੜਦੇ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਭੰਨ ਕੇ ਚੂਪਣ ਅਤੇ

ਖੇੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਲੀਆਂ ਪੁੱਟ ਕੇ ਖਾਣ ਦੇ ਉਲਾਭੇ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕਲਿਸਟ ਕਰਕੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਸ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੁੱਕਾ ਪਹੁੰਚਦਾ, ਉਹ ਅਗਾਂਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਗਲੇ ਸਕੂਲ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਾਂਹ ਲੜੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ। ਰੁੱਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਬੱਚੇ ਉਹ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਲੈਂਦੇ।

ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਆਮਦ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਿਜਤਾ ਖਤਮ ਕੀਤੀ

ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਵੀਂ ਤਰਕੀਬ ਸੋਚੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਰੁੱਕੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਨਾ ਪੜ੍ਹ ਸਕਣ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਸਮੇਂ ਉਰਦੂ ਵਾਂਗ ਸੱਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਖੱਬੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪੁੱਠੇ ਅੱਖਰ ਲਿਖਦੇ ਸਨ ਜੋ ਸ਼ੀਸੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਵਲੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੀਲਬੰਦ ਚਿੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦੀ ਪੁੱਠੇ ਅੱਖਰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਇੰਨੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਪੀਡ

ਨਾਲ ਪੁੱਠੇ ਅੱਖਰ ਲਿਖਣੇ ਮੈਂ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਸਿੱਖੇ। ਕਰੀਬ ਬਾਰਾਂ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਖੋਪ ਪਹੁੰਚੀ। ਭਾਵੇਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੁਣ ਵਰਗਾ ਤੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਦੌਰ ਦਾ ਮੁੱਢ ਜ਼ਰੂਰ ਬੱਝਿਆ। ਵਕਤ ਨੇ ਅੰਗੜਾਈ ਲਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਾਲਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਕੈਲੰਡਰ ਸਕੂਲਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿਤੇ ਮਿਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਕਿੱਥੇ ਲੱਭਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕੈਲੰਡਰ ਹੁਣ ਵਰਗਾ ਰੰਗੀਨ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਸਾਢੇ ਕਾਗਜ਼ ‘ਤੇ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਇਸ ਵਿੱਦਿਅਕ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਅਕ ਟੂਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ

ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਾਡਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੈਅ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਡੇ ਹੱਥ ਲਗ ਗਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਟੂਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਲਈ। ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਰਾਤ ਵੀ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ ਪਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਕੈਲੰਡਰ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਨਿਰਾਸ਼ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਪਰਤੇ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਵੱਲੋਂ ਅਚਾਨਕ ਐਲਾਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਵੇਰੇ ਸਕੂਲ ਜਾ ਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਹੁਣ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਵਾਟਸਐਪ ਗਰੁੱਪਾਂ ਰਾਹੀਂ

ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਰਾਣੀ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਇੰਨਾ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੋਨੇ ‘ਤੇ ਸੁਹਾਗੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਅਸਲ ਕੰਮ ‘ਤੇ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਲੰਬੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਬਣੇ, ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ ਵੀ।

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲ
ਸੰਪਰਕ: 94638- 51568

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ

ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਰਨ ਅਜੋਕੇ ਹਾਲਾਤ ਸਮਾਜ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਣਾਅ ਪੂਰਨ ਹਨ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਇੱਕ ਡਰ ਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਿਕਰ ਚ ਜੀਅ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਜਨ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਕਤ ਇਹ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਦੌਰ ਹਰ ਇਕ ਤੇ ਭਾਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੌਰ ਦੇ ਚਲਦੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵੀ ਛੁੱਟ ਗਏ। ਵੱਡੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਾਲ ਭਰ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਵੀ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਸਦਕਾ ਬੱਸਕ ਘਰੇਲੂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਜਮਾਤ ਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਸੀ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਗਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ। ਜਿੱਥੇ ਬਿਨਾਂ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਕੂਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤਕਰੀਬਨ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਪਰ ਅਗਲਾ ਕੰਮ ਸੀ ਨਤੀਜੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਨਤੀਜੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ, ਨਵੇਂ ਦਾਖਲੇ ਕਰਨੇ, ਸਕੂਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਦੌਰਾਨ ਕਰਨਾ ਤੇ ਕਿ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਚ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜੂਮ ਮੀਟਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਲਗਦੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵੇਖ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕੰਮ ਔਖਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਪਰ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਪਾਸੇ ਕਾਫੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਟਰਨੈਟ ਰਾਹੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਨਤੀਜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਹੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਵਾਰੀ ਆਈ ਦਾਖਲਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਹੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਆਨਲਾਈਨ ਲਿੰਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਾ ਉਹਤ ਲਿੰਕ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੂਲ ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੁਵਿਧਾ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਸਕੂਲਾਂ ਚ ਦਾਖਲੇ ਲਏ।

ਇਸ ਸਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਚ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇਰਾਂ ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਹਨਤੀ

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਣ ਹੀ ਲਿਆ ਸੀ। ਆਧੁਨਿਕ ਹਰ ਸਕੂਲਤ ਵਾਰਤ ਕੇ ਚਾਹੇ ਵਟਸਐਪ ਗਰੁੱਪ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਰੇਡੀਓ ਜਾ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਜਾ ਫਿਰ ਜੂਮ ਮੀਟਿੰਗ ਨਿਰਵਿਘਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ।

ਘਰਾਂ ਚ ਬੈਠੇ ਬੱਚੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਹਰ ਬੱਚਾ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਪੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਜੂਨ ਤੱਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਤਿਆਗੀ ਸਲੇਬਸ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ।

ਅਗਲਾ ਕੰਮ ਸੀ ਪਹਿਲੀ ਤਿਆਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਆਨਲਾਈਨ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਕੰਮ ਸਭ ਤੋਂ ਔਖਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਜਿਆਦਾਤਰ ਬੱਚੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਬੱਚੇ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਕ ?ਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਸਵਾਲ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਚ ਆਨਲਾਈਨ ਪੇਪਰ ਦੇਣੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਥੀ ਬਿਨਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ

ਲਈ ਤਤਪਰ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਬਹੁਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਮੋਬਾਇਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪੇਪਰ ਪੁੱਜਦੇ ਹੋਏ ਬਾਕੀਆਂ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵੰਡੇ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਪਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਨੌਂ ਬੇ ਫੀਸਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਪੇਪਰ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜੇ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਾਲਾਤਾਂ ਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਪੇਪਰ ਕਰਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਚੰਗਾ ਜਵਾਬ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਚ ਜਿਹੜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ ਸਮਝਦੇ ਸੀ। ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਹਿੰਮਤ ਹਰ ਪਹਾੜ ਦਾ ਸੀਨਾ ਪਾੜ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਚ ਬੱਚੇ ਗੱਡੇ ਤੇ, ਖੇਤਾਂ ਚ, ਝੁੱਗੀਆਂ ਚ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਥੱਲੇ ਰ ਪੇਪਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਸਾਡੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਜਜ਼ਬਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ ਹੈ। ਸੱਚ ਨੂੰ ਬਹੁਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਕੱਠੇ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਮੁਕਾਮ ਤੇ ਚਾਹੇ ਖੇਡ ਦੇ ਖੇਤਰ ਸੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕਿਸੇ

ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੈ ਮੈਦਾਨ ਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਨੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਤਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਕਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ ਤੇ ਮਾਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਚੁਣਿਆ।

ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ

ਸ. ਹ. ਸ. ਤਰਮਾਲਾ

ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ

ਫੋਨ ਨੰਬਰ 9463108850

ਕੌਨੇ ਦੀ ਆਤਮਕਥਾ

ਮੈਂ ਇੱਕ ਕੌਨਾ ਹਾਂ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਰਨਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਿਕੋਣੀ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਕੋਧਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਕ ਕੋਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਾਂ, ਮੇਰੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਘਰ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਿਰਫ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਲਾਟ ਖਰੀਦਦੇ ਸਮੇਂ, ਲੋਕ ਕੋਰਨਰ ਪਲਾਟ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪਾਨ ਕਾਰਨਰ, ਸਵੀਟ ਕਾਰਨਰ, ਮਿਲਕ ਕਾਰਨਰ, ਫੈਸ਼ਨ ਕਾਰਨਰ ਆਦਿ।

ਘਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਜਾਵਟ ਮੇਰੇ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਰਨਰ ਟੇਬਲ, ਕਾਰਨਰ ਗਲਾਸ, ਕਾਰਨਰ ਲੈਂਪ, ਕਾਰਨਰ ਸੋਫਾ ਆਦਿ। ਭਾਵੇਂ ਫੋਟੋ ਰੱਖਣੀ ਹੈ, ਮੂਰਤੀ ਰੱਖਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ,

ਲੋਕ ਇੱਕ ਪਿੱਠ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠਦੇ, ਸਿਰਹਾਣਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਕੋਨਾ ਲੱਭਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਲੁਕਣ-ਮੀਚੀ ਖੇਡ ਖੇਡਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਓਹਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਜਗ੍ਹਾ ਹਾਂ। ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਚ, ਇਕ ਕਾਰਟੂਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਨਾ ਡੱਬੂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲਿਆ

ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕੰਧ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ।

ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਾਂ, ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿਉ,

ਕਈ ਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਸਲੂਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਝਾੜੂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੂੜਾ ਕੋਨੇ ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਥੋਕਾਰ ਅਤੇ ਰੱਦੀ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਕੂੜੇਦਾਨ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਕ ਕੋਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋ

ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਤਰਸਯੋਗ ਹੈ। ਲੋਕ ਪਾਨ, ਗੁਟਕਾ, ਤੰਬਾਕੂ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਬੁੱਕਦੇ ਹਨ। ਪੇਪਰ, ਗੁਟਕਾ ਪੇਜ ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਮਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਉ, ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਖੀ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਹੰਝੂ ਪੁੰਝਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੀ, ਜਿਹੜੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਜੈ ਗਰਗ ਮਲੋਟ

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ : ਸਭਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ

ਅੰਦਰੋਂ ਡਾਂਗ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮਲਕੜੇ ਜਿਹੇ ਬਾਹਰ ਆਈ ਤੇਜ਼ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਖਿੱਚ ਕੇ ਥੜ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਤੇ ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਮਾਰੀ ਤੇ ਅੰਦਰਲੀ ਭੜਾਸ ਕੱਢਦੀ ਬੋਲੀ ਗਰਕੀ ਪੈਣਿਆ ਚੱਲ ਦਫਾ ਹੋ, ਮਰਗੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਥੜ੍ਹੇ ਤੇ ਹੀ ਗੋਲੀ ਵੱਜਦੀ ਆ, ਇੱਥੇ ਪੈ ਮਰ ਜਾਂਦਾ, ਗੰਦ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਏਥੇ। ਡਾਂਗ ਜੋਰ ਦੀ ਵੱਜਣ ਕਰ ਕੇ ਕੁੱਤਾ ਕਿੰਨੀ ਉੱਚੀ ਚੁੱਠੀ, ਚੁੱਠੀ, ਚੁੱਠੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਡੱਜ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਬਾਲਕੋਨੀ ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਤਾ ਇਹ ਸੱਭ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਗਲੀ ਚ ਕਿਸੇ ਘਰ ਹੋ ਰਹੇ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਬਾਕੀ ਬੀਬੀਆਂ ਸਮੇਤ ਤੇਜ਼ ਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਇਸ ਪੰਕਤੀ (ਸਭਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ਤਿਸ ਕੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ) ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ੧੫-੨੦ ਮਿੰਟ ਘੰਟਾ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਸੋਹਣੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਏਨਾ ਘੰਟਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੀਬੀਆਂ ਤੇ ਤੇਜ਼ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖੁਬਸੂਰਤ, ਅਨਮੋਲ ਪੰਕਤੀ ਦੇ ਅਰਥ (ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਉਹ

ਇਨਸਾਨ ਹੈ, ਜਾਨਵਰ ਹੈ ਜਾ ਕੀਟ ਪਤੰਗਾ ਹੈ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਜੋਤ ਇੱਕ ਹੀ ਨੂਰ ਹੈ ਉਸ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ, ਓਹਦੇ ਨੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਭ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਹੈ) ਸਮਝਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਨਾ ਭਜਾਉਂਦੀ, ਤੇ ਜੇ ਆਪਣੇ ਥੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਉਸ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਵੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਕਿ ਉਸ ਬੇਜ਼ਬਾਨ ਨੂੰ (ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਜਾਨਵਰ ਰਿਹਾ) ਚੋਟ ਨਾ ਪਹੁੰਚਦੀ, ਦਰਦ ਨਾ ਪਹੁੰਚਦਾ, ਤੇ ਅਰਥ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਗਿਆਤ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਨਸਾਨੀ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ, ਸੁੱਟਿਆ ਹੀ ਖਾਦੇ ਪੀਂਦੇ ਨੇ, ਅਤੇ ਗਲੀ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ ਕੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ।

ਰਾਜਾ ਹੰਸਪਾਲ

ਮੋ. 9803060608

BJ DIGITAL & PHOTOS

BROADCAST HD FILM QUALITY

Blu-ray DVD

Experience 22 Years

Digital Video & Phtos Wedding, Birthday, Ring Ceremony, Sweet Sixten & All Others Function All work in digital

Ph.: 718 441 6516, Cell : 646 403 7334

LADOO MATRIMONIAL

ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੀ ਰਿਸ਼ਤੇ RISTHE HI RISTHE

We Provide Worldwide Services

Jetander Sapra

212-470-7175, 516-309-0236

ladoomatrimonial@gmail.com

jetandersapra@gmail.com

261-03 Hillside Ave

Floral Park 11004

www.ladoomatrimonial.com

ਪਾਲੇ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਕੋਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਬੰਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਹਦੇ ਦਾਦੇ ਪੜਦਾਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਹੋਵੇ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਕਰਦਾ। ਅੱਧਾ ਪਿੰਡ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਗਰ ਲਾਈ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਪੜ੍ਹਿਆ ਭਾਵੇਂ ਗਿਆਰਾਂ ਹੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ। ਜੱਸਾ ਕੰਮਚੋਰ, ਆਲਸੀ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯੱਕੜ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਪਾਲੇ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਸੀ। ਪਾਲੇ ਤੇ ਉਹਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਹਰ ਕੋਈ ਇੱਜਤ ਕਰਦਾ। ਹਰ ਕੋਈ ਜੀ ਜੀ ਆਖ ਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਕਰਦੇ। ਨਾਲੇ “ਜਿਸਦੀ ਕੋਠੀ ਦਾਦੇ ਉਹਦੇ ਕਮਲੇ ਵੀ ਸਿਆਣੇ”।

ਪਾਲਾ ਲਾਈ ਲੱਗ ਤੇ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਚਮਚਾ ਗਿਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੀਟੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ “ਆਪਾਂ ਐਤਕੀ ਨੀਟੇ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣਾ ਐ”। ਪਿੰਡ ਦਾ ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਬਥੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਰਿਵਾਜ ਐ ਕਿ ਗਰੀਬ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਸਿਆਣਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਲੱਗਣਾ ਤਗੜੇ ਦੇ ਹੀ ਪਿੱਛੇ ਆ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਚਾਰ ਕੁ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹੇ ਨੀਟੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਰਤਾਰੇ ਦੇ ਹੱਕ ਚ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਖਾਸ ਬੰਦਾ ਪਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਹਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਹੀ ਪਾਲੇ ਨੇ ਨੀਟੇ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਹੱਦ ਤਾਂ ਓਦੋਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਪਾਲੇ ਨੇ ਸਾਂਝੂ ਜਿੰਦ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲੱਖੇ ਨੂੰ ਪਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹਦਾ ਪਤਾ ਵੀ ਉਦੋਂ ਲਗਿਆ ਜਦੋਂ ਬੰਸੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ “ਕਿ ਸਾਂਝੂ ਉਹਦੇ ਦੀ ਲੱਖੇ ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਸੀ ਤੇ ਲੱਖੇ ਨੇ ਹੀ ਸਾਂਝੂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਸੱਦਿਆ ਸੀ”। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚ ਗਈ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਹਰ ਮਸਲੇ ‘ਚ ਉਹ ਆਵਦੀ ਰੁਚੀ ਦਿਖਾਇਆ ਕਰਦਾ। ਕਲ੍ਹ ਹੀ ਸ਼ਿੱਦੇ ਦੇ ਘਰ ਲੜਾਈ

ਸਾਈਕਲ ਦਾ ਸਟੈਂਡ

ਹੋਈ ਤਾਂ ਗੰਜੀਨਾਮਾ ਕਰਵਾਉਣ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੇ। ਦੋਗਲਪੁਣਾ ਪਾਲੇ ਦਾ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹੋਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਕਹਿ ਸਕੇ। ਇਕ ਦਿਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਭਾਈ ਨੇ ਸਪੀਕਰ ‘ਚ ਅਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ “ਕਿ ਛੱਪੜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਲੋਕ ਛੱਪੜ ਕੋਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ, ਨਹਿਰੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਫਸਰ ਆਏ ਨੇ”। ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਧਾ ਪਿੰਡ ਛੱਪੜ ਕੰਡੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ

“ਦੋ ਕੁ ਕਿਲੋ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦੀ ਪਾਈਪ ਪਾਉਣੀ ਆ”। ਪੰਚਾਇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪਾਲਾ ਕਹਿਣ ਲਗਿਆ “ਜਨਾਬ ਸੁਚੇ ਦੀ ਪੈਲੀ ਥਾਂਈ ਪਾਈਪ ਪਾ ਲੋ, ਨਾਲੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਆ”। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆ ਕੇ ਬਿਆਨ ਬਦਲ ਗਿਆ “ਅਥੇ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਨਾਬ! ਤੁਸੀਂ ਜੀਤੇ ਦੇ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਦੀ ਪਾ ਦਿਉ। ਜੀਤੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਪਾਲੇ

ਤੇ ਹਾਸਾ ਆਇਆ। ਦੋ ਚਾਰ ਨੇ ਵਾਹ ਵਾਹ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਮੇ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾਈ ਤੇ ਕਿਹਾ “ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ ਆ ਬੋਲਣ ਦੀ”। ਲੋਕਾਂ ‘ਚ ਉਡਿਆ ਮਜ਼ਾਕ ਦੇਖ ਕੇ ਪਾਲੇ ਨੇ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਕਿੱਕ ਮਾਰੀ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲਦਾ ਬਣਿਆ। ਗੁਣ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਮਸਲੇ ‘ਚ ਪਾਲੇ ਨੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬੰਦਾ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ “ਦਿਲਾ ਰਾਮ” ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸੰਪਰਕ 99147-22933

ਆਹ ਕੀ ਹੈ, ਫਰਸ਼ ਤੇ ਖੰਡ ਕਿਸਨੋ ਡੋਲੀ ਹੈ ? ਖਰੀਦਣੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ ਹੈ। ਗੁਰਪਾਲ ਔਖਾ ਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਬੋਲਿਆ ਹਨ, ਉਸਦੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਚਰਨਜੀਤ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਕਹੇ ਡੁੱਲੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲੱਗੀ। ਹੁਣ ਪਾਣੀ ਦਾ ਘੁੰਟ ਤਾਂ ਗਾਲ ਦਿੰਦੀ। ਗੁਰਪਾਲ ਹੋਰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਬੋਲਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਫਾਈ ਛੱਡ ਪਾਣੀ ਲੈਣ ਚਲੀ ਗਈ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੇ ਮੁੜ ਫੇਰ ਡੁੱਲੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲੱਗੀ। ਪਾਣੀ ਪੀਂਦਾ ਗੁਰਪਾਲ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲ ਨੀਝ ਲਾ ਕੇ ਵੇਖਣ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗੀ ਆ ਇੰਨੀ ਬੁਰੀ ਵੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚਰਨਜੀਤ ਤੋਕ ਹੈ ਸਕਲੋਂ ਤਾਂ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਮੋਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਹੈ ਆਪਣਾ ਗੁਲੀਆ ਸੰਵਾਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰਖਦੀ, ਖਿਲਰੇ ਵਾਲ, ਉਹ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸਟਾਇਲ ਵਾਲਾ ਬੇਰੰਗ ਤੇ ਬੋਲੋਲ ਸੂਟ, ਸੂਤੀ ਚੁੰਨੀ ਲੰਬਾ ਸਾਰਾ ਚੀਰ ਕੱਢਿਆ ਹੋਇਆ। ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਉਸ ਬੋਰਡ ਵਰਗੀ ਲਗਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਦਿਵਾਲੀਆਂ ਲੰਘ ਜਾਣਾ ਤੇ ਵੀ ਰੋਗ ਨਸੀਬ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਬਾਕੀ ਵੀ ਤਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਕਿਨੇ ਸੋਹਣੇ ਡਜਾਇਨਦਾਰ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਸਜੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਫੇਸਬੁੱਕ ਵਾਲੀ ਦੋਸਤ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਪੈਂਤੀ ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਝੀਆਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਕੀ ਲਗਦੀ ਸੀ। ਚਰਨਜੀਤ ਪੈਂਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਵੀ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਹਾਂ ਦੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਫੇਸਬੁੱਕ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਕਾਲੇ ਚਸ਼ਮੇ ਵਾਲੀ ਤਸਵੀਰ ਦੇਖਦਾ ਦੇਖਦਾ ਅਮਨ ਗੂੜੀ ਨੀਂਦੇ ਸੋ ਗਿਆ। ਚਾਰ ਵਜੇ ਉਠਿਆ ਗੁਰਪਾਲ ਚਾਹ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰਨ ਲੱਗਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਚਾਹ ਦਾ ਗਲਾਸ ਬੇਗਾਨਿਆ ਵਾਂਗ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਬਮਾ ਕੇ ਆਪ ਬਾਹਰ ਬਰਾਡੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਚਾਹ ਪੀਣ ਲੱਗੀ। ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀ

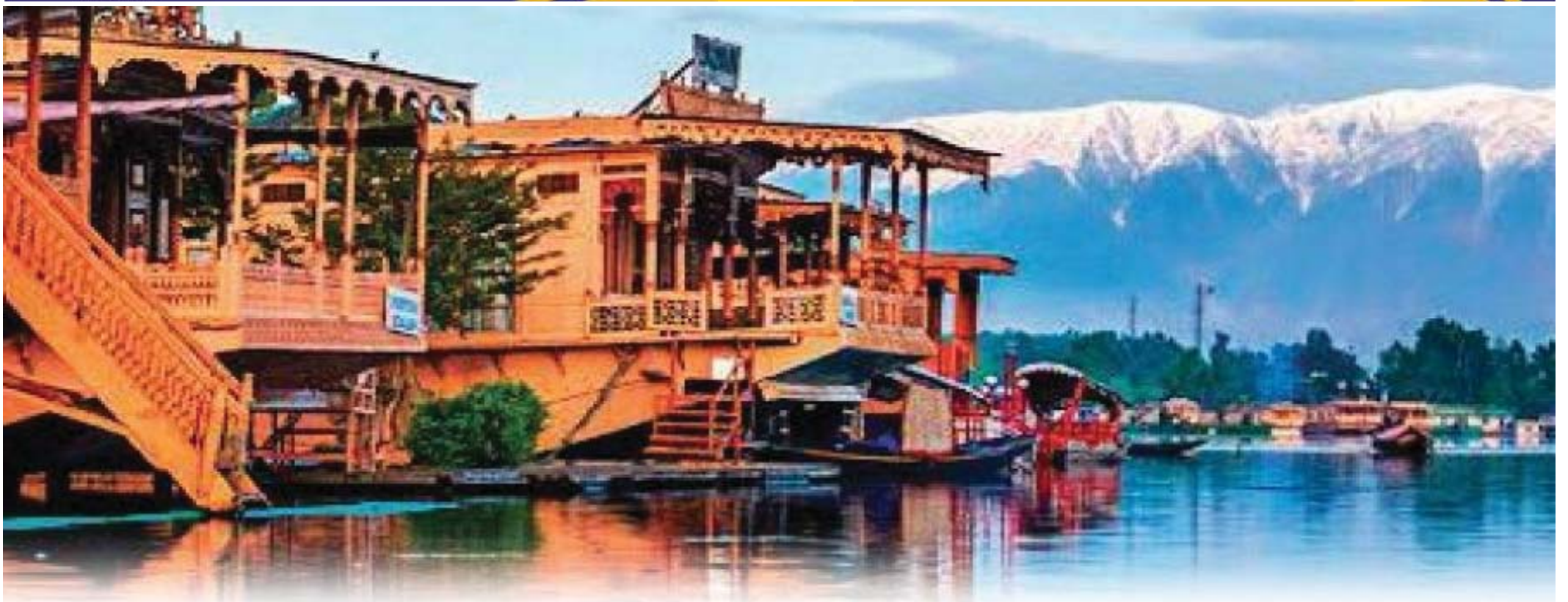
ਕਹਾਣੀ: ਅਣਜੋੜ

ਚਾਹ ਪੀ ਸਕਦੀ ਸੀ ਘਰ ਵਿਚ ਦੋਨੋਂ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਤਾਂ ਹਾਂ • ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਦੋਨੋਂ ਇਕੱਲੇ ਘਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਕਤ ਬਿਤਾਉਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਪੱਖਾ ਚਲਾ ਕੇ ਕੱਲੀ ਕਿਉਂ ਬੈਠੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਇਹ ਗਿੱਬਤ ਮਾਲਿਕ ਤੇ ਨੌਕਰ ਦੇ ਗਿੱਬਤੇ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਲਈ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਮ ਤੋੜ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝੇ ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਬੇਟੀ ਨੇ ਗੁਲੂਣਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਪਾਪਾ ਪਾਪਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਅੱਜ ਆਪਾ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਹੈ ! ਚਲਦੇ ਹਾਂ ਪੁੱਤ, ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਣ ਲਈ ਗੁਰਪਾਲ ਨੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਨਹੀਂ ਪਾਪਾ ਮੰਮਾ ਕਿ ਕਰਨਗੇ ਜਾ ਕੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹੜਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਨਾਲੇ ਆਹ ਡੁੱਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸੂਟ ਪਾ ਕੇ ਸੋਹਣੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦੇ। ਛੱਡ ਆਪਾਂ ਹੀ ਚਲਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਪਹਲੀ ਬਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕੇ ਚਰਨਜੀਤ ਮੇਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਮਰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਗਿੱਬਤ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਲੈ ਸ਼ਹਿਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਬੇਟੀ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਗੁਰਪਾਲ ਕੋਲੋਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਇੱਕ ਸਟੂਲ ਤੇ ਬੈਠਾ ਫੇਸਬੁੱਕ ਵਾਲੀ ਓਸ ਕੁੜੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਡਰੈਸ ਪਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ। ਸੂਹੇ ਬੁਲ੍ਹ, ਭਰਵਾਂ ਸਰੀਰ, ਗੋਲ ਚਿਹਰਾ ਤੇ ਮੋਟੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਅੱਖਾਂ। ਅੱਖਾਂ ਝੀਲ ਵਾਂਗ ਸਨ ਜਿਸ ਚ ਡੁੱਬ ਕੇ ਮਰਨਾ ਵੀ ਮਹਿੰਗਾ ਸੌਦਾ ਨੀ ਸੀ ਲਗਦਾ। ਓਸੇ ਵਕਤ ਗੁਰਪਾਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਹਣੀ ਹੈ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਡਰੈਸ ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਪਾਲ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਓਹੀ ਡਰੈਸ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦਾ

ਹੈ। ਘਰ ਆਕੇ ਬੇਟੀ ਸਿਮਰਨ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰਪਾਲ ਬੜੇ ਹੀ ਚਾਅ ਨਾਲ ਲਿਫਾਵੇ ਕੇ ਡਰੈਸ ਕੱਢ ਕੇ ਚਰਨਜੀਤ ਨੂੰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਲਓ ਮੈਡਮ ਚਰਨ ਜੀ ਆਹ ਡਰੈਸ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਪੰਸਦ ਅਗੀ ਅਸੀ ਲੈ ਆਏ ਤੇਰੇ ਲਈ। ਗੁਰਪਾਲ ਅੱਜ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਤੋਹਫਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਚਰਨਜੀਤ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਉਛਲਦੀ ਮੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਡਰੈਸ ਫੜਦੀ ਬੋਲੇਗੀ, ਹਾਏ ਮੇਰੇ ਲਈ ਹੈ, ਸੱਚੀ, ਹਾਏ ਕਿੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਹੈ, ਪਾ ਕੇ ਦਿਖਾਵਾ ? ਪਰ ਗੁਰਪਾਲ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਦਾ ਮਹਿਲ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਉਸਰਿਆ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕਿਆ। ਤਿਉੜੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਕੋਈ ਖੁਸ਼ੀ ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਹੋਈ। ਨਾ ਹੀ ਮੁਰਬਾਏ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰੰਗ ਉਭਰਿਆ। ਸਗੋਂ ਖਿੜੀ ਜਿਹੀ ਬੋਲੀ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਕੱਪੜੇ ਕਦੋਂ ਪਾਉਂਦੀ ਹਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਤੇ ਹੈ। ਚਰਨਜੀਤ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਡਰੈਸ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗ ਲਾ ਲਵੇ। ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਚ ਬੱਚੇ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਜਿੰਦ ਕਰਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਗੁਰਪਾਲ ਨੇ ਚਰਨ ਜੀ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਕੀ ਬੱਚੇ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਜਿੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸ਼ਿਮਲੇ ਘੁੰਮਣ ਜਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਚਰਨਜੀਤ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਘੁੰਮ ਆਓ ਸ਼ਿਮਲੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਪੇਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਉ ਵਰਗੀ ਲੱਗੀ ਕਿ ਪੇਕੇ ਕਿਹੜਾ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਅਕਲ ਆਉਗੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਚਰਨਜੀਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਪੇਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ। ਗੁਰਪਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਉਸਨੂੰ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਤੱਕ ਛੱਡਣ ਗਿਆ। ਬੱਚੇ ਬੱਸ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਗੁਰਪਾਲ ਚਰਨਜੀਤ ਵੱਲ ਵਧਿਆ ਕਿ ਕਹਿ ਹੀ ਦੇਵਾ ਵੀ ਦਿਲ ਨੀ ਲਗਣਾ ਜਲਦੀ ਮੁੜਿਓ। ਪਰ

ਚਰਨਜੀਤ ਗੁਰਪਾਲ ਵੱਲ ਵੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਬੱਸ ਚ ਬੈਠ ਗਈ। ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਆਪਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਾ ਲੱਗਿਆ। ਚਲੋ ਅੱਜ ਤੇ ਘਰ ਮੰਜ ਸੜੀ ਕੁੜੀ ਸ਼ਕਲ ਤੇ ਨੀ ਦੇਖਣੀ ਪਊ। ਹੁਣ ਤੇ ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਚਰਨਜੀਤ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇਖ ਹੀ ਚਿੜ ਚੜਦੀ ਸੀ। ਗੁਰਪਾਲ ਘਰ ਆਇਆ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਦੇ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ ਅੱਜ ਤੇ ਹੈ ਨੀ ਚਰਨਜੀਤ ਆਪ ਹੀ ਪੀਣਾ ਪਊ ਪਾਣੀ ਵੀ। ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਸਬਜੀ ਬਣਾ ਤੇ ਆਟਾ ਗੁੰਨੂ ਕੇ ਗਈ ਸੀ ਚਰਨਜੀਤ। ਗੁਰਪਾਲ ਨੇ ਰੋਟੀ ਬਣਾਈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਇਕੋ ਥਾਲੀ ਚ ਪਾ ਲਈ ਤਾਂ ਕਿ ਭਾਡੇ ਘੱਟ ਜੂਠੇ ਹੋਣ। ਰੋਟੀ ਖਾ ਬਰਤਨ ਸਾਫ ਕਰ ਜਦੋਂ ਕੂਲਰ ਚਲਾਉਣ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮੋਟਰ ਸੜ ਗਈ। ਫੇਰ ਅੰਦਰਲੇ ਸਮਾਨ ਚੋ ਪੁਰਾਣਾ ਪੱਖਾ ਕੱਢ ਕੇ ਛੋਟੇ ਮੇਜ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਤਾਰ ਪਾਈ ਪੱਖਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰਪਾਲ ਨੇ ਜੋਰ ਦੀ ਇਕ ਲੱਤ ਪੱਖੇ ਦੇ ਮਾਰੀ ਤੇ ਉਸਦਾ ਪਿਓ ਬੋਲਿਆ,, ਕੱਜਰਾਂ ਘੱਟ ਡੱਢ ਲਿਆ ਕਰ ਕਾਹਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੂ ਤੇਰਾ ਪਿਓ ਬਿਜਲੀ ਹੈ ਨੀ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ! ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਪਾਗਲਪਨ ਤੇ ਹਾਸਾ ਆਇਆ। ਫੇਰ ਓਹ ਆਪਣੇ ਮੰਜੇ ਵੱਲ ਹੋ ਤੁਰਿਆ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ ਮਾਂ ਨੇ ਆਖਿਰ ਕੀ ਦੇਖ ਕੇ ਚਰਨਜੀਤ ਦਾ ਗਿੱਬਤ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਕਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਸਜ ਫਥ ਕੇ ਨਾਲ ਨੀ ਤੁਰੀ। ਕਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨੀ ਕੀਤੀ ਕਦੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੀ ਕੀਤੀ ਬੱਸ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਏਦਾ ਤੁਰੀ ਫਿਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਜਿੰਦਾ ਲਾਸ਼ ਹੋਵੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਵੱਢੀ ਹੁਹ ਨੀ ਕਰਦੀ ਨਜਦੀਕ ਜਾਣ ਨੂੰ। ਬੱਸ ਇੱਕ ਸਮਝੋਤਾ ਜੋ ਨੱਬੋ ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਨੇ ਦਿਲ ਦੀ ਰਾਣੀ ਨਾ ਸਹੀ ਘਰ ਦੀ ਰਾਣੀ ਤੇ ਹੈ। ਬਾਪੂ ਬੱਚੇ ਤੇ ਘਰ ਤਾਂ ਸੰਭਾਲਦੀ ਹੀ ਹੈ ਬਾਕੀ ਜੋ ਕਿਸਮਤ ਸੀ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਕਿਨੇ ਦਿਨ ਹੋਗੇ ਇੱਕ ਫੋਨ ਤਕ ਨੀ ਕੀਤਾ ਸੋਚਦੇ ਸੋਚਦੇ ਓਸਨੇ ਫੋਨ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਰਸਮੀ

ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋਵੇ ਕਦੇ ਤਾਂ ਲੰਘਦੀ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖਹਿ ਕੇ ਲੰਘੇ। ਕਦੇ ਤਾਂ ਇਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚ ਡੁੱਬਣ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਕਰੋ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਗੁਰਪਾਲ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਕਿ ਚਰਨਜੀਤ ਮੇਰੀ ਬੇਬੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਦੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਅਗਰ ਮੇਰੀ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਟੋਕਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਝੱਟ ਓਹਨਾਂ ਵੱਲ ਖੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਪਾਲ ਫਲਾਸਫਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ। ਬਾਪੂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੇ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਤੋੜਿਆ,, ਪਾਲੇ, ਆਹ ਸਹੁਰਾ ਪੱਖਾ ਕਿਵੇਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੇਖਦਾ ਬਾਪੂ ! ਕਹਿ ਗੁਰਪਾਲ ਫੋਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਕਰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮੀਟਰ ਵੱਲ ਵਧਿਆ ਬਾਪੂ ਦੇ ਮਨ ਚ ਗੁਰਪਾਲ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦਾ ਵਹਿਮ ਸੀ ਓਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਤੁਰਦਾ ਗੁਰਪਾਲ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਖੜਾ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਜਦੋਂ ਪਲੱਗ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਅੱਗ ਨਿਕਲੀ ਤੇ ਇੱਕ ਪਟਾਕੇ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਗੁੱਲ ਹੋ ਗਈ। ਕੱਜਰਾਂ,, ਪੁੱਠੀਆਂ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਨਾ ਡੱਢਿਆ ਕਰ ਮਰੇਗਾਂ ਕਦੇ। ਦੇਖ ਅੱਗ ਨਿਕਲੀ ਕਿੰਨੀ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸੜ ਜਾਊਗਾ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਗੁੱਸੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਆਹੋ ਬਾਪੂ ਸਾਲਾ ਜੋੜ ਹੀ ਪੁੱਠਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਅੱਗ ਤੇ ਰੋਜ ਨਿੱਕਲਦੀ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੀ ਦਿਸਦੀ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸੜ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਨੀ ਇਹ ਜੋੜ ਸਿੱਧਾ ਹੋਣਾ ਬਾਪੂ, ਨਾਲੇ ਹਰ ਜੋੜ ਪੁੱਠਾ ਦਾਰੂ ਕਰਕੇ ਨੀ ਲਗਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਲੱਗੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅੱਗ ਮੱਚ ਜਾਣ ਦੇ ਜੋ ਮਚਦਾ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਨੀ ਸਾਲਾ ਰੋਜ ਦਾ ਸਿਆਪਾ ਜਰਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਲਾਸ ਕੰਧ ਨਾਲ ਮਾਰਦਾ ਗੁਰਪਾਲ ਅੱਖਾਂ ਪੂੰਝਦਾ, ਆਪਣੇ ਮੰਜੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੋ ਤੁਰਿਆ। ਬਾਪੂ ਪਲਾਸ ਚੁੱਕਦਾ ਬੜਬੜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਤਾ ਨੀ ਕੱਜਰ ਕਿੱਧਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਲੈ ਤੁਰਦਾ ਨਾਲੇ ਬਿਜਲੀ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਚ ਰੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਦਿਆਗ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਗੀ ਦਾਰੂ ਇਦੇ। ਚੰਨੀ ਚਹਿਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 9417361546

ਕੁੱਝ ਅਭੁੱਲ ਖੱਟੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ ਦੀਆਂ

ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਕੁੱਝ ਪਲ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੱਭ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਕਤ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਜਾਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਯਾਦ ਆਏਗਾ। ਹਰ ਮਿੱਠੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਕੋੜੀ ਅਤੇ ਖੱਟੀ ਯਾਦ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ ਵਕਤ ਯਾਦ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਹੋਣੀ ਆਮ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਦੀ ਬਦਲੀ ਸੰਨ 1986 ਵਿੱਚ ਪੂਨੇ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ ਹੋ ਗਈ। ਲੱਕੜ ਦੇ ਬਕਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਪੈਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਸਵਰਗ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹੋ ਗੱਲ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਜੰਮੂ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ ਆਰਾਮੀ ਦੀ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਗਏ। ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਸਾਲ ਤੇ ਤਿੰਨ ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨਾਲ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਔਖਾ ਵੀ ਲੱਗਾ। ਪੈਰ ਅਸੀਂ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਆਫੀਸਰਜ਼ ਮੈਸ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ, ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਪਰ ਨੀਚੇ ਪੌੜੀਆਂ ਵਾਂਗੂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਉਥੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਲੱਭਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਪੈਰ ਬੜੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਸਮਸਿਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਨੌਕਰ ਦੀ। ਕੋਈ ਲੱਭੇ ਹੀ ਨਾ ਜੇਕਰ ਲੱਭੀ ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ। ਪਰ ਉਸਨੇ ਬਹੁਤੇ ਦਿਨ ਕੰਮ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿਰ ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਭ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੇਟਾ ਵੀ ਛੋਟਾ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਘਰੋਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਲੱਗਾ ਪਰ ਫੇਰ ਗੱਡੀ ਚਲ ਪਈ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਟੇ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ।

ਉਥੇ ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਦਾ ਬਰਨ ਹਾਲ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਲੜਕਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਥੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ। ਸਕੂਲ ਬਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਪ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਪੇ ਲੈਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੈਲੇਂਜ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਲੈਕੇ ਜਾਣਾ। ਘਰ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੈਦਲ ਜਾਣਾ। ਉਥੋਂ ਮੈਟਾਡੋਰ ਲੈਣੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਚੌਕ ਪਹੁੰਚਣਾ, ਉਥੋਂ ਦੂਸਰੀ ਮੈਟਾਡੋਰ ਲੈਣੀ ਤੇ ਬਰਨ ਹਾਲ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਣਾ। ਪ੍ਰੀ ਨਗਰ ਦੀ ਕਲਾਸ ਦੋ ਢਾਈ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਥੇ ਹੀ ਬੈਠਣਾ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀ ਹੋਣ ਤੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਉਥੋਂ ਹੀ ਮੈਟਾਡੋਰ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣਾ। ਬੇਟੇ ਦਾ ਸਕੂਲ ਬੈਗ, ਆਪਣਾ ਪਰਸ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਵਾਲਾ ਬੈਗ ਅਤੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਸੌ ਜਾਣਾ। ਉਸਨੂੰ ਗੋਦੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਫੇਰ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੁਰ ਕੇ ਘਰ ਆਉਣਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਲਾਲ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜ ਹੋ ਜਾਣੀ ਤਾਂ ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਲਾਲ ਚੌਕ ਵਿੱਚ। ਕਦੇ ਲਾਲ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੜਕੇ ਬੈਠਣਾ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਡਰ ਬਹੁਤ ਲੱਗਣਾ। ਹੁਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੋਨ ਵਗੈਰਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਜੋ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਉਥੇ ਵੇਖੀ, ਉਥੋਂ ਦੀ ਕਿਧਰੇ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਮੇਰੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਸਹੇਲੀ ਦੇ ਪਤੀ ਵੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਉਥੇ ਹੀ ਪੋਸਟਿੰਗ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਲੰਚ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਚੱਲ ਪੈਣਾ। ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਹੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਪਿਕਨਿਕ ਲਈ ਬੈਠ ਜਾਉ। ਵਹਿਦਾ ਪਾਣੀ

ਅਤੇ ਕੁੱਲੀ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਜਗ੍ਹਾ। ਮੇਰੀ ਸਹੇਲੀ ਦੇ ਦੋ ਬੇਟੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਸੀ। ਇੰਜ ਹੀ ਅਖਰੋਟ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਬਣਦਾ ਵੇਖਣ ਚਲੇ ਜਾਣਾ। ਉਸਤੇ ਕੀਤੀ ਕਾਰੀਗਰੀ ਵੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਖਰੋਟ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਕੁੱਝ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਦਿਖ ਹੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਟੂਰਿਸਟ ਇੰਡਸਟਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਡੱਲ ਝੀਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਇਹ ਤਾਂ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਰੋਣਕ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹਾਊਸ ਬੋਰਡ ਵੇਖਕੇ ਸੱਚੀ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਪੰਜ ਸਿਤਾਰਾ ਹਾਊਸ ਬੋਰਡ ਵੇਖਕੇ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁੱਲ ਮਗਰ, ਸੁਨ ਮਗਰ, ਪਹਿਲਮਗਰ, ਪਰੀ ਮਹਿਲ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਵੇਖੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਉਨਾਂ ਹੀ ਚੰਗਾ ਲੱਗਾ। ਹਾਂ, ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਕਪੜੇ ਧੋਣ ਦੀ ਆਦਤ ਹੈ। ਉਥੇ ਕੱਪੜੇ ਸੁੱਟਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੀਟਰ ਅੱਗੇ ਪੁੱਠੇ ਸਿਧੇ ਕਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਰ ਕਰਕੇ ਸੁਕਾਉਣੇ। ਹਾਂ, ਇਹ ਸਾਡਾ 1986 ਤੋਂ 1989 ਦਾ ਸਫਰ ਸੀ। ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਫੌਜੀਆਂ ਲਈ ਆਮ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਅੱਖੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਮਾਣਿਆ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਕੁੱਝ ਵਕਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਨੂੰ ਘਰ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਬਸ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਲਾਲ ਚੌਕ ਤੋਂ। ਬੱਸ ਤੇ ਬੋਰਡ ਕਰਦੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਬੱਸ ਨਿਕਲ ਜਾਇਆ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਤਨ ਏਅਰਪੋਰਟ ਬੋਲਦੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਡੀਕਦੀ ਰਹਿਣਾ। ਪੈਰ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝ ਆ ਗਈ। ਫੇਰ ਉਰਦੂ ਦੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਹਿਚਾਣ ਆਉਣ ਲੱਗ ਗਈ। ਬੇਟਾ ਵੀ ਅਗਲੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਰਦੂ ਵਿਸ਼ਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅੱਖੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਲੱਗਾ। ਸੱਚੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਖੱਟੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਹੀ।

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਵਿੱਲੋ ਮੁਹਾਲੀ

ਭੈੜੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਔਰਤ

ਔਰਤ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜੱਗ ਜਣਨੀ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪੇਟ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਉਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਟ ਅੰਦਰ ਪੂਰੇ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਪਾਲਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਬੱਚਾ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਔਨਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲੋਂ ਹੁਣ ਕੋਈ ਖਾਸ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਵਿਕਾਸਮਈ ਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਹਨ ਬਸ ਫ਼ਰਕ ਪਰਦੇ ਦਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੋ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।

ਦਿਲਜੋਤ ਧਵਨ

ਨੂੰ ਧਨ ਸਮਾਨ ਸਮਝ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੂਏ ਵਿਚ ਦਾਅ ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਜਿਸਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਦਰੋਪਦੀ ਹੈ। ਅਕਬਰ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਹਾਨ ਰਾਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਹਰਮ ਵਿਚ 5,000 ਔਰਤਾਂ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਉਸਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ ਸੀ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਦੁਖੀ ਹੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦਾ ਪਤੀ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਚਿਤਾ ਵਿਚ ਸੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਅਜਿਹੇ ਤਸੀਹੇ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ੁਲਮ ਹੱਦੋਂ ਵਧ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਉਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚੰਗਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਰੋਧ ਬੜਾ ਸਫਲ ਰਿਹਾ।

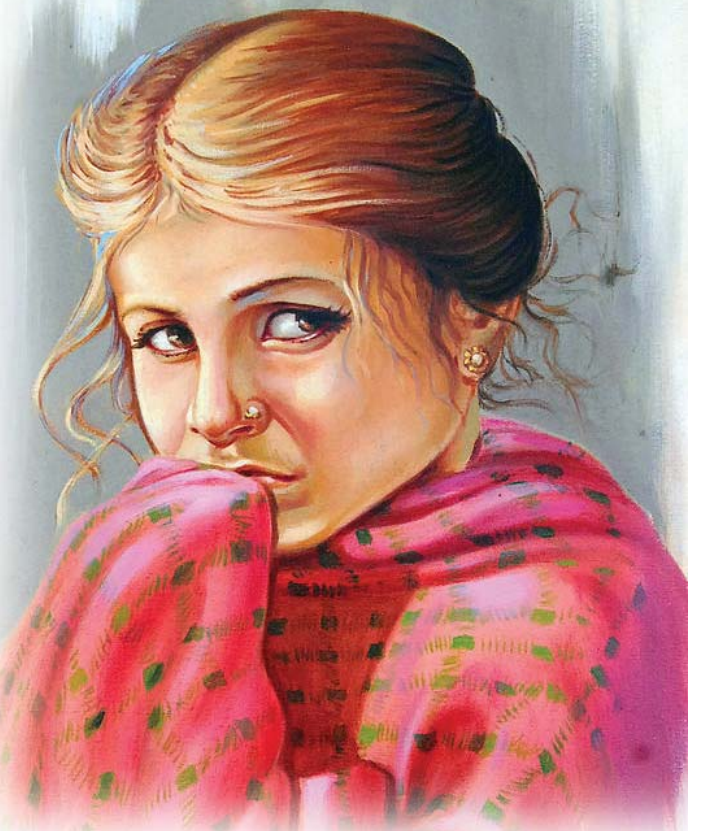
ਇਹ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਭੈੜੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅੱਜ ਵੀ ਕਠਨਾਈਆਂ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਉੱਝ ਭਾਵੇਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ

ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ। ਔਰਤ ਅੱਜ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਬਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੁੜੀ ਕਿਸੇ ਸਿਰਫਿਰੇ ਆਸ਼ਿਕ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤੇਜ਼ਾਬ ਦੀ ਪੀੜ ਸਹਿਣ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਕੁੜੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਠਨਾਈਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੜ੍ਹ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਭਵਿੱਖ ਚਮਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰੰਤੂ ਉਸਦਾ ਇਹ ਵਹਿਮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਦੇਖਣ ਆਏ ਲੜਕੇ ਵਾਲੇ ਉਸਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸਦੀ ਸੋਪੱਤੀ ਵਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੁੜੀ ਇਕੱਲੀ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਆਈ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਕੱਢੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਪੁੱਤ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਲੋਂ ਇੱਜ਼ਤ ਹੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦਿਲ ਕੰਬਾਉਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਲਾਤਕਾਰ। ਰਾਗ ਜਾਂਦੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਇਕੱਲੀ ਦੇਖ ਕੇ 5 ਜਣਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਗੈਂਗ ਰੇਪ।

ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਣਾ ਸਭ ਕੁਦਰਤ ਦੀ

ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਖੇਡ ਹੈ। ਪਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇੱਕ ਗਰਭਪਤੀ ਔਰਤ ਆਪਣੀ ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਮੁੰਡਾ ਹੀ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਮੁੰਡਾ ਜੰਮਣ ਦੀ ਹੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਔਰਤ ਕਿਸੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਸਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀ ਦੀਆਂ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੌਤ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਨ। ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਚ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਾਂਗ ਖਾਣ- ਪੀਣ, ਨੱਚਣ-

ਟੱਪਣ ਆਦਿ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਰਾਬਰੀ?

ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਸਦਾ ਹੀ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉੱਝ ਜੇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਚ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਲਏ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦਾਂ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ। ਲੋੜ ਹੋ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਰਾਗ ਜਾਂਦੀ ਕੁੜੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਦਾ ਮਰਦ ਵੱਲੋਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਹੀ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਝ ਸਕੇਗੀ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਚ 14 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੇ ਪਰ ਲਿਖਤ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਹੈ ਹੁਣ ਆਈ ਸਮਝ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਕਿ ਨਹੀਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਜਿੰਦਬਾਦ

ੳ ਅ ਏ ਸ ਹ
ਕ ਖ ਗ ਘ ਙ
ਚ ਛ ਜ ਝ ਵ
ਟ ਠ ਡ ਢ ਣ
ਤ ਥ ਦ ਧ ਨ
ਪ ਫ ਬ ਭ ਮ
ਯ ਰ ਲ ਵ ਝ
ਸ਼ ਖ਼ ਗ਼ ਜ਼ ਫ਼ ਲ਼

ਮੈ ਪੰਜਾਬੀ ਹਾਂ
ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ।

Chohan Boutique

Specialized in
Ladies Designer Suits
Anarkali Suit
Embroidery Suit
Bridal Lahnga
Classical Embroidery
Machine Embroidery

Readymade dresses, Indian Punjabi Jutti, and Jewellery

Instagram & Facebook
Chohanboutique.nj
Whatsapp numbers
(732) 421-5460,
(973) 810-6498
chohanboutique@gmail.com

ਕਵਿ ਕਿਆਰੀ

ਕਵਿਤਾ

ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਟੀਕੇ ਤੋਂ ਡਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ,
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਤੋਂ ,
ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਝਰੋਖੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ,
ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸਬਰ ਦਾ ਘੁੱਟ ਡਰਨ ਲਈ ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ,
ਜਿਹੜੇ ਚਾਪਲੂਸ ਬਣ ਕੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਦੇ ਨੇ ,
ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ,
ਆਪੇ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਕਿਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ,
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ,
ਜਿੱਥੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਤਵੱਜੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ,
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ,
ਜਦੋਂ ਅੱਗੋਂ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਦੀ ਥਾਂ ਤਮਾਚੇ ਮਿਲਦੇ ਨੇ ,
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ,
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ,
ਜੋ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀਆਂ ,
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਖਸ ਤੋਂ ,
ਜੋ ਨਕਾਬ ਪਹਿਨ ਕੇ ਖੇਡਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੂਤ ਭੂਤ ,
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ
ਜੋ ਸੁਣਦੀਆਂ ਤਾਂ ਹਨ ,
ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ,
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਚੀੜੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ,
ਤੇ ਵੱਢ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਬੋਲੀ ਦੇ ਕੇ ,
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦੇ ਨੇ ,
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਗੀਤਾਂ ਤੋਂ ਤੇ ਸਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੈਣ ਸੁਣਦੇ ਨੇ ,
ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ,
ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਈਕਲ ,
ਲੜਖੜਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਡਿੱਗਦਾ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ,
ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਦੋ ਡੰਗਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦਾ ਪਉਆ ,
ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਬੜੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਰਾਹ ਜਾਂਦਾ ਬੰਦਾ
ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਟੀਕੇ ਤੋਂ ਡਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ,
ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ।
ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਲੱਗਦਾ।
ਲੇਖਕ - ਹਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਸੰਪਰਕ- 9750001832

ਕਵਿਤਾ

ਦਿਲ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਕਰੋ ਰਾਗ ਆਵੇ ਨਾ ,
ਤੇਰੇ ਬਾਝੋਂ ਬਾਹਰ ਆਵੇ ਨਾ।
ਹੋਈ ਹੋਊਗੀ ਕਿਣ ਮਿਣ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ,
ਐਵੇਂ ਠੰਡੀ ਫੁਹਾਰ ਆਵੇ ਨਾ।
ਖੁਸ਼ਕ ਹੋਈਆਂ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ,
ਕੋਈ ਖੜ ਕੋਈ ਤਾਰ ਆਵੇ ਨਾ।
ਜੀਨੂੰ ਕੀਤਾ ਏ ਦਿਲ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਏ ,
ਸਾਨੂੰ ਭੂਤਾ ਪਿਆਰ ਆਵੇ ਨਾ।
ਸੀਸ਼ਾ ਵੀ ਦਿਲ ਉਦਾਸ ਕਰਦਾ ਏ ,
ਜਦ ਉਹ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਗਾਰ ਆਵੇ ਨਾ।
ਰੋਗ ਜਦ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ,
ਦਰ ਤਬੀਬ ਏ ਬਿਮਾਰ ਆਵੇ ਨਾ।
ਵਜਹਾ ਬੇਚੈਨਗੀ ਦੀ ਕੁੱਝ ਤਾਂ ਹੈ ,
“ਅਮਨ” ਐਵੇਂ ਬੁਖਾਰ ਆਵੇ ਨਾ।
ਪ੍ਰੀਤ “ਅਮਨ” , ਮੋਰਿਡਾ
6280932905

ਮੇਲ

ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕੀ ਹੋਇਆ
ਸਾਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਆਪਣੀ
ਆਪਣੀ ਲੱਗਦੀ ਐ
ਲੱਗਦੇ ਜਿਵੇਂ ਭੁੱਲ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖ
ਖਿੜ ਖਿੜਾ ਕੇ ਹੱਸ ਰਹੇ ਹੋਣ
ਕੰਡੇ ਜਿਵੇਂ ਦੂਰ ਖੜੇ
ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ
ਸ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਜਤਾ ਰਹੇ ਹੋਣ
ਐਂ ਲੱਗਦੇ ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਨਫਰਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ
ਤੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ
ਪਿਆਰ ਦੀ ਮਿੱਠੀ-ਮਿੱਠੀ
ਖੁਸ਼ਬੂ ਆ ਰਹੀ ਹੋਵੇ
ਵਗਦੀ ਹੋਈ ਹਵਾ ਲੱਗਦੀ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ
ਮਸ਼ਕਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ
ਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ
ਕਲ੍ਹ ਕਲ੍ਹ ਕਰਦਾ ਪਾਣੀ
ਸਾਡਾ ਗੀਤ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਨਾਲ
ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਪੱਤੇ ਜਿਵੇਂ ਸਾਜ਼ ਵਜਾ ਰਹੇ ਹੋਣ
ਤੇ ਪੰਛੀ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ
ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਗਮ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ
ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੰਨ ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਹੋਣ ਤੇ ਟਿਮਟਮਾਉਂਦੇ ਤਾਰੇ
ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ
ਹੁੰਗਾਰੇ ਡਰ ਰਹੇ ਹੋਣ।
ਤੇ ਅਸੀਂ ਦੂਰ ਖੜੇ
ਇਹ ਸਭ ਨਜ਼ਾਰਾ
ਤੱਕ ਰਹੇ ਹੋਈਏ।
ਹੰਸ ਕਲੇਰ, ਦੁਗਲ 98789-46038

ਕਵਿਤਾ... ਕੁੜੀਆ

ਪੁੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਮੋਹ ਜਤਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਚ ਪੇਕੀ ਦੁੱਖ ਵੇਡਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਕਹਿੰਦੇ ਪੁੱਤ ਕਪੁੱਤ ਤਾ ਸੋ ਵਾਰੀ ਹੋ ਜਾਦੇ ਨੇ ,
ਮਾਪਿਆ ਦਾ ਸਦਾ ਸਾਥ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਬਾਬੁਲ ਦੀ ਪੱਗੜੀ ਤੇ ਵੀਰਾ ਦੀ ਰੱਖੜੀ ਨੂੰ ,
ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਦੇ ਤਾਜ ਵਾਗ ਸਜਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਵੀਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇ ,
ਖੁਸ਼ੀ ਚ ਖੂਬ ਗਿੱਧਾ ਭੰਗੜਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਧੀਆਂ ਬਗੈਰ ਵਿਹੜਾ ਮਾਪਿਆ ਦਾ ਸੁੰਨਾ ਹੀ ਏ ,
ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੇਤੇ ਕਾਫੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਨਾ ਸਜਾਉ ਲੋਕੋ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ,
ਵਿੱਦਿਆ ਗਹਿਣਾ ਜੋ ਪਹਿਨਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਕਵੀ ਵੀਰੋ ਹੋਰ ਨਾ ਲਿਖੋ ਪਰਾਇਆ ਧਨ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ,
ਪੁੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਾਣ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਡਾਹਵੇ ਦੀ ਖਿਲਾਰੀ ਜੋ ਚੋਗ ਚੁੱਗਦੀਆਂ ਨੇ ,
ਮਾਪੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਮੀਹ ਵਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਰੱਬ ਦਾ ਏ ਵਾਸਤਾ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੁੱਝ ਵਿੱਚ ਮਾਰੋ ,
ਖਿੜਨ ਦਿਓ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜੱਗ ਰੁਸ਼ਨਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਟਾਲਾਂ ਵਾਲਾ ਸੱਤੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕਰੋ ਦੁਆਵਾ ਇਹ ,
ਹੱਸਦੀਆਂ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਰਹਿਣ ਹਸਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆ।
ਸੱਤੀ ਉਟਾਲਾਂ ਵਾਲਾ
9915770356

ਉਹਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ !!!

ਉਹਨੇ ਕੱਲ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ , ਕੀ ਕੁੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਤੂੰ
ਕੁਝ ਦੱਸ ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ , ਕਿਉਂ ਬੁੱਤ ਬਣਿਆ ਏ ਚੱਕ ਦਾ ਤੂੰ
ਮੈਂ ਸਿਰ ਆਪਣਾ ਢੱਕਿਆ , ਕੁਝ ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ
ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਇਹ ਕੀ ਕਰਦਾ ਏ , ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਨਾ ਰੱਬ ਦਾ ਜੋ ਲੈਣ ਲੱਗਾ
ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕੁੜੀਆਂ ਮਾਂ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੇ , ਧੀਆਂ ਤੇ ਬਹੁਆ ਨਨੈਣਾ ਨੇ
ਇਹ ਇੱਜ਼ਤ ਨੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਘਰ ਦੀ , ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇ ਗਹਿਣਾ ਨੇ
ਇਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੋਹ ਤੇ ਮੱਮਤਾ ਏ , ਹਰ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣੇ ਦੀ ਸੰਮਤਾ ਏ
ਹਰ ਬਾਪ ਦਿੰਦਾ ਕੱਢ ਦਿਲ ਆਪਣਾ , ਸੋਚਿਉ ਨਾ ਮੱਥੇ ਡੰਮਤਾ ਏ
ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬਿਨ ਵੇਹੜਾ ਸੁੰਨਾ ਤੇ , ਸੁੰਨਾ ਏ ਗੁੱਟ ਜੀ ਵੀਰਾ ਦਾ
ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਲਈ ਚੁੰਨੀ ਲਓ , ਨਾ ਹਰ ਕੁੜੀ ਚੋੜਾਕਾਂ ਹੀਰਾ ਦਾ
ਸੁਣ ਗੱਲਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਕਮਲੀ ਜਿਗੀ , ਕਹਿੰਦੀ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਦਕੇ ਵੇ
ਤੂੰ ਘੁੰਮਣ ਆਲਿਆ ਸ਼ਾਇਰ ਮੇਰਾ , ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਰੱਬ ਨੇ ਲੁੱਭ ਕੇ ਵੇ
ਤੂੰ ਘੁੰਮਣ ਆਲਿਆ ਸ਼ਾਇਰ ਮੇਰਾ , ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਰੱਬ ਨੇ ਲੁੱਭ ਕੇ ਵੇ
ਜੀਵਨ ਘੁੰਮਣ

ਕਵਿਤਾ

ਫਿਕਰ ਹੈ , ਮੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਸੱਜਣਾ ,
ਫਿਕਰ ਨਾ , ਮੈਨੂੰ ਜੱਗ ਦਾ ,
ਪਿਆਰ ਮੇਰੇ ਦਾ ਸੂਰਜ ਚੰਨਾਂ ,
ਵੇ , ਰਹੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੱਗਦਾ।
ਪਿਆਰ ਮੇਰੇ ਦੀ , ਚਮਕ ਨੂੰ ਸੱਜਣਾ ,
ਨਾ ਨਜ਼ਰ , ਕਿਸੇ ਦੀ ਲੱਗੇ ,
ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਚੰਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ,
ਵੇ , ਵਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਜੱਗੇ ,
ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ , ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਵਾਂ ,
ਸੱਚੇ ਸੁਚੇ ਓਸ ਰੱਬਦਾ।
ਪਿਆਰ ਮੇਰੇ
ਬਣ ਚੰਕੋਰ , ਸੁਣ ਵੇ ਸੱਜਣਾ ,
ਰਹਾਂ , ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੱਕਦਾ ,
ਸਿਫਤਾਂ ਤੇਰੀਆ , ਕਰ ਵੇ ਸੱਜਣਾ ,
ਮੂਹ ਮੋਰਾ ਨਾ , ਕਰਦਾ ਥੱਕਦਾ ,
ਮੇਰਾ ਮੈਨੂੰ , ਕਹੀ ਜਾ ਤੂੰ ,
ਬਸ ਮੂਹੇ , ਤੇਰੇ ਏ ਹੋ ਫੱਬਦਾ।
ਪਿਆਰ ਮੇਰੇ
ਬਣ ਕੋਈ ਫੱਕਰ ਸੱਜਣਾ ,
ਪਾ ਕੁੱਲੀ , ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਚ ਬਹਿਜਾ ,
ਤੂੰ , ਮੇਰੇ ਲਈ ਢਹਿਜੇ ਸੱਜਣਾ ,
ਮੈ , ਤੇਰੇ ਲਈ ਢਹਿਜਾ ,
ਪੀੜ ਮੇਰੀ ਤੂੰ , ਸਮਝ ਲੈ ' ਦਰਦੀ ' ਰਹਿ ,
ਪੀੜ ਮੇਰੀ ਚ ਵੱਗਦਾ।
ਪਿਆਰ ਮੇਰੇ
ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ
ਸੰਪਰਕ ਨੰ : - 9855155392

ਕਵਿਤਾ

ਘੜੀ ਦੀ ਟਿਕ-ਟਿਕ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿਣੀ ,
ਪਲ-ਪਲ ਏ ਜਿਦਗੀ ਢਲਦੀ ਰਹਿਣੀ ,,

ਜਿਉਂਦੇ ਜਦ ਤੱਕ ਮਾਣਦੇ ਰਹੋ ਬਹਾਰਾਂ ,
ਰਾਹ ਏ ਸਦਾ ਮੌਤ ਦੇ ਵੱਲ ਦੀ ਰਹਿਣੀ ,,

ਰਲ-ਮਿਲ ਰਹੇ ਕਰੋ ਸਭ ਦਾ ਦਿਲ ਤੋਂ ,
ਦੁਨੀਆਂ ਤਾਂ ਮਤਲਬੀ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿਣੀ ,,

ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਕਰਲੋ ,
ਮਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਅੱਖ ਇਹ ਮਲਦੀ ਰਹਿਣੀ ,,

ਦਿਲ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੁਖਾ ਨਾ ਬੈਠੀ ਕੋਈ ,
ਨਿਮਾਣੀ ਜਿਦ ਨਹੀਂ ਦੁੱਖ ਝੱਲਦੀ ਰਹਿਣੀ ,,

ਚੰਗਾ ਪੜ੍ਹੋ ਸੁਣੋ ਤੇ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ,
ਮਾੜੀ ਸੋਚ ਆਪੇ ਅੰਦਰੇ ਗਲਦੀ ਰਹਿਣੀ ,,

ਤਾਨੇ ਮਹਿਣੇ ਸਭ ਦੇ ਹੀ ਵਜਹਾ ਬਣਾ ਲਓ ,
ਜਿੱਤਣ ਨੂੰ ਜਰੂਰਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਰਹਿਣੀ ,,

“ਗੁਰੀ” ਬੁਰਾ ਸੋਚੋ ਅਤੇ ਕਰੋ ਨਾ ਭੁੱਲਕੇ ਵੀ ,
ਹਰ ਬਲਾ ਹੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਏ ਟਲਦੀ ਰਹਿਣੀ ,,
ਗੁਰਵਿੰਦਰ “ਗੁਰੀ”
98154-56177

ਕਵਿਤਾ

ਕੀ ਹੈ ਤੂੰ ਜਿਦਗੀ ਤੇ ਕੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਵੇਹੜੇ ਖਾਸ ,
ਕੁਬਲਾ ਜੇਹੀ ਨਰਮ ਵੀ , ਕਿਤੋਂ ਸਖਤ ਹੈ ਬਾਸ।

ਜਨਮ ਦੇਕੇ ਮਹਿਕ ਦੀਆਂ ਕਿਲਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ,
ਕਿ ਰਾਜ ਹੈ ਆਖਰ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੀ ਦੇਵੇ ਨਾਸ਼।

ਦਸਤਕ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਪਤਝੜਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਤੋਂ ,
ਹਵਾ ਦੇ ਬੁਲੇਆ ਵਾਂਗਰ ਚਲਦੀ ਰੱਖੇ ਸਾਸ।

ਵਗਦੀ ਰਹੇ ਜਿਸਮਾਂ ਚ ਲਾਲ ਲਹੂ ਚ ਘੁਲ ,
ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਉਗਦਾ ਫਿਰੇ ਮਾਸ।

ਤੂੰ ਸਫਰ ਹੈ ਕੋਈ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਦਾ ,
ਜਿਸਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਨਿੱਤ ਉਗਦੀ ਦਿਸਦੀ ਆਸ।

ਸਾਨੂੰ ਭਟਕਿਆ ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੀ ਗਲ ਲਾ ਜਾਦੀ ,
ਉਮੀਦਾ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਤੁਰੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਤਲਾਸ਼।

ਤੂੰ ਸਿਖਾਂ ਰਹੀ ਲਿਖਾ ਰਹੀ ਜੋ ਵੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ,
ਤੇਰਾ ਫਿਕਰ ਹੈ ਜਿਕਰ ਹੈ ਜਦ ਤੀਕ ਵਾਸ।

ਰੰਗਾਂ ਲਈ ਰੰਗ , ਜੰਗਬਾਜ ਲਈ ਜੰਗ ਜੇਹੀ ,
ਸਾਡੇ ਵੀ ਵਿੱਚ ਖਿਆਲੀ ਕਿਤੇ ਵਸਦਾ ਹੈ ਪਾਸ਼।

ਦੀਪ ਬਰਾਰੀ
7087675977

ਕਵਿਤਾ

ਕਰਲੋ ਕਮਾਈ ਹੱਕ ਸੱਚ ਦੀ , ਭਵਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜੇ ਹੈ ਲੰਘਣਾ।
ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਤੂੰ ਮੰਗਣਾ , ਬੰਦੇ ਕੋਲੋਂ ਹੱਥ ਅੱਡ ਮੰਗ ਨਾ।।
ਬੇਈਮਾਨੀ ਠੱਗੀਆਂ ਤੋਂ ਧੋਖੇ ਜੋ , ਆਪਣਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਦਾ ਮਾਰਦਾ।
ਹਰ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਗਾੜ ਕੇ , ਆਪਦਾ ਤੂੰ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰਦਾ।।
ਚੱਤੇ ਪਹਿਰ ਮਾਇਆ ਕੱਠੀ ਕਰਨੀ , ਸੋਚਦੇਂ ਤੂੰ ਕਰਾਂ ਕਿਹੜੇ ਢੰਗ ਨਾ ,,,,,,
ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਤੂੰ ਮੰਗਣਾ ,,,,,,
ਰਾਖਾ ਜਿਹੜਾ ਕੁੱਲ ਕਾਇਨਾਤ ਦਾ , ਉਂਗਲਾਂ ਤੇ ਓਸਨੂੰ ਨਚਾਉਣੈਂ ਤੂੰ।
ਜਿਹੜੇ ਕਰ ਇਕਰਾਰ ਆਇਓਂ ਓਹਦੇ ਨਾ , ਦਿਲੋਂ ਦੱਸ ਕਿਨੇ ਕੁ ਪੁਗਾਉਣੈਂ ਤੂੰ ?
ਕਦੇ ਕਦੇ ਯਾਦ ਕਰ ਓਸਨੂੰ , ਯਾਦ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤੂੰ ਵੀਰਾ ਸੰਗ ਨਾ ,,,,,,
ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਤੂੰ ਮੰਗਣਾ ,,,,,,
ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰ ਖਾਵੇਂ ਜੇ , ਪੱਲਾ ਅੱਡਣ ਦੀ ਪੈਂਦੀ ਕਿਤੇ ਲੋੜ ਨਾ।
ਮਿਹਨਤਾਂ ਨੂੰ ਫਲ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ , ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਰਹਿਣੀ ਵੀ ਕੋਈ ਬੋੜ ਨਾ।।
ਭਾਰ ਬਣ ਜਾਣਾਂ ਕਿਸੇ ਤੇ ਗੁਨਾਹ ਹੈ , ਕਰੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਤੰਗ ਨਾ ,,,,,,
ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਤੂੰ ਮੰਗਣਾ ,,,,,,
ਫਲ ਸਬਰਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮਿੱਠਾ ਬਹੁਤ ਹੀ , ਜਿਗਰੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਰੱਖ ਸਕਦਾ।
ਮਿਠਤੁ ਹਲੀਮੀ ਆਪ ਬਖਸ਼ੋ , ਕੋਈ ਕੋਈ ਹੀ ਮਜ਼੍ਹਾ ਹੈ ਚੱਢ ਸਕਦਾ।।
ਓਹਦੀ ਰਹਿਮਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੱਦਾਗੁਰੀਆ , ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਸਕੇ ਚੜ੍ਹ ਰੰਗ ਨਾ ,,,,,,
ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਤੂੰ ਮੰਗਣਾ ,,,,,,
ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾਂ ਦੱਦਾਗੁਰ 95691-49556

ਸਾਉਣ ਸਖੀਆਂ ਦਾ

ਸੁਣ ਨੀ ਮਾਏ ਸਾਉਣ ਚੜਿਆਂ
ਮੇਲ ਹੋਣ ਗੇ ਸਖੀਆਂ ਨਾਲੇ ,
ਬੜਾ ਚੜਿਆਂ ਐ ਚਾਅ ਨੀ
ਉਡੀਕੀ ਜਾਵਾਂ ਵੀਰ ਦੇ ਰਾਹ ਨੀ ,
ਤੀਆਂ ਤਿਉਹਾਰ ਮਸਾਂ ਮਸਾਂ ਆਏ
ਤੀਜ ਦੇ ਉਹ ਮੇਲੇ ,
ਸਖੀਆਂ ਦੇ ਉਹ ਖੇਲੇ ,
ਪੀਘ ਦੇ ਹੁਲਾਰੇ ,
ਪੱਖੀਆਂ ਚਰਖੇ ਤੇ ਉਹ ਸੰਧਾਰੇ
ਮਹਿੰਦੀਆਂ ਦੇ ਉਹ ਰੰਗ ਨੀ
ਮਸਾਂ ਮਸਾਂ ਇੱਕਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਾਉਣ ਦੇ ਸੰਗ ਨੀ ,
ਪਿੱਪਲੀ ਦੇ ਹੋਠਾਂ
ਗਿੱਧਾ ਪਾਉਂਦਾ ਨੀ ਖਿਲਾਰੇ।
ਖੀਰ ਤੇ ਪੂੜੇ ਖਾ ਨੀ ਨਾਰੇ।
ਵੱਖਰੇ ਹੀ ਦਿਖਦੇ
ਸਾਉਣ ਦੇ ਇਹ ਰੰਗ ਨੀ ,
ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਕਣੀ ਐ ਪੈਂਦੀ ,
ਬੋਹੜਾ ਦ ਹੋਠ ਪੀਘ ਦੇ ਸੰਗ ਨੀ
ਉੱਤੋਂ ਸੱਤ ਰੰਗੀ ਪੀਘ ਦੇ ਉਹ ਰੰਗ ਨੀ
ਕਰਾਂਦੇ ਨੀ ਮਾਏ ਸਾਡਾ ਸਖੀਆਂ ਨਾ ਸੰਗ ਨੀ ,,
ਗੁਰੀ ਆਦੀਵਾਲ 76579020053

ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਕਹਿਰ ਵੇਖ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰ
ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਕੂਚ ਕਰ ਚੁੱਕੇ
ਸਨ ? ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ
ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ? ਕਣਕ ਦੀ ਵਾਢੀ
ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਝੋਨਾ ਕਿਵੇਂ
ਲੱਗੇਗਾ ? ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਸ ਦਾ
ਫਿਕਰ ਲਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ? ਮੈਂ ਸਦਕੇ ਜਾਵਾਂ
ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਜਿਹਨਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਖੇ ਸਮੇ
ਕਦੇ ਵੀ ਪਿੱਠ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ ? ਸਾਰੇ ਹੀ
ਨੌਜਵਾਨ ਤੇ ਬੁੱਢੇ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਆ ਗਏ
? ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਕਣਕ ਦੇ
ਸੀਜਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਸਿਰੇ ਲਾ ਦਿਤਾ
? ਹੁਣ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ
ਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਕੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਵਾਈ ਵਾਸਤੇ
ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਲੋਬਰ ਪਕੀ ਕਰ ਲਈਏ
? ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ
ਘਰ ਜਾਂਦੇ ? ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਝੋਨਾ
ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪੱਕਾ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦੇ ? ਮੈਂ
ਵੀ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ
ਰਹਾਂ ? ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜਾਣਕਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ
ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ? ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਰਾ
ਪਰਿਵਾਰ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ? ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ
ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਲਾਈ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ
ਨੂੰ ਉਨਾਂ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿਤਾ ? ਮੁਖੇ ਦੀ ਘਰ
ਵਾਲੀ ਰਾਜ਼ੀ ਕਹਿਦੀ ਭਾਉ ਅਸੀਂ ਤਾਂ
ਖੁਸ਼ ਤਾਂ ਹੋਏ ਹਾਂ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਘਰ
ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਇਝ ਨਾ ਕਰੋ ਅਕਸਰ ਤੁਸੀਂ

ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਘਰ, ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝ
ਨਹੀਂ ਆਈ ? ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜੀਆਂ ਨੇ ਦੁਖੀ
ਹੋ ਗਏ ਥੱਕ ਹਾਰ ਕੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇ ਦਰ
ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ? ਪਰ ਜਿਨੇ ਦਿਨ
ਉਥੇ ਰਿਹਾ ਠੀਕ ਸੀ ਪਰ ਘਰ ਆਉਂਦਿਆਂ
ਹੀ ਚਿੱਟਾ ਲਾਉਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ ? ਹੁਣ
ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ
? ਇਹ ਆਪਣਾ ਨਸ਼ਾ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਸੁਤਾ
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ? ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਮਿਨਤਾਂ
ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੇ ? ਹੁਣ ਇਹਨੇ
ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਦੀਓ ਮੈਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਦਿਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਨੀਰੀ
ਪੁਟਾ ਦਿਆਂਗਾ ? ਹੁਣ ਅਗੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਸਾਡੇ
ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਰਜ਼ ਕੇ ਚੜ੍ਹਾਈ
ਹੀ ਨਾ ਕਰ ਜਾਵੇ ? ਖੜੇ ਦੁਖੀ ਹਾਂ, ਰਾਜ਼ੀ ਦੇ
ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੱਮ ਛੱਮ ਪਾਣੀ ਵਗਣ ਲਗ
ਪਿਆ ? ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸੇ ਦੇਣ
ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ? ਮੈਂ
ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਉਥੋਂ ਤੁਰ ਪਿਆ ?
ਰਾਹ ਵਿਚ ਇਹੋ ਹੀ ਸੋਚਦਾ ਆਇਆ ਕਿ
ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਨਸ਼ੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ
ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ? ਪਰ ਇੱਧਰ ਘਰਾਂ ਦੇ
ਘਰ ਚਿੱਟੇ ਨੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ ? ਚੰਦ
ਪੈਸਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ
? ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਤਕ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਇਸ ਗੱਲ
ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ? ਕੌਣ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ
ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇਗਾ
? ਹੋਰ ਕਿਨਾ ਚਿਰ ਮੁਖੇ ਵਰਗੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ
ਬੋਝ ਬਣਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ
ਜਬਾਬ ਕੌਣ ਦੇਵੇਗਾ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ?

ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰ ਘਰ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਘਰ ?

ਸਾਡੇ ਹੀ ਹੋ ? ਆਪਣਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣਾ
ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ? ਉਹ ਤਾਂ ਤੇਰੀ
ਗੱਲ ਠੀਕ ਏ ਭਾਉ ? ਪਰ ਅੱਜ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ
ਜ਼ਰੂਰ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ? ਮੈਂ
ਹੱਸ ਪਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਵੇਖੋ ਜੀ ਇਹ ਤਾਂ
ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਦਸਤੂਰ ਹੈ ? ਬਿਨਾਂ ਮਤਲਬ
ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਤਾਂ ਕੀ ਕਿਸੇ
ਨਾਲ ਗੱਲ ਤਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ? ਫਿਰ ਮੇਰੀ
ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਹੀ ਛੱਡੋ, ਮੈਂ ਤਾਂ 28-
30 ਸਾਲ ਬਾਹਰ ਫੌਜ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ
ਹਾਂ ? ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਮੁਖੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਹੋਇਆ ਸੀ ? ਹੁਣ ਵੇਖ ਮੁੱਖਾ ਪੋਤਰਿਆਂ
ਵਾਲਾ ਬਣਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ ? ਹੁਣ ਬਚੇ ਕਿਹੜਾ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਿਆਣਦੇ ਨੇ ? ਬਸ ਰਾਹ ਗਲੀ ਜਾਂਦੇ

ਵੇਖ ਲਈ ਦਾ ਏ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਘਰੋਂ ਕਿਹੜਾ
ਨਿਕਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਸਾਡੀ ਗਲਬਾਤ
ਕਾਫੀ ਲੰਬੀ ਹੋ ਗਈ ਇਨੇ ਨੂੰ ਚਾਹ ਵੀ ਬਣ
ਕੇ ਆ ਗਈ ? ਚਾਹ ਪੀਂਦਿਆਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ
ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ? ਅਸੀਂ
ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਝੋਨਾ ਲਵਾਉਣਾ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ
ਨੇ ਲਾਉਣਾ ਏ ? ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਪਾਸੇ ਲੈ
ਦਿਉ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ
ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਮਤਲਬ ਏ ? ਇਹ ਤਾਂ ਗੱਲ
ਤੁਹਾਡੀ ਠੀਕ ਏ ? ਪਰ ਬੰਦੇ ਬੰਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਏ, ਹਰ ਥਾਂ ਨਿਰੂ ਪੈਸੇ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਚਲਦੇ ? ਚਲੇ ਠੀਕ ਏ ਤੁਸੀਂ ਇਝ ਕਰੋ ਸਾਨੂੰ
ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪਹਿਲਾ ਦੇ ਦੀਓ ? ਅਸੀਂ
ਆਪਣੇ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਈਏ ? ਇਹ ਆਪਣਾ

ਨਸ਼ਾ ਲੈ ਆਵੇਗਾ ? ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ
ਦਸ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਵਾਏਗਾ ? ਮੈਂ ਹਸ ਕਿ
ਕਿਹਾ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨੇ
ਮਰਜ਼ੀ ਲੈ ਲੈਣਾ ? ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ
ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਦੇਣੇ
ਹਨ, ਕਿਹੜਾ ਅਮਲੀ ? ਭਰਾਵਾਂ ਤੇਨੂੰ ਕੀ
ਦਸੀਏ ਜੁਆਕਾਂ ਦਾ ਪਿਉ ਹੀ ਅਮਲੀ ਏ
? ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੋ ਤਿੰਨ ਸੌ ਦਾ ਚਿੱਟਾ ਲਾਉਦਾ
ਏ ? ਜਿਸ ਦਿਨ ਪੈਸੇ ਨਾ ਦੇਈਏ ਤਾ ਸਾਨੂੰ
ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ? ਮੈਨੂੰ
ਰਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਾ ਆਇਆ ?
ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ
ਇਹ ਕਦੇ ਦਾ ਅਮਲੀ ਬਣ ਗਿਆ ਏ ?
ਰਾਜ਼ੀ ਕਹਿਣ ਲਗੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ

ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਸਹੁਰਾ ਵੀ ਦਾਰੂ ਪੀਂਦਾ
ਸੀ ? ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਇਹ ਵੀ ਪੀਣ ਲਗ
ਪਿਆ ? ਪਹਿਲਾਂ ਘੁੱਟ ਕੁ ਪੀਂਦਾ ਸੀ ਹੌਲੀ
ਹੌਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਪੀਣ ਲਗ ਪਿਆ ? ਫਿਰ ਹਰ
ਰੋਜ਼ ਦੀ ਇਨੀ ਮੂਲ ਕਿਥੋਂ ਆਉਣੀ ਸੀ ? ਇਸ
ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ
ਕੱਢਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ? ਇਸ ਨੂੰ ਪੀਣ ਦੇ
ਨਾਲ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵੇਚਣ ਦੀ ਆਦਤ ਵੀ
ਪੈ ਗਈ ? ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸੌ
ਦਿਨ ਚੋਰ ਦਾ ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਧ ਦਾ ? ਉਹ
ਵੀ ਦਿਨ ਆ ਗਿਆ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚਲਦੀ
ਭੱਠੀ ਫੜ ਲਈ ? ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਜਮਾਨਤ ਨਾ
ਹੋਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸੜਦਾ ਰਿਹਾ ? ਅਸੀਂ
ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਥੇ ਸੁਧਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ

ਕਿੱਥੇ ? ਜਦੋਂ ਆਇਆ ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ
ਮਰਨ ਲਗ ਪਿਆ ? ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤੋੜ ਲਗ
ਗਈ ਅਸੀਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ
? ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਡਾਕਟਰ ਜੀ ਤੇਰੇ
ਵਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ? ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਚਿੱਟੇ ਦੀ
ਦਸ ਪਾ ਕਿਥੋਂ ਮਿਲੇਗਾ ? ਇਹ ਸੁਣਦੇ ਹੀ
ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਦੀ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲਿਓ
ਮਿੱਟੀ ਨਿੱਕਲ ਗਈ ? ਇਹ ਕੀ ਲੋਹੜਾ
ਪੈ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਤਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੂਰੀ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਹੁਣ ਚਿੱਟਾ ਕਿਥੋਂ ਪੂਰਾ
ਕਰਾਂਗੇ ? ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਧਾਰ
ਘਰ ਹੈ ਉਥੋਂ ਲੋਕ ਸੁਧਰਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ?
ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਚਿੱਟਾ ਲਾਉਣ ਦਾ ਆਦੀ
ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ? ਕੀ ਉਹ ਸੁਧਾਰ ਘਰ ਹੈ

“ ਨੀ ਚੱਲੀਏ ਨੀ ਦੀਪੀ ਮੇਰੀ ਤੇ ਭਰ
ਗਈ ਏ ਝੋਲੀ, “ ਰੁਕ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ
ਵੇਖ ਲਈਏ ਹੋਰ, “ ਸੜਕ ਦੇ ਕੰਢੇ ਲੱਗੇ
ਕੂੜੇ ਦੇ ਢੇਰ ਚੋਂ 20-22 ਸਾਲ ਦੀਆਂ
ਦੋ ਗਰੀਬ ਕੁੜੀਆਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ
ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਸਮਾਨ ਲੱਭ ਰਹੀਆਂ
ਸਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਸੀ ‘ਤੇ
ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਫਾਲਤੂ।
ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਪੱਕੇ ਗੁੜ ਵਰਗਾ ਰੰਗ,
ਤਿੱਖੇ ਨੈਣ ਨਕਸ਼ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਪਾਸੇ
ਪਾਏ ਚੰਨ ਤਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ
ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਦਿੱਖ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।
ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ‘ਤੇ ਟੰਗੀਆਂ
ਝੋਲੀਆਂ ਇਝ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ
ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਤੂੜੀ ਵਾਲਾ ਕੁੱਪ ਭਰਿਆ
ਹੋਵੇ।
ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣਾ ਬਚਿਆ ਸਮਾਨ
ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰ
ਆਈਆਂ। ਰਸਤੇ ‘ਚ ਇਕ ਘਰ ਅੱਗੇ
ਬੜੀ ਚਹਿਲ ਪਹਿਲ ਵੇਖ ਉੱਥੇ ਹੀ
ਰੁਕ ਗਈਆਂ, ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ
ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਘਰ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਹੈ, ਕੱਲ੍ਹ
ਨੂੰ ਆਵਾਂਗੀਆਂ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਉੱਥੋਂ
ਤੁਰ ਆਈਆਂ।
ਪੁਰਬ ਵੱਲ ਸੂਰਜ ਦੀ ਟਿੱਕੀ ਚੜ੍ਹ
ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ
ਵਿਚ ਕੁਝ ਹਿੱਲ ਜੁੱਲ ਹੋਈ, ਅੱਗੇ ਤਾਂ
ਚੁੱਲੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਆਦਮੀ
ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਗਰਟਾਂ
ਬਾਲ ਇਕ ਝੁੰਡ ਜਹੇ ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਇਕ
ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਛੱਡਣ ਲੱਗੇ।
ਉਲਝੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਆਰਦੀ ਹੋਈ ਨੂਰੀ

ਆਪਣੀ ਮੰਜੀ ਤੋਂ ਉੱਠੀ, ਮੂੰਹ ਹੱਥ ਧੋਤੇ
ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ ਅੱਜ
ਤਾਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ
ਜਾਣੈਂ, ਉੱਥੋਂ ਖੜੀ ਨੇ ਹੀ ਦੀਪੀ ਨੂੰ
ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ, “ ਨੀ ਦੀਪੀ ਆ ਜਾ ਨੀ
ਚੱਲੀਏ, “ ਓ ਕੋਠੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ
ਘਰ, “ ਆਈ, “ ਡੋਲੂ ਵੱਡਾ ਚੱਕ
ਲਿਆਵੀਂ ਰੋਟੀਆਂ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਵੀ ਲੈ
ਆਵਾਂਗੀਆਂ, “। ਹੁਣ ਕਾਹਲੇ ਪੈਰੀਂ ਉਹ
ਦੋਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ
ਪਈਆਂ, ‘ਤੇ ਰਾਹ ‘ਚ ਆਉਂਦੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ
ਕਰਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।
“ ਨੀ ਤੈਨੂੰ ਗੱਲ ਦੱਸਾਂ ਇੱਕ, “ ਹਾਂ
ਬੋਲ, “ ਮੈਂ ਤੇ ਕੱਲ ਉਹ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ
ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੀ ਸਾਂ ‘ਤੇ ਰਾਹ
‘ਚ ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ ਜਹੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ
ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂ ‘ਤੇ
ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਹੈਰਾਨ ਜਹੀ
ਰਹਿ ਗਈ, ਐਨੇ ਸਿੱਧੇ ਜਹੇ ਵਾਲ ਉਹਨਾਂ
ਦੇ, ਸੱਚੀ ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਬੜੇ ਸੋਹਣੇ ਲੱਗੇ,
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੇਖੇ ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਹੇ ਵਾਲ,
ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪ ਫਿਰ ਘਰ ਆ ਕੇ ਕੰਘੀ
ਲਈ ਤੇ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਵਾਲਾਂ ‘ਚ
ਕੀ ਮੈਂ ਵੀ ਉਵੇਂ ਦੇ ਹੀ ਕਰਾਂ, ਪਰ ਏ ਕੀ,
ਇਕ ਵਾਰ ਦੋ ਵਾਰ ਮੈਂ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਦਸ
ਵਾਰ ਕੰਘੀ ਵਾਹ ਛੱਡੀ ਵਾਲ ਉਵੇਂ ਦੇ
ਉਵੇਂ ਹੀ ਟੇਢੇ ਮੇਢੇ ਜਹੇ, “ ਹਾਂ ਹਾਂ
ਹਾਂ, “ ਨੀ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤੈਨੂੰ
ਐਵੇਂ ਹੱਸੀ ਜਾਨੀਂ ਏ, “ ਨੀ ਹੱਸਾਂ ਨਾ
‘ਤੇ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਾਂ, “ ਨੀ ਇਝ ਨੀ ਸਿੱਧੇ
ਹੁੰਦੇ ਵਾਲ ਕੰਘੀ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਕਰਦੀ
ਪਈ ਏ, “ ਹੋਰ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, “ ਉਹ
ਦੁਕਾਨ ਵੇਖਦੀ ਪਈ ਏ, “ ਹਾਂ “ ਉੱਥੋਂ
ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਸਿੱਧੇ ਜਹੇ
ਵਾਲ, “ ਤੇ ਵਾਵਾ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਲੱਗਦੇ
ਨੇ, “ ਇਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, “ ਅੱਛਾ, !
“ ਨੀ ਮੈਂ ਫੇਰ ਉੱਝ ਹੀ ਕਮਲਿਆਂ ਵਾਂਗ
ਕੰਘੀ ਮਾਰਦੀ ਰਹੀ, “ ਦੋਵੇਂ ਹੱਸ
ਪਈਆਂ।
ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਹੁਣ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਵਾਲਿਆਂ
ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ, ਘੰਟਾ ਡੇਢ
ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ ‘ਤੇ
ਬੈਠੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਦੀਵਾਨ ਚੱਲ ਰਹੇ
ਸਨ ‘ਤੇ ਲੋਕ ਆ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਪੀਕਰਾਂ
‘ਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ
ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ। “ ਭਾਈ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ
ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਨੇ ਏਸ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦਾ
ਪੂਰਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤੇ, “ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ
ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਲਾਲੇ ਦੇ ਘਰ ਆਪ
ਜਾ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛਕਿਆ ਸੀ, ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ
ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਭੇਦ ਭਾਵ ਨਹੀਂ

(ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ?)

ਕਵਿਤਾ
ਭਾਵੇਂ ਕੋਰੋਨਾ ਆ ਗਿਆ,
ਪਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਮਝਾ ਗਿਆ।
ਕਾਹਲ ਕਾਹਲ ਵਿੱਚ ਰੁਲ ਗਏ ਆਪਾਂ,
ਆਪ ਹੀ ਖਟਿਆ ਹੱਥੀਂ ਸਿਆਪਾਂ।
ਆਓ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ
ਸਿੱਖ ਲਈਏ,
ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਇਕ ਦਿੱਖ ਦੇਈਏ।
ਪੰਡੀਆਂ ਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਕਰੋ ਆਦਰ,
ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਨਾ ਕਰੋ ਨਿਰਾਦਰ।
ਆਓ ਧਰਤੀ ਗਾਣੀ ਨੂੰ ਸਵਰਗ
ਬਣਾਈਏ,
ਪੌਦੇ ਕਟੀਏ ਨਾ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਲਗਾਈਏ।
ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੰਨ ਗੱਲ, ਰਹੀਏ ਅੰਦਰ,
ਮਨ ਵਿਚ ਹੀ ਨੇ ਸਭ ਮਸਜਿਦ ਮੰਦਰ।
ਉਮੀਦ ਕਰੋ, ਵਹਿਮ ਪਰੇ ਵਗਾਹ,
ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸੋਚ ਨੂੰ, ਲਓ ਅਪਣਾ।
ਰੱਖ ਜਰਾ ਹਿੰਮਤ, ਅਸੀਂ ਜਿੱਤ
ਜਾਵਾਂਗੇ।
ਚੱਕ ਹਨੇਰਾ, ਚਾਨਣ ਅਸੀਂ
ਲਿਆਵਾਂਗੇ,
ਉਮੀਦਾਂ ਦੇ ਚਿਰਾਗ ਅਮਰਜੀਤ
ਜਲਾਵਾਂਗੇ
ਤਾਹੀਦੀ ਬੀਬੇ ਰਾਣੇ, ਬਾਲ ਅਸੀਂ
ਕਰਾਵਾਂਗੇ ॥
ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ, ਪ੍ਰ., ਸਕੂਲ ਝਾਂਗੜੀਆਂ
88727 82684

CLASSIFIED & MATRIMONIAL

Need a beautiful Bride

Neeraj Mehra age 25years , handsome , fair complexion ; seeks punjabi speaking. Virishiv horoscope. Highly educated & at present working in Dubai as a bank officer since past 3 years. He is looking for an educated beautiful girl; US citizen. Punjabi speaking. Religion & caste no bar. No dowry required. Neeraj has very loving compassionate nature & is very hardworking. He is looking to start a family with right girl.

Please contact at : 9172512274 and
Email at: Bihalneeraj@gmail.com

ਲੜਕੇ/ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ 5'-9" 27 ਵਾਸਤੇ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਜਿਹੜੇ ਲੜਕੇ ਦੇ ਭਰਾ 5'-7" 29 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਵਾਉਣਾ .780-807-8861, ਇੰਡੀਆ 98555-97890
ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਉਮਰ 25 ਸਾਲ, ਕੱਚ 5'-10" ਲੁਧਿਆਣੇ ਜਿਲੇ ਵਿੱਚ

25 ਏਕੜ ਜਮੀਨ ਵਿਜਟਰ ਵੀਜੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ.ਆਰ. ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 780-953-6167
ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪੁੰਨੀਆ, ਉਮਰ 25 ਸਾਲ, ਕੱਚ 5'-8" MSC-IT ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 780-904-5608, 780-710-5571 ਈ-ਮੇਲ: bdhillon@carillion.ca

ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਪੜਿਆ ਉਮਰ 28 ਸਾਲ, ਕੱਚ 6 ਫੁੱਟ, ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 20 ਏਕੜ ਜਮੀਨ, ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ.ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 780-716-5859
ਸਿੱਖ ਬੀ ਟੈੱਕ, ਉਮਰ 30 ਸਾਲ, ਕੱਚ 5'-7: ਬਿਜਨਸ ਕਰਦੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 778-838-5989 ਇੰਡੀਆ-

9872719621

ਜੱਟ ਸਿੱਖ, ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜਨੀਅਰ, ਉਮਰ 27 ਸਾਲ, ਕੱਚ 5'-11 ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 514-609-0617

ਜੱਟ ਸਿੱਖ, ਧਾਲੀਵਾਲ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ, ਕੱਚ 5'-10 ਲੁਧਿਆਣੇ ਜਿਲੇ ਵਿੱਚ 25 ਏਕੜ ਜਮੀਨ, ਵਿਜਟਰ ਵੀਜੇ, 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ.ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ : 780-953-6167

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਕੱਚ ਸਾਢੇ 5' ਫੁੱਟ M.A ਲਈ ਜੱਟ Canadian ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ। 780-932-0612, 94172-00545

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਰੇਵਾਲ ਉਮਰ 28 ਸਾਲ ਕੱਚ 5'-3", ਬੀ.ਟੈਕ, ਐਮ.ਟੈਕ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਜੋਰ ਕਰ ਰਹੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਐਡਮਿਟਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ : ਕੈਨੇਡਾ 587-501-3604, ਇੰਡੀਆ : +91 94634-10985

ਸੰਧੂ ਜੱਟ ਸਿੱਖ, ਉਮਰ 25 ਸਾਲ, ਕੱਚ 5'4 ਐਮ ਏ, ਬੀ ਐੱਡ, ਐਮ ਫਿਲ ਲੜਕੀ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼। ਲੜਕੀ ਦਾ ਬਾਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 780-707-3837, 7809036232

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ Canada ਵਿੱਚ Student 24 ਸਾਲ, ਕੱਚ 5'-9 ਲਈ

Canada P.R ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ। 780-932-0612 94172-00545

ਜੱਟ ਸਿੱਖ 24 ਸਾਲ ਕੱਚ 6' ਫੁੱਟ ਲੜਕੇ ਲਈ Canada ਦੀ P.R ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ All Family well settled in Canada.

780-913-1179

ਇੰਡੀਆ +91-90200-00019

ਰਾਮਗੜੀਆ ਸਿੱਖ, ਵਿਜਟਰ ਵੀਜੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਮਰ 27 ਸਾਲ ਕੱਚ 5'-10 ਸੰਪਰਕ 780-782-3313

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਮੀਗ੍ਰਾਂਟ ਰਾਮਗੜੀਆ ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ July 87 Born E'GT(B.Tech), ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਲੜਕੀ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਯੋਗ ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਸਟੂਡੈਂਟ/ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਲੜਕੇ ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮਾਲਵੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਲੜਕੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਐਡਮਿਟਨ ਵਿੱਚ well settled ਹੈ। ਆਪਣਾ Biodata / Picture e-mail : deepedmonton@gmail.com. (whatsapp) or Call ' 780-628-7089

ਢੰਡ ਖਤਰੀ ਲੜਕਾ ਉਮਰ 36 ਸਾਲ ਕੱਚ 5'-8" ਖੁਦ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਭੈਣ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ Well Seattled ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਫਾਈਲ Already Apply ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੀ, ਵਾਸਤੇ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਭੈਣ ਇੰਡੀਆ

ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ। ਸੰਪਰਕ : 9855813008, +1 646-287-9887

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਮੀਗ੍ਰਾਂਟ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਚੀਮਾ ਉਮਰ 30 ਸਾਲ, ਕੱਚ 5'-5" ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਜੋ ਲੜਕੇ ਦੀ ਇੰਡੀਆ ਰਹਿੰਦੀ ਭੈਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੇ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਵਾ ਸਕਣ।

ਸੰਪਰਕ:-780-238-1020

bluewhaleelectrical@yahoo.com

ਰਾਮਦਾਸੀਆ ਸਿੱਖ ਜੁਲਾਹਾ, ਉਮਰ 27 ਸਾਲ ਕੱਚ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ, BSC IT ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 639-470-2491

Jatt sikh dhanoa 27/5,7 Dentist girl in India looking for a suitable match doctor/engineer boy India or abroad. Contact 780 236 0671 India 70872 64520

A Sikh boy residing in Edmonton working as a Engineer, Height 5'-9" Age 33 Years old Looking qualified girl from Alberta. Contact : 780-489-7925

Publish Your METRIMONIAL/CLASSIFIED Advertisement

MATRIMONIAL, PROPERTY, RECRUITMENT, NAME OF CHANGE, BUSINESS

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜੋ

It's time to Grow your Business Advertise with us...

www.preetnama.com
preetnamausa@gmail.com
Contact : +1 201-312-4180

ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ × ਸਵਿਸ ਬੈਂਕ

ਤੁਸੀਂ 'ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ' ਦਾ ਨਾਮ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ
ਬਰਫੀਲੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਨਾਲ ਢਕਿਆ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਮੂਨਾ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਹਰਿਆਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਰਫ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਚਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਝਮਕਣਾ ਭੁੱਲ ਜਾਓਗੇ। ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਹੈ.....!! ਮੈਂ ਇਸ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਤਕਰੀਬਨ 50 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੈਂਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਸਵਿਸਬੈਂਕ' ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ..... ਇਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁੱਝ ਵੱਖਰੇ ਸਨ !! ਇਹ ਸਵਿਸਬੈਂਕ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਗੁਪਤਤਾ ਬਦਲੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਸੂਲ ਕਰਦਾ ਸੀ.....!! ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ

ਹੁੰਦੀ ਸੀ... ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿ ਪੈਸਾ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ..... ਇਸ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ, ਸਵਿਸ ਬੈਂਕ ਸਾਰੇ ਚੋਰਾਂ, ਬੇਈਮਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਮਾਫੀਆ, ਤਸਕਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣ ਗਿਆ!! ਬੈਂਕ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਨਿਯਮ ਸੀ. ਇੱਕ ਰਿਚਾਰਜ ਕਾਰਡ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਖਾਤਾ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਪਾਸਵਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ! ਬੈਂਕ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਨੰਬਰ ਨਾਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਹ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਬਸ ਉਹ ਹੀ ਖਾਤੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇਗਾ.....!! ਪਰ, ਬੈਂਕ ਦਾ ਇੱਕ ਇਹ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਸੀ, ਕਿ ਜੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਾਂ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ 'ਚ ਨਹੀਂ

ਛੇੜਦਾ,, ਤਾਂ ਉਹ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਚ ਪਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬੈਂਕ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ!! ਹੁਣ ਰੋਜ਼ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਮਾਫੀਆ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਲੀਡਰ ਫੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਿੰਨੇ ਤਸਕਰ ਫੜੇ ਜਾਂ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਕਿੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਬਹੁਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਬੈਂਕ ਨੇ 2000 ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਲਾ ਧਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਲੇ ਧਨ ਦੇ 40% ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ..... × ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਲਗਭਗ ਅੱਧਾ ਕਾਲਾ ਧਨ, ਇਹ ਮਾਤਰਾ ਸਾਡੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ.....!! × ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੈਂਕ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿ ਇਸ ਰਕਮ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ. × ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹੋਏ, ਬੈਂਕ ਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਪੂਰੇ

ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਗਈ, ਕਿ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ.....? ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ..... × ਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਚਾਹੁਣ ਬੈਂਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਵੰਡ ਸਕਦਾ ਹੈ × ਅਤੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਇਕ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਮਿਲੇਗਾ.....!! ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ 15 ਦਿਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਚ, 99.2% ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ,..... ਕਿ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.....!! ਸਰਵੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ। × ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਰਾਮ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ.....!! ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਸਰਵੇਖਣ ਸੀ, ਕਿ ਮੁਫਤ ਦਾ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ. × ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਵਾਪਰੀ,

..... 25 ਜਨਵਰੀ 2000 ਨੂੰ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਲੋਕ ਬੈਨਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਵੇਖਣ ਚੈਨਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ..... ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਜੇ 0.8% ਲੋਕ ਮੁਫਤ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਨਤਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਇਹ ਲੋਕ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਹਨ.....!! ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਫਤ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.... × ਇੱਥੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਐਨੀ ਨੀਵੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਅਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁਫਤ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ...!! ਪੜਿਆ ਸੁਣਿਆ, ਰਹਿ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਦੇਸ਼, ਵਾਰੇ /ਕਾਪੀ ਦੀਪ ਰੱਤੀ

Four Truck Drivers Needed at New Jersey (USA)

- Drivers For Volvo 2020
- Experience Drivers Preferred
- Good Salary

Sarpanch Transport

Contact for More Information

Aman : 443-514-6345, Raman : 518-801-5172

Sarpanchtransport@gmail.com

ਔਰਤ ਤੋਂ ਔਰਤ ਤੱਕ (ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਖ)

ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੁਣਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਧੀ ਨਹੀਂ, ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ। ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਭ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਹਰਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪੁੱਤਰ ਵੱਡੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਣਾ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਖਿਰ ਉਸਦੇ ਵੀ ਕੁਝ ਸੁਪਨੇ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਪੁੱਤਰ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਕੀ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕੀ 'ਨੰਨੀ ਛਾਂ' ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚੈਨਲ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਬਣ ਕੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ? ਜਾਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਅਵਾਜ਼ ਉੱਚੀ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

'ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਹਾਲੇ ਲੋੜ ਹੈ ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਪੁੱਤਰ ਹੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਸਲ ਪੁੱਤਰ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰ-ਬਾਹਰ ਫਿਰਨੀ ਤੇ ਇੱਕ ਪੱਕੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮੰਜ਼ਲੀ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਮਾਂ, ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਧੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਪੋਤੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖੇ। ਕੀ ਉਸਦੀ ਇਹ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਇਜ਼ ਸੀ? ਸ਼ਾਇਦ। ਧੀ ਦੇ ਜਨਮ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਪਰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੋਲ ਗੂੰਜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਤੂੰ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਵਰਗੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਧੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਪਈ? ਲੋੜ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿੱਕਲੀਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ ਉੱਤੇ ਡੂੰਘਾ

ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ? ਭਾਵ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੀ ਪੁੱਤਰ ਏਨੇ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਆਖਿਰ ਉਸਦੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਵੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰੁਤਬਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਉਸਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਉੱਠਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਹਰ ਵਕਤ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਸਭ ਵਿਅਰਥ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿਆਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਾਬਲ ਦਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਲੱਖ ਵਾਰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੇ ਕਿ ਧੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਸਾਡਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਭ ਵਿਅਰਥ ਹੈ।

ਕੀ ਔਰਤ ਕਮਜ਼ੋਰ? ਕੀ ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਕੀ ਉਸ ਉੱਪਰ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਜਾਨਣ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਤਸੁਕ ਹਾਂ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ।

ਕੀ ਔਰਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ? ਨਹੀਂ ਔਰਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਿਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਨਾਟਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਤਰਸ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਔਰਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੀ ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ? ਇਹ ਕਥਨ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪੱਛੜਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਸਰਵਜਨਕ ਜਗਾਹ ਉੱਪਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਟਿਕਟ ਖਿੜਕੀ ਹੋਵੇ, ਬੈਂਕ ਦੀ ਲੰਬੀ ਕਤਾਰ ਜਾਂ ਡਾਕ ਘਰ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਹੋਵੇ। ਔਰਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਭ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਔਰਤ ਅਤੇ ਮਰਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਆਦਰਸ਼ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਫਿਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਆਇਆ ਕਿੱਥੋਂ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੇ ਹੀ ਦੂਸਰੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਤਾਂ ਨਿਮਾਣੀ ਹੈ। ਔਰਤ ਤਾਂ ਬਣੀ ਹੀ ਜ਼ੁਲਮ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਆਹ ਕੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਉਸਨੂੰ ਕੁੱਟਦਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਹਿਣ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਣ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ੁਲਮ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਯੋਧੇ ਦਾ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਹੁਣ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੀ ਦੂਸਰੀ ਔਰਤ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ। ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਰਦ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਉਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਵਾ ਅਤੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰਦ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ ਮਰਦ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰਦ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਦੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਖੁਦ ਮਰਦ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਹੱਲ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖੁਦ ਦੇ ਵਜੂਦ

ਔਰਤ ਤੋਂ ਔਰਤ ਤੱਕ

ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਖ

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮਨੀ

ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਅਤੇ ਮਰਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੀਵ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਣਾਂ ਕਾਰਨ ਪਹਿਚਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ। ਜੇ ਆਦਮੀ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਔਰਤ ਘਰ ਵਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਗੁਣ-ਔਗੁਣ ਹਨ। ਕੁਦਰਤ ਕਦੇ ਵੀ ਔਰਤ ਜਾਂ ਮਰਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮਰਦ ਬਣਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਔਗੁਣ ਅਪਣਾ ਲਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਭੁੱਲ

ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅੱਜ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੇਰਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਾਂਗ ਵੀ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਉੱਪਲਬੱਧੀਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਢੰਗ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਲੱਭਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਦੁੱਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮਨੀ 941 7949902

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਡਾਉਣੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ

ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਇੰਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਾਢਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਜਲੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤੀਜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਣ ਗੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਹੀ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਪਕਰਣ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਦੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨਾਂ ਦਾ ਯੰਤਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਅੰਗ ਹੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਉਪਕਰਣ ਜਿਵੇਂ ਘੜੀ, ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ, ਅਲਾਰਮ ਘੜੀ, ਰੇਡੀਓ, ਟੀ ਵੀ, ਟੇਪ ਰਿਕਾਰਡਰ, ਕੈਮਰਾ ਆਦਿ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸਮੇਟ ਲਏ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਇਸ ਉਪਕਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਯੰਤਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਜਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਰ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਾ ਇਤਿਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਆਹਮਣੇ-ਸਾਹਮਣੇ ਵੀਡੀਓ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਲੈਣ ਦੇਣ ਬਹੁਤ ਅਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੀ ਕੀ

ਕੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਇਸ ਨਾਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਮੁੱਠੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਿਨਾਂ ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਹੀ ਸਭ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣਿਆ। ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਖ਼ਾਸਕਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ

ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਰਤਣ, ਵੀਡੀਓ ਵੇਖਣ, ਚੈਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੇਮਾਂ ਖੇਡਣ ਤੇ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਬੱਚੇ ਬਾਹਰੀ ਖੇਡਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਖੇਡਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਬਜੀ ਵਰਗੀਆਂ ਮੋਬਾਈਲ ਗੇਮਾਂ ਦੇ ਆਦੀ ਬਣਦੇ ਜਾ

ਰਹੇ ਹਨ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਸਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਸ ਪਾਸ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਆਮ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਜਾਣਤਾ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਲੁਟਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੀ

ਵਾਰ ਕੋਈ ਸਾਈਬਰ ਕਰਾਈਮ ਕਰ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਖਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਰਚੁਅਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਤੱਕ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੂਗਲ ਪਲੇਅ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਐਪ ਸਟੋਰ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੁਫਤ ਐਪਸ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਚੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਐਪਸ ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਇਸਟਾਲ ਕਰਕੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਫਤ ਐਪਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਐਪ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵੀ ਲੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਲਾਓ ਕੀਤੀਆਂ ਫੋਨ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਫੇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣਾ ਫੇਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਐਪ ਪੂਰੇ ਕੈਮਰਾ ਰੋਲ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਐਕਸੈੱਸ ਕਰ ਕੇ ਸਾਡੇ ਫੇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਹਿਚਾਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਡਾਉਣੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਦੁਵਿਧਾ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਸੀਮਤ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਚਾਨਣ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਔਲਖ
ਸੰਪਰਕ : 98 76888177

ਭਾਰਤੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਘਾਣ

ਦਸੰਬਰ 2015 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਮਹਿਜ਼ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ' ਬਣ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ/ਦੇ ਆਗੂ ਇੰਝ ਵਿਗਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਨਿਰਖ-ਪਰਖ ਹੋ ਗਈ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਭਾਵ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਚਾਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇ।

ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਲੀਗਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲੇ, ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਰਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਸਰਗਰਮ ਸੰਸਦ, ਆਜ਼ਾਦ ਪ੍ਰੈਸ, ਆਜ਼ਾਦ ਸਿਵਿਲ ਸਰਵਿਸ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵੱਲੋਂ ਕਾਬੂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਯੂਰੋਪ ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਇੰਝ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹੋ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਇੰਝ ਹੀ ਚੱਲੇਗੀ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੰਝ ਚੱਲੀ ਵੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਵੀ ਇਹੋ ਰਾਹ ਅਪਣਾਇਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਵਾਹਰਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਚੱਲਦੇ ਰਹੇ। ਜਿਵੇਂ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਬਹਿਸਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ; ਸਿਵਿਲ ਸਰਵਿਸ ਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਰਾਉਣ-ਧਮਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 1969 ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਸਮਰਪਿਤ' ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਤੇ 'ਸਮਰਪਿਤ' ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੀ ਹੇਠੀ ਕਰਨੀ ਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੇ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ (ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ) ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ

ਜਾਰੀ ਰਹੀ, ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਜੂਨ 1975 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 1977 ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ; ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਉਦੋਂ ਚਮਤਕਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੜ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਰ ਹੋਈ। ਇੰਝ 1977 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਦਾਰੇ ਮੁੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦਬਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਖ਼ਾਸਕਰ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਰੋਬਿਨ ਜੈਫ਼ਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਇੰਡੀਆ'ਜ਼ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨ' ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ: ਇਸ ਦੌਰ ਦੌਰਾਨ ਐਂਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸਕਰ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਛਪਣ ਵਾਲੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਤੇ ਰਸਾਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਲਿਖਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਲੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੋਜ ਆਧਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਖ਼ਾਸਕਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਬਹਾਲ ਹੋਣਾ ਵੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ 1980ਵਿਆਂ ਤੇ 1990ਵਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਵੀ 1950ਵਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁੱਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਉਹ ਸੀ ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਆਮ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲੋਂ ਹਾਕਮ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੈਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਇਹ ਬਹਾਲੀ ਔਸ਼ਕ ਤੇ ਅਧੂਰੀ ਸੀ; ਪਰ ਇਸ ਨੇ (ਇਸ ਲੇਖਕ ਸਮੇਤ) ਅਨੇਕਾਂ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਜਗਾਈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ-ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 2014 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਇਆ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ੈਲੀ ਕਾਰਨ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਰੂਪ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਉਹ ਤਾਂ ਇੰਦਰਾ

ਗਾਂਧੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸ਼ੱਕੀ ਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰੜਨ ਪੱਖੋਂ ਵਧੇਰੇ ਦਿੜ੍ਹ ਗਨ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਹ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਤੇ ਨੱਥ ਪਾਉਣ; ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੇ ਮੁਖ਼ਾਲਿਫ਼ਾਂ ਪਿੱਛੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰਫ਼ਦਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਡਰਾਉਣਾ ਸਾਇਆ ਪਾ ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਆਸੀ ਦਖ਼ਲ ਤੋਂ ਬੇਲਾਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਫ਼ੌਜ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹਾਮੀ ਸਨ ਤੇ ਆਖ਼ਰ ਇਸ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲ ਰਹੇ।

ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁਲਕ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਮੁਕੰਮਲ ਅਧਿਕਾਰ ਜਮਾਉਣ ਦੀ ਧੁਨ ਵਿਚ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇਕ ਹੀ ਕਰੀਬੀ ਸਾਥੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਥੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਤੇ ਹੁਣ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਸੰਘੀ ਘੁੱਟਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਇਆ। ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਾਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਝੁਕਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਡੇਢ ਸਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਜੁਗਲਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਮੈਂ ਦਸੰਬਰ 2015 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 'ਮਹਿਜ਼ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਅਫ਼ਸੋਸ, ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰੀਏ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿੱਘਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕੀਏ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਮੁਲਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਉਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵੀ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਗਹਿਲੋਤ ਦੇ ਕਰੀਬੀਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਛਾਪਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਐਨ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੇਗਣ ਲਈ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਚਿਨ ਪਾਇਲਟ ਨੂੰ ਲੁਭਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਗਈ; ਪਰ ਇਸ ਆਲਮੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਸ ਅਪਮਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਨਿਜ਼ਾਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀਆਂ

ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਕੁਝ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੋਏ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਹੀ ਦੁਹਰਾਅ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਭਾਜਪਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਹੀ - ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਜਦੋਂਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਜੇਡੀ (ਐਸ) ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਗਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਹੋਈ। ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਫ਼ਤਵੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਮਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਲਬਦਲੀ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਰਲਣ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੇਣ ਲਈ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੇਗ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ਼ੈਰਇਖ਼ਲਾਕੀ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਜਮਹੂਰੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਨ। ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਦੇ ਮਾੜੇ ਹਥਕੰਡੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਸੂਬਿਆਂ ਤੱਕ ਮਹਿਦੂਦ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਆ ਅਤੇ ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂਤਵ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਜਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਇਹ ਕੋਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਸ਼ੈਲੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ (ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ) ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਅਣਭੱਜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

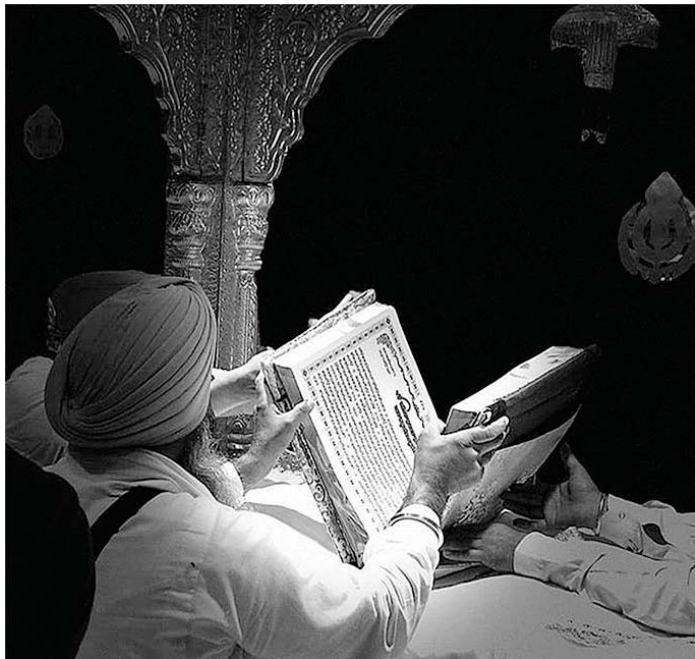
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਦਲਬਦਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਦੌਲਤ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਗਹਿਲੋਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪੰਦਰਾਂ-ਪੰਦਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ਰਕਮ 25 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਦੱਸੀ ਗਈ। ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਵੀ

ਰਕਮਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਹੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਰਕਮਾਂ ਯਕੀਨਨ ਹੋਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਆਖ਼ਰ ਇਹ ਪੈਸਾ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਿਨਾਉਣੇ ਚੋਣ ਬਾਂਡਾਂ ਤੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੀ ਅਫ਼ਸੋਸਨਾਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ? ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਲੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ? ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਕ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਜੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਖ਼ਰੀਦਿਆ-ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਹੀ ਕੀ ਤੁਕ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੱਖਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾਈ ਸੀ? ਜੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਲਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 'ਮਹਿਜ਼ ਚੋਣਾਂ' ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਹੀ ਦੂਜਾ ਰੂਪ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਾਤਿਰ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਬੇਰਹਿਮ ਵੀ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਖੁੰਢੀ ਖੁਰਪੀ ਦਾ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੋਦੀ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਤਿੱਖੀ ਤਲਵਾਰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਸੋਚਿਆ ਸੀ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਬਾਰੇ; ਜਦੋਂਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਲਈ ਅਫ਼ਸੋਸ ਜਾਂ ਪਛਤਾਵੇ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦ ਬਿਲਕੁਲ ਉਪਰੇ ਹਨ। ਇੰਦਰਾ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਧਾਰਮਿਕ ਅਨੇਕਤਾਵਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੋਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਵੀ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਰਾਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜੀ। ਆਖ਼ਰ ਉਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1989 ਤੋਂ 2014 ਦਾ ਭਾਰਤ ਭਾਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਮੋਚ ਨਾ ਵੀ ਸਹੀ, ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਇਕ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਤੇ ਅਧੂਰੀ ਸੀ। ਕੀ ਹੁਣ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਸੱਤਾ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੇ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਰੇ ਮੁੜ ਉੱਭਰ ਸਕਣਗੇ, ਇਹ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਲੇਖਕ : ਰਾਮਚੰਦਰ ਗੁਹਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸੱਚ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ, ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ 2)

ਅਤੇ

ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥

(ਪੰਨਾ 6)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 'ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ', 'ਸਚਾ ਦਰਬਾਰ', 'ਸਾਚੀ ਕਾਰ', 'ਸਚਿਆਰੁ' ਅਤੇ 'ਸਚ ਖੰਡਿ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸਥਾਨ ਉਸ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹਰ ਕੰਮ ਸੱਚ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਲਈ ਸੱਚ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਝੂਠੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਝੂਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਇਆਧਾਰੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਮਾਇਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਸੱਚੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਮਿਲਾਪ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਮਾਇਆ ਅਤੇ ਝੂਠ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਤਾਂ ਕੀ ਬਣਨੇ, ਸਗੋਂ ਰਾਹ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਜੇ ਧਾਰਮਿਕ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਮਾਰਗ ਦਾ ਪਾਠੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਸਚੇ ਹੀ

ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦਾ ਰਾਹ ਅਪਨਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੱਚ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਣ ਪਿੱਛੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਸਥਾਈ ਹੈ। ਝੂਠ ਜਾਂ ਕੁਝ ਥੋੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੇਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਜਿੱਤ ਸੱਚ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਦਿਨ ਝੂਠ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਫੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਹਰੋਂ ਦਿੱਸਦੀ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀ ਖਿੱਚੋ ਖਿੱਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਚਲੀਆਂ ਲੀਰਾਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਝੂਠ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਸੌ ਹੋਰ ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਝੂਠਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਝੂਠ ਦੇ ਕੋਈ ਪੈਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੈਰ ਹੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਟਿਕਣ ਜੋਗੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੁਸ਼ਵਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੱਚ ਦੀ ਜਿੱਤ ਸਥਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਜਿੰਨਾ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਓਨੀ ਹੀ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ ਓੜਕਿ ਸਚਿ ਰਹੀ ॥ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤੀਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਮਾਣ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਝੂਠ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਮੁਰਦਾਰ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪ ਤਾਂ ਡੁੱਬਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਨਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਡੁੱਬਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਪਮਾਨਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਬੋਲਿ ਮੁਰਦਾਰੁ ਖਾਇ ॥ ਅਵਰੀ ਨੋ ਸਮਝਾਵਣਿ ਜਾਇ ॥ ਮੁਠਾ ਆਪਿ ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ ॥ ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਆਗੂ ਜਾਪੈ ॥ (ਪੰਨਾ 140) ਪਰ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਹੱਕ ਦੀ ਕਮਾਈ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਠੀਕ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਤੁਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਪਤਵੰਤਾ ਸੱਜਣ ਆਪ ਵੀ ਤਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਚਿਰਦਾ ਸੱਚਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਦੀ ਮੇਲ ਉਸ ਦੇ ਤਨ-ਮਨ ਤੋਂ ਉਤਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਪ ਕੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਰਿਵੈ ਸਚਾ ਹੋਇ ॥ ਕੁਝ ਕੀ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਤਨੁ ਕਰੇ ਹਛਾ ਧੋਇ ॥ ਅਤੇ ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਹੋਇ ਦਾਰੂ ਪਾਪ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥ ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਬੇਨਤੀ ਜਿਨ ਸਚੁ ਪਲੈ

ਹੋਇ ॥ (ਪੰਨਾ 468) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਸੱਚ ਬੋਲਣ, ਸੱਚ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਮੰਨਣ 'ਤੇ ਏਨਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪੰਥ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਸੱਚ ਸੁਣਦਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਨਹੀਂ ਅਖਵਾ ਸਕਦਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਸ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਬਹਿਸ਼ਤ ਜਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਇਕਮਿਕਤਾ ਲਈ ਸੱਚ ਕਮਾਉਣਾ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਗੁਰੂ ਪੀਰੁ ਹਾਮਾ ਤਾ ਭਰੇ ਜਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ਨ ਖਾਇ ॥ ਗਲੀ ਭਿਸਤਿ ਨ ਜਾਈਐ ਛੁਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ 141) ਸੱਚ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਮਨੁੱਖ ਸੁੱਚਾ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਝੂਠ ਬੋਲ ਬੋਲ ਕੇ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਸੁੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਓ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੁਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸੱਚ ਨਾਲ ਧੋਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੀਏ, ਮੁਖਿ ਝੂਠੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਸੁਚਾ ਹੋਇ ॥ ਬਿਨੁ ਅਭ ਸਬਦ ਨ ਮਾਜੀਐ ਸਾਚੇ ਤੇ ਸਚੁ ਹੋਇ ॥ (ਪੰਨਾ 56)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੱਚ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਸੱਚ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। 'ਸਤਿ ਨਾਮੁ' ਦੀ ਧੁਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਗੂੰਜਦੀ ਹੈ, ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥ ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕੁ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥ ਸੱਚ ਆਦਿ-ਜੁਗਾਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਭੂਤ, ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ-ਤਿਨਾਂ ਕਾਲਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਇਹਦੇ ਭੂਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਾਹਰ ਹੈ, ਸੱਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸੱਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਸੱਚ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਨੇ ਹੀ ਮੰਨੀ ਹੈ। ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ, ਸੱਚ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਸੱਚ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ। ਸੱਚ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਝੂਠ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੱਚ ਦੀ ਸਿਫਤ-ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਾਚੁ ਧਰਮੁ ਨਹੀ ਭਾਵੈ ਡੀਠਾ ॥ ਝੂਠ ਧੋਹ ਸਿਉ ਰਚਿਓ ਮੀਠਾ ॥ (ਧਨਾਸਰੀ ਮ: 5, ਪੰਨਾ 676) ਝੂਠ ਜਾਂ ਕੁਝ ਦੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਖਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਹਿਦ ਵਰਗਾ ਮਿੱਠਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਚਸਕਾ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਝੂਠ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਸੱਚ ਕੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੌੜੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਝੂਠ ਦਾ ਰਸਤਾ ਆਸਾਨ ਹੈ। ਸੱਚ ਦਾ ਰਸਤਾ ਔਕੜਾਂ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸੱਚ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਫਾਂਸੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਇਨਾਮ। ਸੁਕਰਾਤ, ਮਨੁਸੂਰ, ਈਸਾ ਮਸੀਹ, ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਭਗਤ, ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ, ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨ-ਕਥਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਕਿੰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਦਾ ਗੁਰ-ਇਤਿਹਾਸ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਸੱਚ ਦਾ ਬਿਖੜਾ ਮਾਰਗ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸੱਚ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਹਨ।

ਲਾਂਘਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਂ ਨਵੰਬਰ 1989 ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੂਰਬੀ ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਬਰਲਿਨ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵੱਜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਮੁੜ ਇਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 9 ਨਵੰਬਰ 2019 ਦਾ ਦਿਨ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੋਣ, ਨਫ਼ਰਤ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਹੋਣ, ਅਜਿਹੇ ਨਾ-ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਮਹੌਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ 72 ਸਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖ਼ਾਨ ਵੱਲੋਂ 10 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦੇਣਾ ਕਿਸੇ ਕਰਿਸ਼ਮੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋਚੋ! ਜੇ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ 18 ਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਨਾ ਬਤੀਤ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਬਣਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦਾ? ਸ਼ਾਇਦ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ ਦੋਹਾਂ ਵਿਛੜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਗਲਵੱਕੜੀ ਪਵਾ ਦੇਵੇ। ਅੱਜ ਤੋਂ 72 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੀ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰੀ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਥਪਥ ਰੌਂਡਕਲਿਫ ਲਾਈਨ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਸੋਚ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਰਹੀ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤੱਕ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਅਵਾਮ ਇਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਲਾਂਘਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਧੂ ਤੇ ਇਮਰਾਨ ਖ਼ਾਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹੋ ਸਿੱਕੇ ਤੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਮਨ-ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਲਵੱਕੜੀ ਪਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਰੰਗ ਲਿਆਵੇਗੀ। ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਂਘਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਉਪਰੰਤ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕ ਮਿਲ-ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਭ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੋੜ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਆਸੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਤਾਂ ਠਾਠਾ ਮਾਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਲਵੱਕੜੀਆਂ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ-ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਕਾਮਨਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਮੁੜ ਦੋਸਤੀ ਲਈ 'ਵੱਡਾ ਕਦਮ' ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇ ॥

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਮਾ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਊਟੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ
ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਕਾਰੀਡੋਰ। -ਸੰਪਰਕ : 97815-35440

ਲੰਗਰ ਦਾਲ ਫੁਲਕੇ ਦਾ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਬੜੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ, ਦੇਸ਼, ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਾਬੇ ਦਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਰਾਏ ਭੋਏ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਦੂਰ ਦਰੇਡੇ ਤੋਂ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਲਾਂਘੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਸੌਖਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਬਾਬੇ ਦੇ ਚੱਲੇ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚੱਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ 550 ਸਾਲਾ ਦਾ ਰੌਲਾ ਰੱਪਾ ਵੇਖਣ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਇਹ 550 ਸਾਲਾ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਹੀ ਆਵੇਗਾ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਬਾਬਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਪਾ ਕੇ ਗਿਆ ਕੋਈ ਜਾਤ ਪਾਤ ਕੋਈ ਅਮੀਰ ਗਰੀਬ ਕੋਈ ਉੱਚਾ ਨੀਵਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਗਰੀਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭੁੱਖੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਨੰਗੇ ਨੂੰ ਕੱਪੜਾ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਵਾਈ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵੱਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਈਰਖਾ, ਹੰਕਾਰ, ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਮੋਹ, ਲੋਭ, ਪ੍ਰਾਪ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕੌੜਾ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗੇਗਾ ਪਰ ਹੈ ਸੱਚ। ਚੱਲੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇੰਨੇ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਜ ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਾਡੇ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਖੈਰ ਪਾਈ ਹੈ ਸਿਆਸਤੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੌਕ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸੁਣਾਏ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਾਰ ਬਣਾਏ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਬਥੇਰੇ ਸਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਹ ਬਾਰਡਰ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਵਾਇਆ ਇਹ ਸਿਹਰਾ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਮਰਾਨ ਅਤੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਠੀਕ ਹੈ ਹੋਰ ਸਿਆਸਤੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹੀ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਵਾਏ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਨਸ਼ਾ, ਮਹਿਗਾਈ, ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ, ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਅੱਜ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਥਾਂ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨੇ ਖਾਣੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਜ਼ੇ, ਬਰਗਰ, ਕੇਕ, ਮਠਿਆਈਆਂ ਆਦਿ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਭਾ ਦੇ ਸਵਾਦ ਲਈ ਅਸੀਂ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਦਾਲ ਫੁਲਕਾ ਹੀ ਪਵਾਨ ਹੈ। ਅੱਜ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਸੰਵਾਦਾਂ ਲਈ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤਾ ਖਾਧਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਾਕੀ ਸਭ ਸੁੱਟਿਆ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨੇ ਖਾਣੇ

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ ਹੀ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਪੀਰ ਪੈਰਿਬਰ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਦਾ ਪੈਰਿਬਰ ਗੁਰੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਭਲਾ ਮੰਗਦਾ ਸੀ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਜੁਝ ਰਹੇ ਹਨ ਲੱਖਾਂ ਬੰਦੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਭੁੱਖੇ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਸਪਤਾਲ ਵੀ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਬਾਹਰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਬੋਰਡ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਫ੍ਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪੈਸਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਿਆਣੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੁੱਤ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਧੀ, ਕਿਸੇ ਦਾ ਪਤੀ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਨਾਨੀ, ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੰਜਿਆਂ ਤੇ ਤੜਫ ਰਹੇ ਹਨ ਫੇਸਬੁੱਕ ਨੈੱਟ ਵਟਸਐਪ ਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਾਡੀਆਂ ਫੋਕੀਆਂ ਸ਼ੋਹਰਤਾਂ ਅਤੇ ਚੌਧਰਾਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਪੱਲੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਪੀਜ਼ੇ ਬਰਗਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਸਾਦਾ ਲੰਗਰ ਦਾਲ ਫੁਲਕੇ ਦਾ ਲਗਾ ਕੇ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਾਇਆ ਅਸੀਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਲਗਾ ਸਕੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਚੱਲ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਖੁਦ ਚੱਲ ਕੇ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ, ਵੰਡ ਛਕੋ ਅੱਜ ਇਹ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਿੱਖ ਇਹ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਣਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਗਿਣੇ ਚੁਣੇ ਹੀ ਨਾਮ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚੱਲੇ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਬਾਕੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸਿੱਖੀ ਬੱਸ ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ ਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਨਕਲੀ ਸਿੱਖ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸਭ ਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ 550 ਸਾਲਾ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਕਿਰਤੀ ਤੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਬਾਕੀ ਬਾਬੇ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਗਰੀਬ ਦਾ ਮੂੰਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਹੈ।

ਸ਼ਿਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰੀ 5592850841

PREETNAMA ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਖਰਾ ਸੱਚ

ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਖਰਾ

Online and Print media

24 ਘੰਟੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹੋ
www.preetnama.com
ਲੇਖ ਅਤੇ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲੇ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ
ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ
ਅੱਜ ਹੀ ਜੁੜੋ ਸਾਡੇ ਨਾਲ

It's Time to Grow. Your Business Advertise with us....

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

preetnamausa@gmail.com
Contact: 201-312-4180

ਅਦਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ
ਆਪਣਾ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਸਾਫ ਰੱਖੋ, ਲੰਗਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬਰਤਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਾ ਛੁਕੋ,
ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਓ।

If You Cant REUSE IT REUSE IT